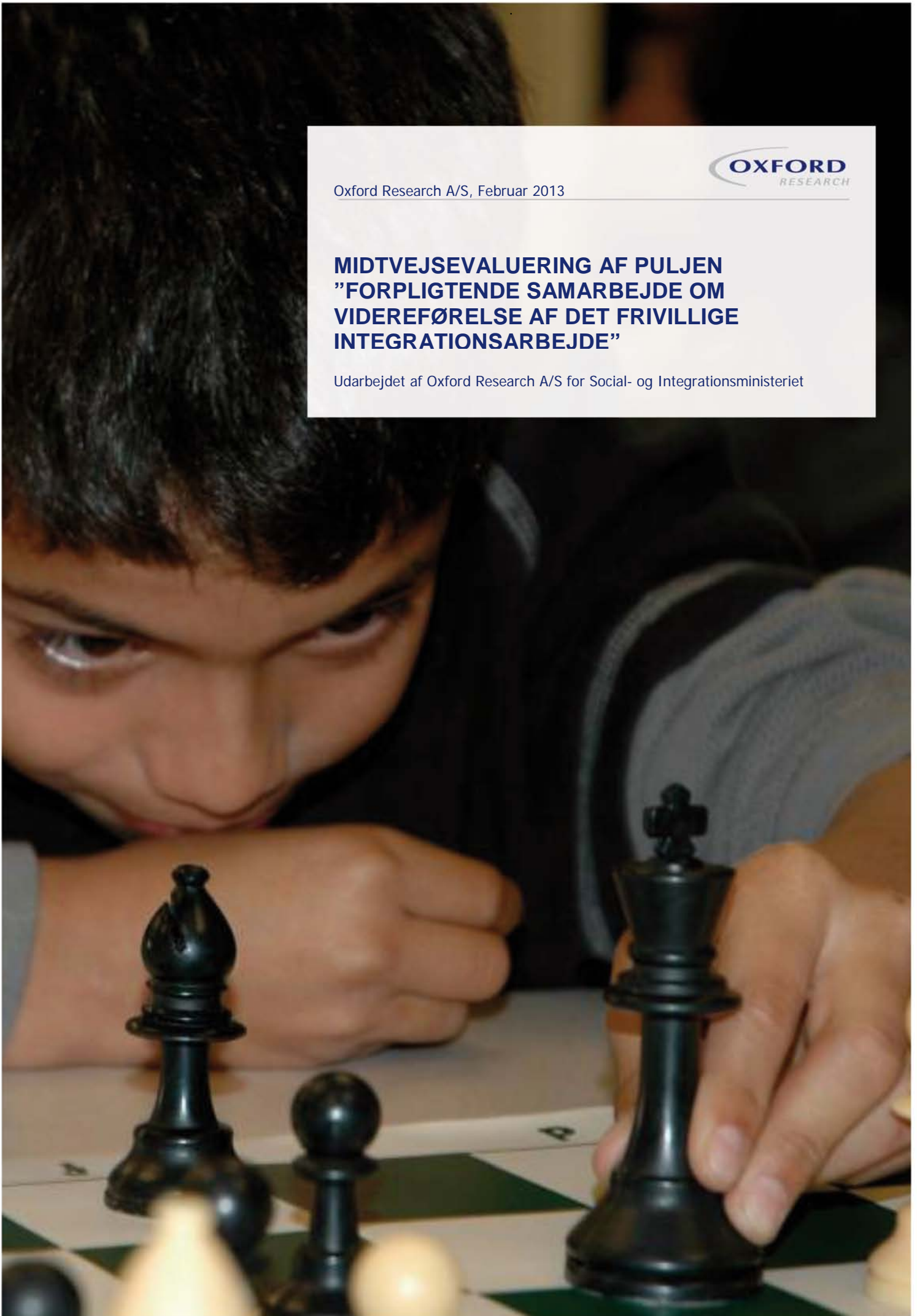

**MIDTVEJSEVALUERING AF PULJEN
"FORPLIGTENDE SAMARBEJDE OM
VIDEREFØRELSE AF DET FRIVILLIGE
INTEGRATIONSARBEJDE"**

Udarbejdet af Oxford Research A/S for Social- og Integrationsministeriet

Midtvejsevaluering af puljen "Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde"

Kolofon:

Udgivet af Social- og Integrationsministeriet

Udgivelsesår: 2013

Forfatter: Oxford Research

ISBN-nummer (online udgave): 978-87-7546-407-4

Kontakt

Spørgsmål til rapportens indhold kan stilles til afdelingschef i Oxford Research, Nina Middelboe, nmi@oxfordresearch.dk, T: 29 16 17 73.

Om Oxford Research - Knowledge for a better society

Oxford Research er en specialiseret videnvirksomhed med fokus på velfærd, erhverv og regionaludvikling. Inden for disse områder arbejder vi blandt andet med viden- og innovationssystemer, udvikling af kommuner og regioner samt social-, uddannelses-, integrations- og arbejdsmarkedspolitik.

Oxford Research gennemfører evalueringer og analyser af aktuelle udviklingstendenser og problemstillinger. Vi rådgiver om strategiudvikling, faciliterer udviklingsprocesser og formidler vores viden på undervisningsforløb og seminarer.

Oxford Research er grundlagt i 1995 og har selskaber i Danmark, Norge, Sverige og Finland. Oxford Research er en del af Oxford Gruppen.

Oxford Research A/S
Falkoner Alle 20, 4.
2000 Frederiksberg C
Danmark
(+45) 33 69 13 69
office@oxfordresearch.dk
www.oxfordresearch.dk

Forord

"Socialheden, klogheden, venskab"

Citatet er et svar – formuleret skriftligt med en yngre brugers egne ord – på, hvad hun får ud af det frivillige integrationsarbejde.

Disse ord indfanger på fornem vis formålet med puljen vedrørende "Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde", som er genstandsfeltet for denne evaluering.

Puljen har fokus på at støtte op om den velfungerende integrationsindsats, der allerede pågår i idræts- og foreningslivet, de frivillige organisationer, de etniske minoritetsforeninger og lokale frivilligrupper. Det frivillige integrationsarbejde bidrager på forskellig vis til at skabe kontakt og forståelse mellem etniske minoriteter og den øvrige befolkning, lokale netværk, støtter danskindlæringen og kan derved bidrage til at lette vejen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet samt åbne for aktiv deltagelse i foreningsliv.

Oxford Research gennemfører i perioden 2010-2014 evalueringen af puljen for Social- og Integrationsministeriet. Formålet med evalueringen er at gennemføre en kvantitativ og kvalitativ analyse af puljens overordnede effekt med henblik på at belyse, om puljen lever op til de opstillede succeskriterier.

Med denne evaluering træder vi nye stier i forhold til at involvere brugerne i det frivillige integrationsarbejde gennem kvantitative spørgeskemaundersøgelser – hvilket er lykket i de fleste organisationer, som modtager støtte fra puljen. Der er ligeledes kvalitative data i form af mange åbne besvarelser i spørgeskemaerne og fokusgruppeinterview. Dermed får alle os, der interesserer os for dette felt, en mere dækkende viden om den oplevede effekt direkte set fra målgruppernes synsvinkel. Samtidig er også de frivillige og projektledere i organisationerne blevet inddraget som kilder i evalueringen.

Herfra skal der lyde en stor tak til alle involverede for jeres indsats – og en stor tak til de seks organisationer og Social- og Integrationsministeriet for et fint samarbejde om evalueringen.

God vind med det frivillige integrationsarbejde de kommende år frem mod slutevalueringen i 2014.

På vegne af Oxford Research

Afdelingschef Nina Middelboe

Analytiker Mette Slottved

Indhold

Indledning	7
Kapitel 1. Puljens samlede effekter	9
1.1 De seks bevillingsmodtageres profil.....	9
1.2 Puljens effekter for organisationerne	12
1.3 Puljens effekter for brugerne	15
1.4 Anbefalinger på puljeniveau.....	18
Kapitel 2. Dansk Flygtningehjælp	21
2.1 Aktiviteter og målgrupper	22
2.1.1 Status på antal brugere og frivillige.....	22
2.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde	23
2.2.1 De frivilliges udbytte	24
2.2.2 Samarbejdsrelationer i projektet	26
2.3 Resultater og virkninger for brugerne	27
2.3.1 Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer.....	28
2.3.2 Virkning – uddannelse, arbejde og medborgerskab	31
2.3.3 Virkning – tilknytning til civilsamfundet	33
2.4 Kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger	34
2.4.1 Konsulentstøtteforløbenes proces	35
2.4.2 Foreløbige resultater og virkninger for foreningerne.....	36
2.5 Opsamling og anbefalinger	37
2.5.1 Anbefalinger til Dansk Flygtningehjælp	39
Kapitel 3. Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)	41
3.1 Aktiviteter og målgrupper	41
3.1.1 Status på antal brugere og frivillige.....	42
3.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde	43
3.2.1 Organisationernes udbytte af Partnerskabsprojektet	44
3.2.2 Samarbejdsrelationer i projektet	45
3.2.3 De lokale frivilliges udbytte af deres foreningsarbejde.....	46
3.3 Resultater og virkninger for brugerne	48
3.3.1 Delresultat - brugernes personlige udvikling og kompetencer	49
3.3.2 Virkning - Uddannelse og arbejde	51
3.3.3 Virkning – Tilknytning til civilsamfundet	52
3.4 Opsamling og anbefalinger	53

3.4.1	Anbefalinger til DUF	55
Kapitel 4.	Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (DGI)	57
4.1	Aktiviteter og målgrupper	57
4.1.1	Status på antal brugere og frivillige	58
4.2	Organisering af det frivillige integrationsarbejde	59
4.2.1	Samarbejdsrelationer i projektet	59
4.3	Resultater og virkninger for brugerne	61
4.3.1	Delresultat – Relationsopbygningen til trænere og undervisere	62
4.3.2	Delresultat – Brugernes personlige udvikling og kompetencer	63
4.3.3	Virkning – Uddannelse og arbejde	64
4.3.4	Virkning – Tilknytning til civilsamfundet	66
4.4	Opsamling og anbefalinger	68
4.4.1	Anbefalinger til DGI - Inklusion	69
Kapitel 6.	Get2sport	71
6.1	Aktiviteter og målgrupper	71
6.1.1	Status på antal brugere og frivillige	72
6.2	Organisering af det frivillige integrationsarbejde	73
6.2.1	Samarbejdsrelationer i projektet	76
6.2.2	De frivilliges udbytte	76
6.3	Resultater og virkninger for brugerne	78
6.3.1	Proces – opbygning af relationer	78
6.3.2	Delresultat – brugernes personlig udvikling og kompetencer	80
6.3.3	Virkning – uddannelse og arbejde	82
6.3.4	Virkning – øget tilknytning til civilsamfundet	85
6.4	Opsamling og anbefalinger	85
6.4.1	Anbefalinger til Get2sport	87
Kapitel 7.	KVINFOs mentornetværk	89
7.1	Aktiviteter og målgrupper	89
7.1.1	Status på antal brugere og frivillige	91
7.2	Organisering af det frivillige integrationsarbejde	92
7.2.1	Samarbejdsrelationer i projektet	93
7.2.2	De frivilliges udbytte af projektet	93
7.3	Resultater og virkninger for brugerne	95
7.3.1	Proces – opbygning af relationer	97
7.3.2	Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer	98

7.3.3	Virkning – uddannelse og arbejde	101
7.3.4	Virkning – tilknytning til civilsamfundet	103
7.4	Opsamling og anbefalinger	104
7.4.1	Anbefalinger til KVINFOs mentornetværk	106
Kapitel 8. Team Succes	109	
8.1	Aktiviteter og målgrupper	109
8.1.1	Status på antallet af brugere og frivillige	110
8.2	Organisering af det frivillige integrationsarbejde	111
8.2.1	De frivilliges udbytte af projektet	112
8.2.2	Samarbejdsrelationer i projektet	113
8.3	Resultater og virkninger for brugerne	114
8.3.1	Proces – opbygning af relationer	116
8.3.2	Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer	117
8.3.3	Virkning - uddannelse og arbejde	118
8.3.4	Virkning – Tilknytning til civilsamfundet	119
8.4	Opsamling og anbefalinger	121
8.4.1	Anbefalinger til Team Succes	122
Kapitel 9. Metode	123	
9.1	Registreringsdata fra organisationerne	123
9.2	Elektronisk survey blandt brugere	123
9.3	Elektronisk survey blandt frivillige	126
9.4	Kvalitative projektlederinterviews	128
9.5	Fokusgruppeinterview blandt brugere	128
9.6	Fokusgruppeinterview blandt repræsentanter for etniske minoritetsforeninger	129
9.7	Interview med eksterne samarbejdspartnere	129

Indledning

Nærværende evaluering er en midtvejsevaluering af puljen vedrørende "Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde".

Som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 2010 er der i perioden 2010 – 2013 afsat i alt 95,0 millioner kr. til denne pulje. Puljens formål er at støtte op om den velfungerende integrationsindsats, der allerede pågår i idræts- og foreningslivet, de frivillige organisationer, de etniske minoritet sforeninger og lokale frivilligrupper. Det frivillige integrationsarbejde bidrager på forskellig vis til at skabe kontakt og forståelse mellem etniske minoriteter og den øvrige befolkning, lokale netværk, støtter danskindlæringen og kan derved bidrage til at lette vejen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet samt åbne for et aktivt foreningsliv.

I tråd med dens navn er det således idéen bag puljen, at nogle af de velfungerende og godt lokalt forankrede frivillige integrationsindsatser fortsat kan have brug for støtte udefra for at kunne fortsætte.

Evalueringsens genstandsfelt

I alt er 88,45 millioner kr. ud af de 95,0 millioner kr. tildelt følgende bevillingsmodtagere:

- Dansk Flygtningehjælp
- Dansk Ungdoms Fællesråd (Partnerskabsprojektet)
- Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (IdrætPlus-projektet)
- Get2sport under Danmarks Idrætsforbund
- KVINFOs mentornetværk
- Team Succes

Evalueringen omfatter disse seks største bevillingsmodtagere¹. I rapporten betegnes de også som de seks organisationer - velvidende, at der for nogles vedkommende er tale om udvalgte projekter i og ikke hele organisationen.

Evalueringsens fokus og metodedesign

Formålet med evalueringen er at gennemføre en kvantitativ og kvalitativ analyse af puljens overordnede effekt med henblik på at belyse, om puljen lever op til de opstillede succeskriterier.

Der er således tale om en evaluering på tværs af de seks organisationer, der er gennemført med afsæt i en overordnet forandringsteori for puljen, se bilag 1. Opdragsgiver har især ønsket en evaluering af puljens effekter for brugerne, hvor brugerne også indgår direkte som kilde i evalueringens kvantitative analyser.

Evalueringen er tilrettelagt som en følgeevaluering med to afrapporteringer:

¹ De øvrige bevillingsmodtagere, som typisk modtager mindre beløb fra puljen, er Ungdommens Røde Kors, Red Barnet Ungdom, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskaede og Projektrådgivningen i Københavns Kommune.

- Midtvejsevaluering 2012
- Slutevaluering 2014

Metodisk er midtvejsevalueringen baseret på registreringsdata fra en baselinemåling i 2010 og følgende data indsamlet i perioden oktober-december 2012:

- Registreringsdata fra organisationerne
- Elektronisk survey blandt brugere
- Elektronisk survey blandt frivillige
- Kvalitative interview med projektledere i de seks organisationer
- Fokusgruppeinterview blandt brugere
- Fokusgruppeinterview blandt repræsentanter for etniske minoritetsforeninger

Rapportens opbygning

I kapitel 1 leveres en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter baseret på selvstændige kapitler om de seks organisationer/projekter, som indgår i puljeevalueringen. Kapitlet afsluttes med anbefalinger på puljeniveau målrettet opdragsgiver (Social- og Integrationsministeriet).

I kapitel 2-7 følger en evaluering af integrationsindsatsen i hver af de seks organisationer med vægt på de foreløbige resultater og effekter i forhold til de opsatte mål på puljeniveau. Hvert kapitel er struktureret på følgende vis:

- Indledning, herunder kapitlets datagrundlag
- Aktiviteter og målgrupper
- Organisering af det frivillige integrationsarbejde
- Resultater og virkninger
- Opsamling og anbefalinger

Rapporten afsluttes med et metodekapitel, der mere udførligt redegør for de anvendte metodeelementer i midtvejsevalueringen.

Bilag 1 viser en illustration af forandringsteorien for puljen, som indeholder de opsatte resultat- og effektmål, og som strukturerer denne eksterne evaluering på puljeniveau.

Kapitel 1. Puljens samlede effekter

Dette kapitel indeholder en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter baseret på kapitlerne om de seks organisationer/projekter, som indgår i puljeevalueringen:

- Dansk Flygtningehjælp
- Dansk Ungdoms Fællesråd (Partnerskabsprojektet)
- Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (IdrætPlus-projektet)
- Get2sport
- KVINFOs mentornetværk
- Team Succes

Det er evaluators samlede vurdering, at puljen ved midtvejsevalueringen lever godt op til de opstillede resultatmål og er godt på vej i forhold til de opstillede effektmål, hvor der især ses positive oplevede effekter i relation øget tilknytning til uddannelse.

I det følgende opsummeres først de seks enkelte organisationers profil set i forhold til andel af puljen, antal brugere og frivillige, fokus i aktiviteter og målgrupper samt organisering af det frivillige integrationsarbejde.

Derefter følger en tværgående analyse og vurdering af puljens effekter i relation til kapacitetsopbygning i organisationerne og effekter i relation til brugerne.

Kapitlet afsluttes med evaluators anbefalinger på puljeniveau.

1.1 De seks bevillingsmodtageres profil

De seks organisationer, der modtager økonomisk støtte fra puljen, beskæftiger sig på frivilligt integrationsarbejde på forskellig vis.

Som det fremgår af evalueringens analyser skal hver organisations resultater og virkninger netop ses i lyset af hver enkelt organisations karakteristika.

I tabel 1.1 er de enkelte bevillingsmodtageres profil kort skitseret i forhold til:

- Bevilling fra puljen i perioden 2010 – 2013 i mio. kr.
- Antal brugere (brugere har generelt anden etnisk baggrund en dansk)
- Antal frivillige
- Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
- Målgrupper
- Hovedaktiviteter

For en mere detaljeret gennemgang af de enkelte organisationer henvises til kapitel 2-7.

Tabel 1.1 Profil af de seks bevillingsmodtagere – midtvejsevaluering 2012

	Bevilling fra puljen i perioden 2010 – 2013 (i mio. kr.)	Antal brugere med anden etnisk baggrund	Antal frivillige (anden etnisk baggrund end dansk)	Målgrupper	Hovedaktivitet
Dansk Flygtningehjælp	44	16.417	6.373 (771)	Børn Unge Voksne Ældre	Bred vifte af aktiviteter, herunder: Lektiehjælp Netværkspersoner/familier
Dansk Ungdoms Fællesråd (Partnerskabsprojekt)	3	2.842*	70** (70)	Etniske minoritetsforeninger for unge	Kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger
DGI Inklusion	5,25	272***	65 (20)	Børn Unge	Idrætsaktiviteter
Get2sport	15,2	6.236**** (2.236)	1.139 (268)	Foreninger Børn Unge	Idrætsaktiviteter
KVINFOs mentornetværk	18	1893/2058 *****	1583/63***** (143)	Voksne	Mentor-mentee-relationer Kurser og netværksaktiviteter
Team Succes	3	140	60 (59)	Unge	Kurser, lektiehjælp og sociale arrangementer

*Tallet dækker over det samlede antal medlemmer i DUFs partnerskabsforeninger, og der skelnes ikke mellem frivillige og brugere

** Frivillig er i denne sammenhæng defineret ved nationale frivillige, dvs. bestyrelsesmedlemmer og lignende i en af landsorganisationernes bestyrelser

***Tallet dækker over unge, der har deltaget i kurser, uddannelser og øvrige kerneaktiviteter. Derudover har 2408 unge deltaget i endags-events, turneringer i boligområder o.l.

****Tallet angiver medlemmer under 18 år og i parentes andelen af medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk. Det samlede antal medlemmer i Get2sport-foreningerne er 8.687.

*****Tallene dækker over 1893 brugere (mentees) og 1583 frivillige (mentorer), , der har været aktive i mentornetværket i 2012. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr.1.november yderligere 2121 tilknyttede brugere og frivillige, der tilbydes at deltage i arrangementer og lign., heraf 2058 brugere og 63 frivillige. Der er pr. 1. november i alt 402 aktive mentorpar, heraf er 279 blevet matchet i 2012.

Forskellige målgrupper og aktiviteter

Som det fremgår af tabel 1.1. dækker puljen bredt over forskellige målgrupper (børn, unge, voksne, etniske minoritetsforeninger), ligesom brugerne er tilknyttet organisationerne på meget forskellig vis og deltager i vidt forskellige aktiviteter. Nogle er fx medlemmer i idrætsforeninger i stærkt udsatte boligområder, mens andre får støtte til at lære dansk sprog og kultur i en netværksfamilie.

I forlængelse heraf er der selvsagt forskelle på, hvilken betydning de fælles opsatte mål for puljen har for de enkelte organisationer og de forskellige brugere og frivillige.

I det følgende fremhæves andre karakteristiske forskelle mellem de seks bevillingsmodtagere, som det er værd at have blik for i forbindelse med vurdering af puljens effekter.

Relationsopbygning - 1:1 eller i gruppebaserede fællesskaber

Bevillingsmodtagerne er kendetegnet ved at have forskellige bærende mekanismer i hovedaktiviteterne, der knytter sig til to principielt forskellige former for relationsopbygning mellem brugere og frivillige. Og netop relationsopbygningen mellem brugere og frivillige ansues i denne evaluering som en afgørende forudsætning for brugernes udbytte af integrationsarbejdet.

Analytisk skelnes i evalueringen mellem relationsopbygning, der overvejende foregår *1:1* og *gruppebaserede sociale fællesskaber*.

I aktiviteter, der integrerer *én til én* er drivkraften for forandringerne den personlige relation, som opstår mellem målgruppen og den/de frivillige. Lektiehjælp, mentorordninger, besøgsvenner og venskabsfamilier er alle eksempler på aktiviteter, hvor forandringerne for målgruppen bæres igennem af den personlige relation. Gennem en tillidsfuld relation mellem målgruppen og den/de frivillige forventes målgruppen at kunne få større selvtilid, blive inspireret til at blive bedre i skolen, begynde på en uddannelse og søge/få et lønnet arbejde.

Inden for *gruppebaserede fællesskaber* er drivkraften for forandringerne, at målgruppen oplever at blive en del af et socialt fællesskab. Eksempler på aktiviteter, der integrerer igennem fælles aktiviteter er idrættstilbud og kulturelle foreningsaktiviteter. Der kan her være tale om, at aktiviteterne danner ramme for et frirum, hvor personer, som ellers kan være isolerede, kan mødes med andre om fælles interesser. Ved at bryde med evt. isolation og få et styrket netværk, forventes aktiviteterne at forbedre den enkeltes trivsel samt styrke den enkeltes tilknytning til skole/uddannelse, arbejdsmarkedet og civilsamfundet.

Den analytiske skelnen mellem drivkræfterne for integration knytter i en vis udstrækning an til, hvorvidt der tale om *frivillige foreninger under folkeoplysningsloven* eller *frivillige sociale hjælpeorganisationer*. Hvor DGI Inklusion, Get2sport under DIF, Team Succes og DUF er karakteriseret ved at være foreninger efter folkeoplysningsloven kan KVINFOs mentornetværk og Dansk Flygtningehjælp karakteriseres som organisationer, der udfører frivillige sociale organisationer.

Som skitseret i under hovedaktiviteter i tabel 1.1 er den bærende mekanisme for DGI Inklusion, Get2sport og DUF, at foreningerne skaber integration via gruppebaserede fællesskaber. Omvendt er KVINFOs mentornetværk og Dansk Flygtningehjælp overvejende karakteriseret ved, at skabe integration via 1:1 relationer mellem målgruppe og frivil-

lig(e). Team Succes´ aktiviteter kan placeres et sted midt mellem, i det den både kan karakteriseres som en frivillig forening, der integrerer via gruppebaserede fællesskaber og samtidig har 1:1 relaterede aktiviteter som lektiehjælp.

Organisering og forankring

Endelig er det væsentligt at have blik for bevillingsmodtagernes forskelle i relation til organisering og forankring. Nogle har en relativt formaliseret organisation med hovedkontor og afdelinger og andre er mere netværksbaserede. Nogle er erfarne organisationer med en del års anciennitet inden for frivilligt integrationsarbejde, mens andre er ny-startede initiativer.

I korte træk kan de seks bevillingsmodtagere karakteriseres på følgende vis i relation til organisering og forankring:

Dansk Flygtningehjælp blev etableret i 1956 som en privat humanitær paraplyorganisation og er en klassisk opbygget organisation med hovedkontor og afdelinger og med lang tradition for frivilligt integrationsarbejde.

KVINFOs mentornetværk er forankret i KVINFO, som er et videnscenter for køn, ligestilling og mangfoldighed. Mentornetværket er opbygget med professionelt drevne sekretariater, der varetager rekruttering, og matching mellem mentorer og mentees samt står for uddannelse af mentorer, supervision, arrangementer og møder. KVINFOs mentornetværk har eksisteret i over 10 år.

Get2sport har en stor, klassisk organisation i ryggen (Danmarks Idrætsforbund, som er bevillingsmodtageren), men er i praksis en netværksbaseret organisation bestående af DIF´s to konsulenter, kommuner og idrætsforeninger i udsatte boligområder. Get2sport har eksisteret siden 2005.

Dansk Ungdoms Fællesråd har kørt partnerskabsprojektet siden 2005, og har dermed en længerevarende erfaring med både dette projekt og andre integrations- og medborgerskabsrettede initiativer.

Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion fik tildelt puljemidler i 2011 til et nyopstartet initiativ, IdrætPlus, som denne evaluering fokuserer på.

Team Succes er et relativt nyt initiativ, som udspringer af en forening i Vejle, der blev dannet i 2007, og som i 2010 blev en del af puljen. Midlerne fra puljen går til at skalere de gode erfaringer fra Vejle og etablere fem Team Succes-foreninger og en landsorganisation.

1.2 Puljens effekter for organisationerne

I det følgende præsenteres en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter ved midtvejsevalueringen set forhold til de opsatte mål om:

- Fastholdelsen af de frivillige forbedres
- De frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer
- Flere bæredygtige etniske minoritetsforeninger

Klar stigning i antallet af frivillige

Ultimo 2012 er i alt 27.800 brugere omfattet af det frivillige integrationsarbejde i de seks organisationer. Siden baselinemålingen i 2010 er der tale om en stigning på 6.551, svarende til omtrent 30 %. Så godt som alle brugere i denne sammenhæng har anden etnisk baggrund end dansk.

Tilsvarende er der i tråd med puljens mål om fastholdelse af frivillige sket en stigning i det samlede antal frivillige i de seks organisationer. Samlet set er der 9.290 frivillige ved ultimo 2012. Det er her tale om en stigning på 2.715, svarende til omtrent 40 %.

Tabel 1.2 Status på antallet af brugere og frivillige i de seks bevillingsmodtagere – baselinemåling og midtvejsevaluering 2012

	Baseline (2010/2011)	Midtvejs (2012)	Ændring i antal	Ændring i procent
Brugere	21.249	27.800	+6.551	+31%
Frivillige	6.575	9.290	+2.715	+41%
Frivillige med anden etnisk baggrund end dansk	671	1.331	+660	+98 %

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra de seks organisationer i 2010 og 2012

De seks bevillingsmodtageres registreringer er dog generelt ikke på et deltaljeringsniveau, hvor det er muligt at udsige noget om andelen af hhv. gamle og nye frivillige og dermed fastholdelsesgraden.

Det fremgår til gengæld helt klart, at der er flere frivillige med en anden etnisk baggrund end dansk. Samlet set er der på tværs af de seks bevillingsmodtagere i alt 1331 frivillige/medlemmer med anden etnisk baggrund, som er involveret i integrationsarbejdet. Der er dermed set tale om en stigning siden baselinemålingen i 2010 på 98 % i antallet af frivillige/medlemmer med anden etnisk baggrund i de seks organisationer/projekter.

Surveys blandt de frivillige i alle seks organisationer viser også, at de frivillige oplever, det som værdifuldt at yde frivilligt arbejde. Hovedparten angiver – i prioriteret rækkefølge – at arbejdet giver dem en følelse af at gøre en forskel, giver indsigt i andre kulturer og socialt samvær. Endvidere svarer flertallet af de frivillige "ja" til, at de gerne vil videreudvikle deres frivillige arbejde. De frivillige vil især gerne udvikle sig i forhold til faglig viden, interkulturelle kompetencer og sociale kompetencer.

Evaluator vurderer, at det er udtryk for et positivt resultat, at flere brugere er omfattet af integrationsaktiviteterne, og at organisationerne samlet set er i stand til at få flere frivillige knyttet til det frivillige integrationsarbejde.

Det er samtidig et opmærksomhedspunkt generelt, at stigninger i antal brugere og frivillige helst skal følges ad. Det er fx vigtigt, at der er tilstrækkeligt med frivillige i idrætsforeningerne i de udsatte boligområder for at disse kan være bæredygtige og dermed i stand til at tilbyde integrationskabende aktiviteter. Ligeledes er det vigtigt, at organisati-

onerne er i stand til at modtage nye brugere, når disse er motiveret for indsætserne – og at brugere ikke skal på en lang venteliste, før de kan få tilknyttet fx en mentor.

Derfor bør fastholdelse af frivillige og et passende forhold mellem antal brugere og frivillige fortsat være et væsentligt overordnet mål for puljen.

Flere samarbejdsrelationer til andre aktører

I tråd med puljens titel om forpligtende samarbejde om det frivillige integrationsarbejde har evalueringen fokus på netop bevillingsmodtagernes samarbejdsrelationer. Det frivillige integrationsarbejde foregår jo netop i lokalsamfundet, hvor målgruppen også har kontakt til andre aktører – og hvor integrationsindsatsen kan forventes at fungere bedre, når den er godt koordineret mellem forskellige lokale aktører.

Siden baselinemålingen i 2010 er organisationernes samlede antal af samarbejdsrelationer - kvantitativt set - steget fra 663 til 864, svarende til 30 %.

Der er især tale om samarbejdspartnere inden for følgende kategorier:

- Afdelinger i kommuner
- Uddannelsesinstitutioner
- Boligforeninger
- Etniske minoritetsforeninger
- Virksomheder

Konkret viser evalueringen bl.a. eksempler på, at kommunale afdelinger er væsentlige samarbejdspartnere i forhold til at få tidlig kontakt med nyankomne flygtninge og til at stille lokaler til rådighed for integrationsarbejdet. Boligforeninger typisk vigtige samarbejdspartnere i integrationsindsatser, der er forankret i udsatte boligområder. Virksomheder kan være gode samarbejdspartnere i forhold til at give et ungt medlem fra den lokale idrætsforening en praktikplads eller ved at kunne levere såkaldte virksomhedsfrivillige (hvor virksomhedens medarbejdere yder frivilligt integrationsarbejde).

Ikke mindst det forpligtende samarbejde med kommunerne vurderes som væsentligt at få til at fungere. Nogle organisationer har allerede et velfungerende samarbejde med kommunerne: det gælder især Get2sport og Team Succes. Særligt Get2sports organisering betyder, at kommunerne er en helt naturlig og integreret del af indsatsen - inklusiv kommunal medfinansiering. Her vurderer evaluator, at der sker en særdeles hensigtsmæssig gearing af puljens midler. Dansk Flygtningehjælp har via en målrettet indsats fået fordoblet antallet af samarbejdsrelationer til kommunale afdelinger siden 2010. Et stort antal kommuner er blevet kontaktet af Dansk Flygtningehjælp i 2012 og en del er blevet til møder og nye samarbejdsaftaler, dog typisk uden kommunal medfinansiering.

Evaluator vurderer på den baggrund, at puljen ved midtvejsevalueringen er på rette spor i forhold til at få et styrket samarbejde om integrationsindsatsen lokalt.

Samtidig er det, i evaluators optik, fortsat et vigtigt fokus, at samarbejdet - så vidt som muligt - bliver af forpligtende karakter, for at skabe kontinuitet for og koordination omkring målgrupperne. Det er imidlertid ikke blot op til bevillingsmodtagerne, men også op til samarbejdspartnere, ikke mindst kommunerne. Der er senest kommet en meget klar hensigtserklæring fra de danske kommunaldirektører omkring øget inddragelse af frivillige generelt i fremtiden². Det vil være oplagt for Social- og Integrationsministeriet - på vegne af satspuljeordførerne - at følge op på, i hvilket omfang disse hensigtserklæringer

² Jf. KL's nyhedsbrev Momentum, december 2012.

udmønter sig i praksis på integrationsområdet og følge de bedste eksempler på forpligtende samarbejde, hvor både de frivillige organisationer og kommunerne er tilfredse hermed.

Støtte til etniske minoritetsforeninger

Puljen har ved midtvejsevalueringen bidraget til kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger/nydanske ungdomsorganisationer på flere måder. Via DUF, DHF og Team Succes har i alt 22 etniske minoritetsforeninger/nydanske ungdomsorganisationer fået støtte til øget bæredygtighed professionelt og demokratisk.

Evaluatoren vurderer, at det generelt har skabt værdi for de etniske minoritetsforeninger/nydanske ungdomsorganisationer, og at disse samtidig er blevet styrket som samarbejdspartnere for andre lokale aktører, der arbejder med social integration og medborgerskab.

1.3 Puljens effekter for brugerne

Udover at styrke kapacitetsopbygning i de frivillige organisationer er det puljens formål, at bidrage til at lette vejen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet og åbne for aktiv deltagelse i foreningsliv for etniske minoriteter.

Vejen dertil er skitseret i en forandringsteori, hvor første skridt er relationsopbygning mellem målgruppe og frivillige i forbindelse med aktiviteter i regi af de frivillige organisationer. Aktiviteterne og de relationer, som skabes, forventes at føre til følgende resultater i forhold til brugernes personlige udvikling og kompetencer:

- Målgruppen får styrket selvtillid
- Målgruppen får et styrket netværk og flere venner
- Målgruppens danskundskaber forbedres

Disse resultater forventes på længere sigt, at bidrage til følgende effekter:

- Målgruppen opnår øget tilknytning til uddannelse og arbejde
- Målgruppen opnår øget tilknytning til civilsamfundet

I det følgende præsenteres en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter for brugerne ved midtvejsevalueringen.

Indsatser og virkninger kan knyttes til organisationernes ophav som frivillige sociale organisationer eller folkeoplysende organisationer

Evalueringens empiriske data bekræfter forandringsteorien om de to forskellige former for relationsopbygning og betydningen heraf for at skabe grobund for de ønskede resultater om styrkede danskundskaber og nye venner/større netværk.

Det er givet, at der i praksis finder *både* 1:1- og gruppebaseret relationsopbygning sted. Det er imidlertid interessant at se, at det især er frivillige sociale organisationer præget overvejende af 1:1-relationer mellem brugere og frivillige, som bidrager til at styrke danskundskaberne (DFH og KVINFO). Og omvendt får brugere i folkeoplysende organisationer, båret af fællesskab omkring en given interesse, i højere grad flere nye venner/større netværk (især hos Get2sport og Team Succes).

Samtidig er der selvsagt kontekstuelle forhold på spil i form af forskelle på målgruppernes eksisterende udgangspunkter og behov. Fx er nogle brugere meget motiverede for og fokuserede på at styrke deres danskundskaber, mens det for andre brugere slet ikke er nødvendigt eller opleves som relevant.

Ikke desto mindre er det, set fra Oxford Researchs vinkel, et interessant fund i midtvejs-evalueringen, som vil være interessant at udfolde nærmere i slutevalueringen. Dermed styrkes viden på feltet omkring frivilligt integrationsarbejde og potentialerne ved de forskellige måder, som integrationen skabes på i hhv. frivillige sociale organisationer eller folkeoplysende organisationer.

Endvidere bemærker evaluatoren, at Team Succes er et interessant bud på en forening, der så at sige tager det bedste fra begge verdener: der er tale om en folkeoplysende organisation, men samtidig gives der 1:1 støtte i forhold til at styrke personlig udvikling og faglige kompetencer i relation til skole og uddannelse.

Ligeledes har Get2sport en særlig interessant organisering, hvor integrationsmekanismerne er båret af gruppebaserede fællesskaber i idrætsforeningerne, men hvor der samtidig – gennem såkaldt aflastende medarbejdere – er mulighed for at give mindre privilegerede børn og unge en håndholdt social indsats, herunder lektiehjælp.

Markant styrket selvtillid blandt brugerne

Selvtillid kan være en vigtig brik for vellykket integration - vores handlinger og motivation afhænger bl.a. af vores tro på egen formåen.

Det fremgår klart af evalueringen på tværs af de seks organisationer, at den frivillige indsats giver brugerne mere selvtillid og tro på sig selv. Samtidig er styrket selvtillid – sammenlignet med alle øvrige mål for det frivillige integrationsarbejde i evalueringen – dét mål, som i størst udstrækning er opnået, ifølge brugere og frivillige.

Således peger evalueringen på, at det frivillige integrationsarbejde, som støttes af puljen, generelt set er særdeles velegnet til at øge selvtilliden blandt etniske minoriteter på tværs af køn, alder og ressourcer hos de vidt forskellige målgrupper.

Styrket netværk og flere venner i foreningerne

Hovedparten af respondenterne i brugersurveys i Team Succes, Get2sport og DGI Inklusion tilkendegiver, at de har fået nye venner/større netværk gennem deltagelse i foreningerne. Blandt KVINFO's brugere er det halvdelen af respondenterne, som i høj eller i nogen grad har fået nye venner, mens godt 40 % i mindre grad eller slet ikke har fundet nye venner/fået større netværk.

For DHF og DUF er det ikke muligt at få brugernes egne vurderinger i forhold til dette spørgsmål grundet meget lav svarprocent i de gennemførte surveys. Og de frivillige, som er den primære datakilde til kapitlerne om DFH og DUF, har ikke fået stillet spørgsmålet.

Danskundskaber styrkes blandt de brugere, som det er relevant for

At understøtte danskfaglige kompetencer er især centralt for DFH, KVINFO og Team Succes - og evalueringen kan konkludere, at det især er disse tre organisationer, som også bidrager til at flytte brugerne målt på dette parameter.

Analysen af kvantitative besvarelser fra brugere og frivillige i DFH og KVINFO viser endvidere, at jo mere tid, de frivillige anvender på frivilligt integrationsarbejde, jo bedre vurderes indsatsen at styrke brugernes danskundskaber.

Det kan tyde på, at der er en sammenhæng mellem, hvor intensiv indsatsen er og udbyttet heraf for målgruppen. Det understøtter, at fastholdelse af frivillige, der ønsker at prioritere det frivillige integrationsarbejde er et væsentligt sigte for puljen.

Bedre muligheder i relation til skole og uddannelse

Evalueringen viser, at der er en oplevet effekt af at være tilknyttet organisationerne målt på motivation og bedre forudsætninger for at klare sig i skole- og uddannelsessammenhæng.

I tre af organisationerne – KVINFO, Get2sport og Team Succes - vurderer hovedparten af brugerne selv, at de er blevet gladere for at gå i skole og/eller har fået bedre muligheder vedrørende skole/uddannelse. De frivillige i samme organisationer har omtrent samme vurdering, som brugerne selv.

I to af organisationerne – DFH og DUF – vurderer hovedparten af de frivillige, at brugerne er blevet gladere for at gå i skole og/eller har fået bedre muligheder vedrørende skole/uddannelse.

For DGI Inklusions vedkommende har de adspurgte brugere svært ved at vurdere effekten på deres muligheder i forhold uddannelsessystemet, da dette ikke er et direkte mål for projektets aktiviteter.

Begrænsede effekter af puljen ift. forbedrede muligheder for et job

Evalueringen kan ikke på samme vis konkludere, at puljen generelt set bidrager til de langsigtede effekter omkring øget tilknytning til arbejdsmarkedet for etniske minoriteter.

For nogle af organisationerne er det ikke et umiddelbart relevant mål for organisationens aktiviteter og/eller målgrupper. Særligt for organisationer rettet mod børn og unge er det vanskeligt for børnene/de unge selv og de frivillige, at vurdere indsatsens betydning for mulighederne for at få et lønnet arbejde. For nogle af organisationernes vedkommende er øget tilknytning til arbejdsmarkedet dog et relevant mål. Det gælder særligt for Team Succes, KVINFO og for dele af DFHs aktiviteter.

Blandt brugerne i Team Succes vurderer knapt halvdelen af de adspurgte, at tilknytning til foreningen i høj grad eller i nogen grad har givet dem bedre muligheder for at få et arbejde med løn. En tredjedel af de adspurgte svarer "ved ikke".

I DFH vurderer knapt halvdelen af de frivillige, at deres indsats i høj eller i nogen grad understøtter, at brugerne får et lønnet arbejde, mens 38 % svarer ved ikke/ikke relevant.

I KVINFOs mentornetværk er det hver tredje af de adspurgte brugere, som vurderer, at de i høj eller nogen grad har fået bedre muligheder for at komme på arbejdsmarkedet. Halvdelen svarer i mindre grad/slet ikke og hver femte svarer ved ikke. Det fremgår af KVINFOs egne undersøgelser, at 29 % af brugerne får et job efter deres mentorforløb.

Det skal tages med i betragtning, at personerne i målgrupperne selv har forskellige udgangspunkter i forhold til at komme på arbejdsmarkedet (uddannelsesbaggrund, præferencer, personlige og sociale ressourcer mv.), og at det for nogle organisationer er en effekt, der først forventes indfriet på længere sigt, dog med undtagelse af KVINFO. End-

videre er der strukturelle vilkår i form af den aktuelle lavkonjunktur, som gør det ekstra vanskeligt, at få et lønnet arbejdet.

Variationer på tværs ift. indikatorer for øget tilknytning til civilsamfundet

I forhold til puljens effektmål om øget tilknytning til civilsamfundet har det generelt set været vanskeligt for evaluatoren - i dialog med opdragsgiver og organisationerne - at finde relevante tværgående, målbare indikatorer i puljeevalueringen. Tilknytning til civilsamfundet kan udfolde sig på meget forskellig vis for de vidt forskellige målgrupper, som er i berøring med organisationerne i puljen, ligesom det varierer betydeligt på tværs af organisationerne, hvorvidt tilknytning til civilsamfundet og styrkelse af medborgerskab er centralt for organisationens virke.

Der kan dog fremhæves eksempler fra nogle af organisationerne, der indikerer, at puljen har betydning for brugernes tilknytning til civilsamfundet. For Team Succes gælder det, at 87 % af de adspurgte brugere er blevet mere bevidst om mulighederne i deltagelse i samfundet efter, at de er begyndt at komme i foreningen. Der er også et flertal på 69 % af respondenterne som svarer, at de har fået mere lyst til at være med i andre foreninger.

For KVINFO gælder det, at 72 % af brugerne har fået en større viden om Danmark og det danske samfund ifølge KVINFOs egne undersøgelser. Der er også et flertal på 68 % af de adspurgte brugere i evalueringen, der mener, at de har fået mere lyst til at være med i andre foreninger.

1.4 Anbefalinger på puljeniveau

Evaluatoren har i forbindelse med opsamlingerne til hvert kapitel om de enkelte bevillingsmodtagere anført anbefalinger målrettet den enkelte organisation. I det følgende præsenteres de anbefalinger, som den tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter giver anledning til.

Evaluatoren har således følgende overordnede anbefalinger til opdragsgiver, dvs. Social- og Integrationsministeriet:

- **At være opmærksom på de forskellige potentialer for integration, som puljen kan understøtte via hhv. frivillige sociale organisationer og folkeoplysende foreninger.** Midtvejsevalueringen viser bl.a., at de sociale organisationer især styrker danskkundskaberne, mens foreningerne i højere grad udvider deltagernes netværk. Der er ligeledes interessante eksempler på bevillingsmodtagere, der i praksis forener de bedste kvaliteter ved de forskellige integrationsmekanismer, som gør sig gældende for hhv. 1:1-relationer og gruppefællesskaber.
- **At fortsætte puljens fokus på, at understøtte strategisk samarbejde mellem bevillingsmodtagere og andre aktører, der har med samme målgrupper af gøre.** Det frivillige integrationsarbejde sker i en lokal kontekst, hvor forskellige aktører har forskellige indfaldsvinkler til målgrupperne, og dermed kan bidrage positivt på forskellig vis set i forhold til puljens formål. Derfor vurderer evaluatoren, at det er hensigtsmæssigt, at opdragsgiver har fokus på dette i forbindelse med udmøntning af puljen. Endvidere ser evaluatoren positivt på, at opdragsgiver selv indgår som en konstruktiv medspiller, der understøtter synergi

mellem aktørerne på området, fx ved at lade Dansk Flygtningehjælps konsulentstøtteindsats bidrage til kapacitetsopbygningen i de nye, lovende Team Succesforeninger.

- **At understøtte aktiviteter målrettet ressourcetsvage drenge/unge mænd med anden etniske baggrund en dansk.** Evaluator vurderer, at puljen i mindre grad tilgodeser denne målgruppe, som ellers er i risikogruppen når det gælder frafald på ungdomsuddannelser, risiko for at havne i kriminalitet mv. Aktuelt er der primært idrætstilbud i puljen til socialt udsatte drenge/unge mænd med anden etniske baggrund en dansk. For dem, der ikke ønsker at spille fodbold, vil det være hensigtsmæssigt, at have blik for andre greb og virkemidler, som kan bidrage til den sociale integration.
- **At fokusere på forudsætningerne for at evaluere den frivillige integrationsindsats med henblik på dokumentation såvel som læring.** Tilvejebringelse af viden om - og dermed et endnu bedre grundlag for - det frivillige integrationsarbejde kræver generelt et stort fokus herpå fra bevillingsmodtagernes side. Ligeledes bør det fortsat have opdragsgivers opmærksomhed, at der anvendes evalueringsfagligt valide metoder på feltet.

Kapitel 2. Dansk Flygtningehjælp

Dansk Flygtningehjælp blev etableret i 1956 som en privat humanitær paraplyorganisation. Der er i dag 29 medlemsorganisationer under Dansk Flygtningehjælp, der arbejder med alle aspekter af flygtningesagen og har som overordnet mål at skabe varige løsninger for flygtninge og internt fordrevne. Denne evaluering evaluerer udelukkende den del af Dansk Flygtningehjælp, som vedrører det frivillige integrationsarbejde finansieret af puljemidlerne.

Dansk Flygtningehjælps frivillige integrationsarbejde har som formål at inkludere medborgere med etnisk minoritetsbaggrund i samfundslivet gennem en ligeværdig og anerkende støtte i hverdagen. I perioden 2010-2013 bygger Dansk Flygtningehjælp videre på de hidtidige erfaringer og arbejder for at nå flere flygtninge/indvandrere, udvikle nye metoder og aktiviteter til at nå nye målgrupper, inddrage og fastholde nye typer af frivillige og opbygge strategisk samarbejde med andre NGO'er, offentlige institutioner og det private erhvervsliv.

Kapitlet giver en status på Dansk Flygtningehjælps aktiviteter og organisering, herunder udviklingen i eksterne samarbejdsrelationer. Endvidere gennemgås de foreløbige resultater for brugerne (desværre primært blot med de frivillige som kilde). Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt frivillige
- Et fokusgruppeinterview blandt brugere af et lokalt integrationstilbud med forskellige aktiviteter og målgrupper. Der deltog 7 brugere i alderen 12-53 år. Der blev endvidere gennemført kvalitativt interview med kontaktpersonen for tilbuddet
- Et fokusgruppeinterview blandt repræsentanter for 5 etniske minoritetsforeninger i Odense, der har modtaget konsulentstøtte til kapacitetsopbygning af foreningerne og en repræsentant fra Fritidsbutikken i Vollsmose, som fremadrettet vil understøtte forankring af konsulentindsatsen
- Kvalitativt interview med konsulenten, der yder konsulentbistand til etniske minoritetsforeninger
- Kvalitativt interview med den ansvarlige projektleder for det frivillige integrationsarbejde
- Registreringsdata fra Dansk Flygtningehjælp.

Der er gennemført to surveys blandt hhv. børn/unge og voksne brugere af Dansk Flygtningehjælps aktiviteter. Der er imidlertid indkommet et meget begrænset antal svar (hhv. 96 besvarelser for børn/unge mellem 10-19 år og 107 besvarelser for voksne over 19 år). Grundet det lave antal besvarelser fra brugere set i forhold til det samlede antal brugere (16.417) inddrages kun de åbne besvarelser fra de to brugersurvey til at illustrere og give eksempler på pointer. Med andre ord er konklusioner ud fra det kvantitative datamateriale udelukkende baseret på de frivillige som kilde og ikke brugerne.

Til gengæld kan frivilligsurveyen i vid udstrækning ses som repræsentativ for de frivillige i Dansk Flygtningehjælp, jf. metodekapitlet.

2.1 Aktiviteter og målgrupper

Dansk Flygtningehjælp (i det følgende DFH) har en lang række forskellige aktiviteter og målgrupper.

Målgrupperne omfatter:

- Børn
- Unge
- Voksne/familier
- Ældre
- Etniske minoritetsfrivillige og minoritetsforeninger

Der tilbydes en vifte af aktiviteter, herunder:

- Lektiecafé
- Netværkspersoner/-netværksfamilier
- Sprogtræning
- Mentorordninger
- Foreningsguider
- Rådgivning
- Udflugter (eks. til museer, naturen, forlystelser)

Blandt de mest udbredte aktiviteter er lektiehjælp og kontaktpersoner/ venskabsfamilier. I forbindelse med de kvantitative analyser af de frivillige besvarelser fra surveyen, sættes særligt fokus på netop lektiehjælp og kontaktpersoner/venskabsfamilier, der er DFH's største aktiviteter.

Endvidere har en konsulent under DFH ydet konsulentbistand til etniske minoritetsforeninger i 2012, hvilket evalueres særskilt i afsnit 2.4.

2.1.1 Status på antal brugere og frivillige

Midtvejsevalueringen viser, at der ultimo 2012 er kommet flere brugere til siden baselinemålingen i 2010. Som det fremgår af tabel 2.1 er der kommet 2422 flere brugere, så der aktuelt er i alt 16.417 brugere.

Tabel 2.1 Antal brugere og frivillige i Dansk Flygtningehjælp ved baselinemåling og midtvejsevaluering

Tidspunkt for måling	Antal brugere	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	13.995	4.250	293
Midtvejs (2012)	16.417	6.373	771

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DFH

Ifølge DFH's opgørelser opfyldes egne opsatte mål for året 2012 vedr. antallet af brugere inden for de forskellige aktiviteter, bl.a. har:

- 4.931 børn (9-12 år) modtaget lektiehjælp
- 2.859 unge (13-25 år) modtaget faglig og sproglig lektiehjælp og 1.646 har modtaget særlig råd og vejledning om skole og uddannelse
- 3.099 flygtninge har en netværksperson eller – familie.

Dansk Flygtningehjælp har således formået at tiltrække endnu flere brugere og frivillige. Evaluator vurderer det som positivt: det øgede antal og at stigningen i antal brugere og antal frivillige følges ad set på det overordnede niveau.

Udover at DFH stort set har nået eller overgået egne opsatte mål vedr. antal brugere inden for forskellige aktiviteter gennemføres alle aktiviteter generelt som planlagt ifølge den ansvarlige projektleder for DFHs frivillige integrationsarbejde.

2.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde

DFH er tildelt den største andel af puljen med i alt 44 millioner kr. fordelt over fire år med 11 millioner kroner årligt.

Den frivillige integrationsindsats er organiseret med ca. 250 frivilligrupper i Danmark, der kan få støtte til deres arbejde fra hovedkontoret i København og via regionale konsulenter. Der er aktuelt 7,5 årsværk centralt og 5,5 årsværk lokalt, der er finansieret via puljen.

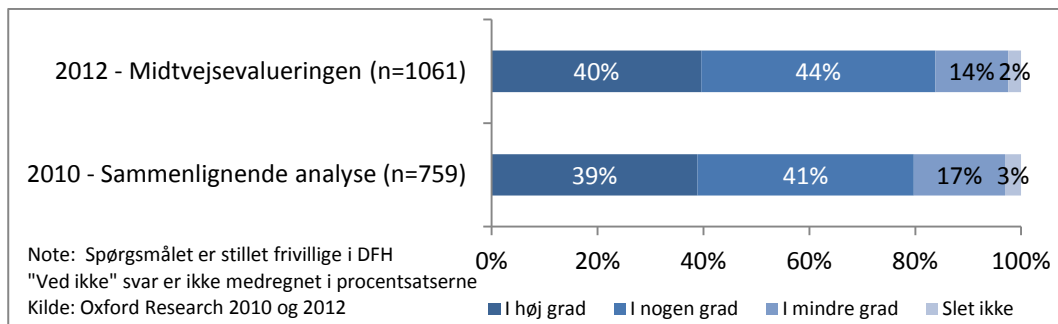
Der er forskellige måder, at organisere sig på lokalt som frivilligruppe – det kan være organiseret i et løst netværk eller i en mere formel forening. Fælles for dem alle er, at de har en kontaktperson og en samarbejdsaftale med Dansk Flygtningehjælp. Frivilligrupperne kan få støtte fra regionskonsulenten til at vælge den organisering der passer bedst lokalt.

Det er karakteristisk for DFH, at organisationen siden baselinemålingen i 2010 har skullet tilpasse sig efter en reduktion i den årlige bevilling fra satspuljemidlerne (fra tidligere ca. 16 millioner årligt til det nuværende niveau på 11 millioner årligt). Det har konkret medført opsigelser af medarbejdere og at regionerne - og dermed regionskonsulenterne arbejdsfelt – er blevet større.

Umiddelbart afspejler det sig ikke i antallet af brugere og frivillige, der stadig et støt stigende, jf. tabel 2.1. Endvidere er der stort set ikke ændringer i svarfordelingerne fra de frivillige på det samme spørgsmål om mulighederne for at få rådgivning i forbindelse med deres frivillige integrationsarbejde fra en måling gennemført i 2010 i forbindelse med projektet "Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen"³ til nærværende midtvejs-evaluering i 2012.

³ "Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen på integrationsområdet", Oxford Research 2010

Figur 2.1. I hvor høj grad oplever du, at du har mulighed for at få rådgivning i forbindelse med dit frivillige arbejde, hvis du har brug for det?

Den ansvarlige projektleder på hovedkontoret tilkendegiver imidlertid, at den lavere bevilning har konsekvenser, som er ved at slå igennem nu. Det viser sig ved flere "brandslukningsopgaver", fordi konsulenterne ikke er tilgængelige i samme grad som tidligere. De frivillige skal nu selv stå for flere opgaver, herunder selv stå for rekrutteringen af nye frivillige, som der tidligere var konsulentstøtte til. Der trækkes på eksisterende informationsmateriale i stedet for at kunne udarbejde nyt og særligt de regionale konsulenter udtrykker i den seneste APV, at det er blevet svært at få arbejdstid og mængde til at hænge sammen.

Den interne organisering af DFH's frivillige organisationsindsats er ikke et særskilt fokus i nærværende evaluering ligesom i "Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen på integrationsområdet". I relation til nærværende evaluering er der – udover effekter for brugerne – fokus på at belyse effektmål vedrørende fastholdelse af frivillige og styrkelse af samarbejdsrelationer.

Disse forhold vurderes nærmere i de følgende afsnit.

2.2.1 De frivilliges udbytte

Som det fremgik af tabel 2.1 har DFH siden 2010 oplevet en stigning i antallet af frivillige på 2023, så der i alt i 2012 er 6.373 frivillige, der yder en frivillig integrationsindsats.

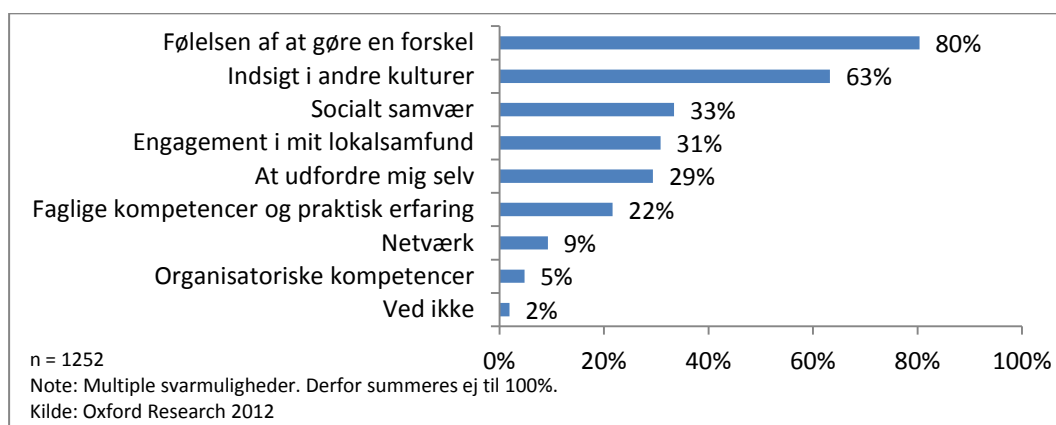
Ifølge den ansvarlige projektleder er frivilligprofilen stort set den samme – dog er der kommet flere unge frivillige (under 30 år). Her har det med det nye initiativ DFUNK⁴ været lettere at rekruttere unge frivillige.

Evaluatoren bemærker også, at DFH siden baselinemålingen har skabt én fælles indgang for frivillige og samarbejdspartnere, som er betegnet *Frivillignet – en del af Dansk Flygtningehjælp*. At have én samlet indgang med eget navn kan understøtte den særlige profil, som den frivillige integrationsindsats har i regi af DFH og gøre det let for DFH at være i dialog med frivillige og samarbejdspartnere.

⁴ DFUNK er Dansk Flygtningehjælps Ungenetværk - en forening af unge, der arbejder for at forbedre flygtninges vilkår i Danmark og Internationalt.

I tråd med de øvrige organisationer bekræfter surveyen blandt de frivillige i DFH, at det som frivillig er væsentligt, at gøre en forskel for andre. Som vist i figur 2.2 er det topscoren i besvarelserne på spørgsmålet om den frivilliges udbytte af integrationsarbejdet.

Figur 2.2. Hvad får du ud af at være frivillig hos Dansk Flygtningehjælp?

Samtidig er der næsten 500 supplerende åbne kommentarer til spørgsmålet om udbyttet af det frivillige arbejde, hvilket i sig selv vidner om et stort engagement fra DFH's frivillige. Det er selvsagt ikke muligt i denne rapport, at gengive alle disse kommentarer, men nedenfor er udvalgt nogle af besvarelserne, hvor de frivillige – med egne ord – beskriver, hvad de får ud af, at være frivillig.

" Helt simpelt: Glæden ved at hjælpe andre. Dejligt at have med børn og unge at gøre Herligt at lære nye danskere at kende i arbejdet Tilknytning til en iransk familie med glæder og frustrationer for begge parter! Holder af organisatorisk arbejde i bestyrelsen. Godt at have noget ansvarsfuldt at rive i, når man er gået på pension."

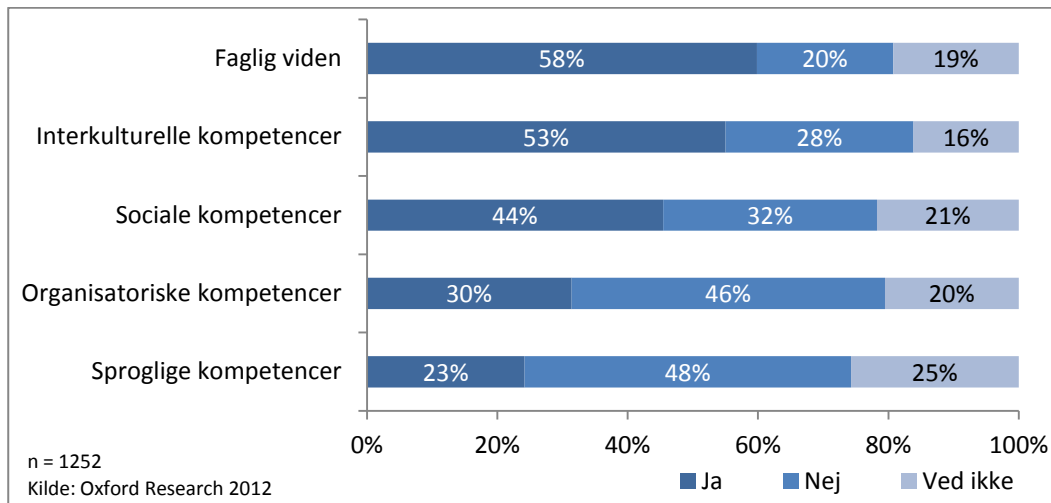
" Jeg er blevet udfordret - på den gode måde - ift. den danske kultur og fordomme, jeg ikke troede, jeg havde. Jeg har fået en unik indsigt i en anden kultur og et andet perspektiv på hverdagens udfordringer ved at vende stort og småt med min nye irakiske veninde."

" Jeg føler en glæde ved at gøre en forskel og jeg får utroligt meget igen i form af taknemmelighed, gode venner, socialt samvær og glæde over når det går vores brugere godt og de selv kan klare sig, men stadig er mine venner."

Flere af de frivillige fremhæver således flere forskellige gevinster samtidig – og det omhandler især dét at glæde og hjælpe andre, lærer nye mennesker og kulturer at kende samt få gode sociale relationer til brugere og andre frivillige.

Derudover er der også mere generelt tilfredshed med at være frivillig i regi af DFH. Frivillig-surveyen viser bl.a., at 95 % ud af 1252 respondenter mener, at de i høj grad eller i nogen grad er klædt på til arbejdet som frivillig. Samtidig udtrykker omkring halvdelen af de frivillige ønsker om fortsat at udvikle deres viden og kompetencer i relation til deres arbejde i DFH. Som figur 2.3 viser, er det især i relation til følgende områder: faglig viden, interkulturelle kompetencer og sociale kompetencer.

Figur 2.3. Inden for hvilke områder vil du eventuelt gerne udvikle dig i forhold til dit foreningsarbejde?

I forhold til den fremadrettede indsats har de frivillige forskellige gode råd omkring, hvordan DFH kan støtte de frivillige i deres arbejde. Der er i alt 400 åbne kommentarer til dette spørgsmål. Blandt de åbne kommentarer er det især et gennemgående træk, at der især efterspørges bedre introduktion til nye frivillige. Dermed bemærkes det af de frivillige, at DFH reelt har ændret praksis omkring deres introduktion til nye frivillige.

Derudover er der også kommentarer, der bl.a. omhandler et ønske om:

- Flere arrangementer og kurser
- Mulighed for at søge midler til aktiviteter
- Flere konsulenter og dermed øget tilgængelighed og støtte

Endelig skal det bemærkes, at en del respondenter i de åbne kommentarer roser DFH for den eksisterende indsats med at skabe rammer for de frivilliges integrationsarbejde.

2.2.2 Samarbejdsrelationer i projektet

Udover at fastholde de frivillige er det også et særskilt effektmål i puljeevalueringen, at de frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer til relevante samarbejdspartnere.

Tabel 2.2 viser udviklingen i antallet af samarbejdsrelationer blandt de fem vigtigste typer samarbejdspartnere fra 2010 til 2012. Tabellen viser en fremgang på alle typer samarbejdspartnere bortset fra boligforeninger, og især en markant fremgang – næste en fordobling – af antal samarbejdsrelationer med afdelinger i kommuner.

Den store stigning i antallet af samarbejdsrelationer med kommuner kan forklares med en målrettet indsats fra DFH's side. I 2012 er 65 danske kommuner blevet kontaktet af DFH – og heraf er ca. halvdelen blevet til møder. Det er langt fra alle kommuner, som vil bidrage med økonomiske midler, men mange vil gerne indgå samarbejdsaftaler. Der er således samarbejdsaftaler af forskellig karakter – gående fra enkelte meget forpligtende partnerskaber til mindre omfattende aftaler.

Tabel 2.2. Dansk Flygtningehjælps fem vigtigste samarbejdspartnere ved midtvejs-evalueringen

Tidspunkt for måling	Uddannelses-institutioner	Øvrige*	Afdelinger i kommuner	Boligforeninger	Etniske minoritetsforeninger
Baseline (2010)	60	82	55	55	30
Midtvejs (2012)	108	106	103	42	38

* Øvrige dækker blandt over biblioteker og frivillighuse/centre

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DFH

Evaluator vurderer, at det under alle omstændigheder er positivt, at DFH går målrettet efter at indgå samarbejder generelt med de mange lokale aktører, der også er i berøring med DFH's brede palet af målgrupper. Det kan skabe synergi og potentielt lede til bedre resultater og virkninger, når indsatser foregår i tæt koordination på lokalt plan. Eksempelvis kan nyankomne flygtninge have brug for, at deres kommune eller sprogcenter gør dem opmærksom på muligheden for at få en netværksperson/netværksfamilie, og lektiehjælpsgrupper have brug for fysiske lokaler at sidde i, fx på biblioteket.

Dette bekræftes også i en ny evaluering af Røde Kors frivillige integrationsindsats, der indeholder paralleller til DFH's aktiviteter. Her vurderes samarbejdet med kommunerne som vigtigt for at kunne understøtte den tidlige indsats i integrationsforløbet, hvor ikke mindst netværkspersoner/netværksfamilier kan få integrationen af nyankomne flygtninge til at ske hurtigere og bedre⁵.

Endvidere vurderer evaluator, at det er positivt, at DFH i stigende grad samarbejder med private virksomheder. Det var ikke tilfældet i 2010, hvor der i 2012 er registreret 18 samarbejdsrelationer med private virksomheder. Samarbejdet med virksomhederne kan medføre en nye type frivillige: virksomhedsfrivillige, der yder frivilligt arbejde i regi af deres arbejdsplads. Samarbejdet med virksomheder har også potentialer til at kunne mindske sårbarheden i DFH's organisation ved at få flere forskellige finansieringskilder til finansiering af det frivillige integrationsarbejde.

2.3 Resultater og virkninger for brugerne

I de følgende afsnit gennemgås resultater og virkninger for brugerne af DFH i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

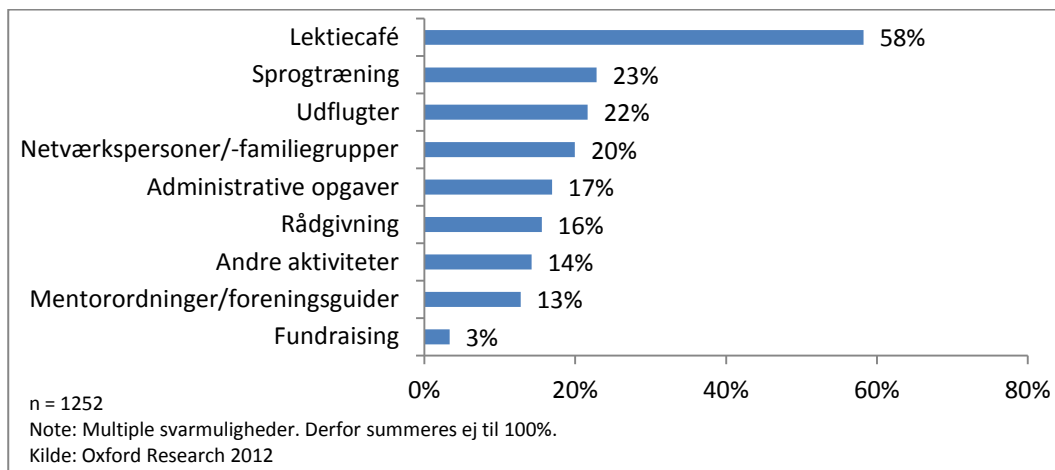
Afsnittene er primært baseret på surveyen blandt de frivillige med i alt 1252 besvarelser samt på kvalitative data med brugerne som kilde i form af fokusgruppeinterview og åbne besvarelser fra brugersurveys. Som nævnt indledningsvist og i metodekapitlet udgør frivilligsurveyen de mest valide kvantitative data, mens der er så få respondenter i de to brugersurveys, at det ikke er hensigtsmæssigt at præsentere tal og figurer herfra.

Stikprøven blandt de frivillige repræsenterer et bredt udsnit af frivillige set i forhold til at vurdere forskellige typer af aktiviteter, dog med en overvægt af frivillige der er involveret i lektiehjælp, jf. figur 2.4. Der er ca. en fjerdedel mænd og trefjerdedele kvinder, og dermed en overvægt af kvinder i surveyen.

⁵ Jf. "Slutevaluering af Røde Kors' integrationsarbejde 2009-2012" (2013) udarbejdet af Oxford Research for Røde Kors.

Der er stor variation i forhold til, hvor længe respondenterne har været frivillige i regi af DFH. En fjerdedel har været frivillige i op til 1 år, halvdelen har været frivillige i 1-5 år, en fjerdedel har været med i mere end 5 år.

Figur 2.4. Hvilke typer frivillige integrationsaktiviteter har du i 2012 været involveret i?

Baggrundsdata for de frivillige i stikprøven er sammenholdt med den samlede profil af frivillige, og bortset fra et enkelt forhold (at der reelt er flere, der er netværkspersoner/familiegrupper) vurderes stikprøven at svare fint overens til den samlede population – den kan dermed i vid udstrækning ses som repræsentative for de frivillige i DFH.

Der er endvidere gennemført særskilte analyser, hvor effektvurderingerne er undersøgt for hhv. frivillige i lektiecaféer og netværkspersoner/netværksfamilier. I de tilfælde, hvor der er signifikante forskelle på de to grupper fremhæves det i rapporten.

2.3.1 Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer

Første trin på vejen i forandringsteorien er relationsopbygning – enten 1:1 eller i et gruppefællesskab. I modsætning til rapportens kapitler om Idræt Plus, Get2sport, KVINFO og Team Succes, hvor der indgår en selvstændig analyse heraf ud fra brugernes perspektiv, er der ikke samme datagrundlag til at belyse denne del for Dansk Flygtningehjælp.

Givet Dansk Flygtningehjælps brede vifte af forskellige bruger- og aktivitetstyper vil der forventeligt være forskellige former for relationsopbygning mellem brugere og frivillige. Eksempelvis gives lektiehjælp typisk i en 1:1 relation mellem et barn og en frivillig, men lektiehjælpen kan også gives inden for en ramme af et socialt fællesskab – det sker fx i Netværkshuset i Gentofte⁶, som evaluator har besøgt i forbindelse med fokusgruppeinterview til denne evaluering. Det er dog evaluators vurdering at Dansk Flygtningehjælps aktiviteter hovedsageligt har fokus på relationsopbygning mellem bruger og (en eller

⁶ Læs mere her: <http://www.netvaerkshuset.dk/>

flere) frivillig(e) frem for at have det sociale fællesskab med andre brugere og frivillige som omdrejningspunkt

I det følgende vurderes, i tråd med forandringsteorien, hvordan kontakten mellem brugere og frivillige har betydning for brugernes danskundskaber, tro på sig selv og motivation for at møde nye mennesker.

Styrkede danskundskaber – især ifølge frivillige i lektiecaféer

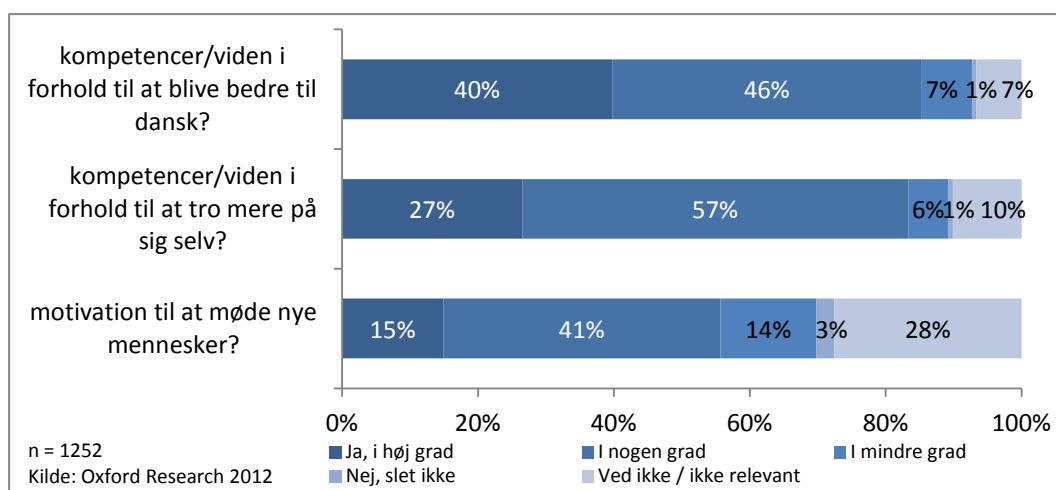
Set fra de frivilliges perspektiv styrker den frivillige indsats især brugernes danskundskaber og tro på sig selv. Som det fremgår af figur 2.5 vurderer 40 % af respondenterne af brugerne i høj grad har fået styrkede kompetencer/viden i forhold til at blive bedre til dansk og 46 % svarer i nogen grad. Relativt få respondenter svarer i mindre grad/slet ikke eller ved ikke.

Samtidig svarer godt en fjerdedel i høj grad og over halvdelen i nogen grad til spørgsmålet om, hvorvidt indsatsen har givet brugerne mere tro på sig selv – og dermed styrket selvtilliden. Et af børnene skriver i de åbne besvarelser:

”Jeg bliver ikke bange mere, for at række hånden op og kan selv meget.”

Brugerne får også, om end ikke i samme udstrækning, motivation til at møde nye mennesker, og dermed bedre forudsætninger for at opnå flere venner/større netværk. Som det fremgår af figur 2.5 svarer 15 % i høj grad til spørgsmålet vedr. møder med nye mennesker, 41% svarer i nogen grad og 17 % svarer i mindre grad/slet ikke og 28 % har svaret ved ikke.

Figur 2.5. I hvor høj grad oplever du, at din og de andre frivilliges indsats har givet brugerne..

Analysen af forskelle mellem de to mest udbredte aktivitetstyper – lektiehjælp og netværkspersoner/netværksfamilier - viser, at frivillige i lektiecaféer i højere grad vurderer, at brugerne får styrket deres danskundskaber end frivillige, der er involveret som netværkspersoner/netværksfamilier.

Denne sammenhæng ses ikke mellem aktivitetstype og målene vedr. styrket selvtillid og motivation for at møde nye mennesker.

Sammenhængen mellem lektiecaféer og styrkede danskundskaber hos målgruppen bekræftes i de kvalitative åbne besvarelser fra brugersurveyen blandt børn og unge, hvoraf så godt som alle har deltaget i lektiecafé:

" Blevet bedre til at tale og skrive dansk "

" Jeg blev bedre til dansk "

" Jeg lærer dansk og en masse andet "

Ligeledes er der åbne besvarelser, der bekræfter den positive indvirkning på danskundskaberne i brugersurveyen blandt voksne, hvoraf over halvdelen har deltaget i lektiecafé/sprogtræning.

" Jeg bliver bedre til at tale dansk. Jeg lærer mere om danske forhold og dansk tænkemåde."

" Vi kan snakke med de frivillige danskere. Derfor taler vi godt dansk mere og forstår dansk."

Evaluators vurderer, at sammenhængen mellem frivillige i lektiecaféer og den mere positive vurdering i relation til brugernes danskundskaber skal ses i lyset af de forskellige brugergrupper, som der er tale om inden for hhv. lektiecaféer og netværkspersoner/netværksfamilier. Lektiecaféer er typisk børn og yngre mennesker, som har lettere ved at tilegne sig et nyt sprog og ikke nødvendigvis har andre svære udfordringer i livet. Inden for netværkspersoner/netværksfamilier vil brugerne i højere grad være voksne og familier, herunder flygtninge med mange forskelligartede problemer, fx traumer, uforståelige breve fra myndigheder og misforståelser i mødet med naboer, butiksansatte mv.

Jo flere timer, man arbejder som frivillig, jo mere positiv vurdering af indsatsens betydning for brugernes personlige udvikling og kompetencer

Evalueringen viser signifikante sammenhænge mellem antallet af timer, man bruger som frivillig og de opsatte resultatmål i puljeevalueringen vedrørende målgruppen: at blive bedre til dansk, få større tro på sig selv og motivation i forhold til at møde nye mennesker. Det fremgår helt klart, at jo mere tid de frivillige bruger om ugen på at være frivillig, jo bedre vurdering har de af den frivillige indsats' betydning for brugerne

Omvendt ses der ingen sammenhæng mellem, hvor længe man har været frivillig (anciennitet) og oplevelsen af den frivillige indsats betydning for brugerne personlige udvikling og kompetencer.

I evaluators optik giver det umiddelbart god mening, at jo mere intensiv indsatsen er, jo bedre muligheder er der for målgruppens udvikling og udbytte. Det er dog væsentlig at bemærke, at der udelukkende er tale om de frivillige besvarelser – og ikke brugernes egne vurderinger.

Den klare sammenhæng mellem hvor hyppigt, man laver frivilligt arbejde og betydningen heraf for de opsatte resultatmål peger på, at DFH med fordel kan have særlig opmærksomhed på fastholdelse af de frivillige, som lægger mange timer i arbejdet. Det kan ligeledes give anledning til refleksioner om, hvorvidt rekruttering af nye frivillige med fordel kan målrettes blandt frivilligprofiler med god tid til og lyst til at prioritere deres frivillige arbejde.

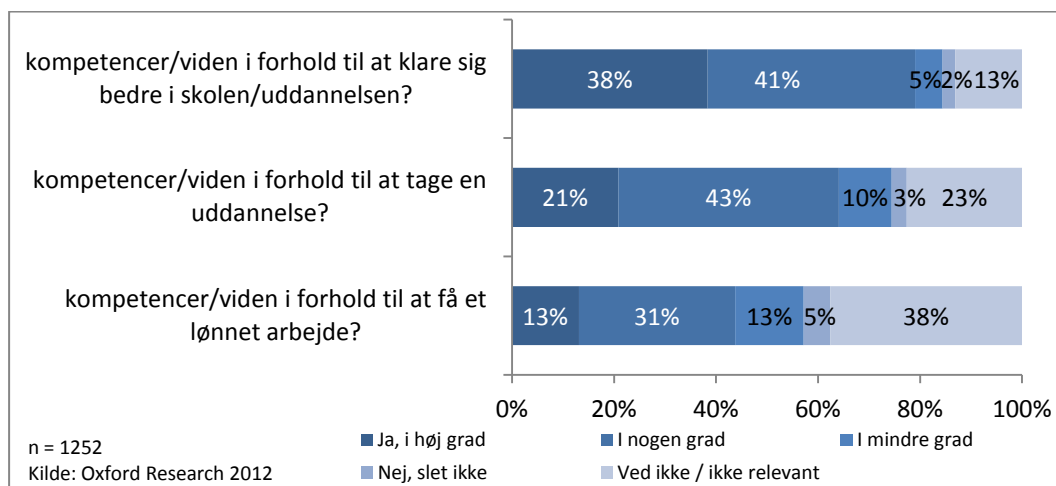
2.3.2 Virkning – uddannelse, arbejde og medborgerskab

I det følgende vurderes puljens opsatte mål for effekter på længere sigt i forhold til uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Set fra de frivilliges perspektiv vurderes indsatsen i relation til uddannelse mest positivt for de brugere, der allerede *er i gang* med skole/uddannelse. Som det fremgår af figur 2.6 er der næsten 80 % der svarer i høj grad og eller i nogen grad til dette spørgsmål. Der er 13 %, som har markeret ved ikke/ikke relevant.

Figuren viser også, at 65 % af de frivillige i høj eller nogen grad vurderer, at indsatsen har haft betydning for brugernes viden/kompetencer i forhold til *at tage* en uddannelse. 13 % svarer i mindre grad/slet ikke og 23 % har markeret ved ikke/ikke relevant.

Figur 2.6. I hvor høj grad oplever du, at din og de andre ledere/frivilliges indsats har givet brugerne..

At den frivillige indsats i regi af DFH kan have stor betydning for brugeres tilknytning til uddannelse bliver illustreret i fokusgruppeinterviewet, hvor en pige på 17 år fortæller:

"Jeg var ca. 8 år da jeg kom til Danmark, så jeg har boet her i ca. 10 år. Jeg har brugt Netværkshuset næsten hver dag i de år jeg har boet her. Før boede jeg lidt længere væk, men nu er jeg flyttet lidt tættere på så det er blevet nemmere, og jeg kommer faktisk næsten dagligt. Udover det at jeg får lektiehjælp kender jeg de fleste der kommer hernede, og det er bare superhyggeligt at være her, og det er et supergodt sted for integration, det synes jeg virkelig. Og jeg er yderst taknemmelig for de mennesker der kommer herned og hjælper, det er jeg virkelig. Det er dem der har hjulpet mig frem til der hvor jeg er nu, jeg går i 1. g på gymnasiet og har samfundsfag på a-niveau, på den samfundsvidenskabelige linje. Så det er jeg super glad for."

Nærmere analyser viser, at frivillige i lektiecaféer vurderer, at brugerne i højere grad og klarer sig bedre i skolen/på uddannelsen og i højere grad får viden/kompetencer til at tage en uddannelse end frivillige netværkspersoner.

Dermed indikerer evalueringen, at de ofte yngre brugere i lektiecaféerne har et større potentiale for integration i uddannelsessammenhæng end de ofte ældre og mere sammensatte grupper af brugere af netværkspersoner/netværksfamilier.

Samtidig kan det også ses som indikation for, at selve virkemidlet - lektiehjælp – som er målrettet i forhold til skole og uddannelse har mere virkning i uddannelsessammenhæng end den mere brede indsats, som gives af netværkspersoner.

Om støtte i relation til arbejdsmarkedet

Besvarelsene fra de frivillige er knapt så positive og entydige, når det gælder spørgsmålet vedrørende kompetencer/viden i forhold til at få et lønnet arbejde. Som vist i figur 2.6. svarer her 44 % af respondenterne i høj grad eller i nogen grad til spørgsmålet vedr. et lønnet arbejde, mens 18 % svarer i mindre grad/slet ikke og 38 % svarer ved ikke/ikke relevant.

I fortolkningen af spørgsmålet vedrørende lønnet arbejde hæfter evaluator sig ved den relativt høje andel af respondenter, der svarer ved ikke/ikke relevant. Det kan naturligvis ses som udtryk for, at relativt mange har svært ved at besvare spørgsmålet – der netop også handler om vurdering af mere langsigtede effekter. Det må ikke mindst være svært for den gruppe frivillige, der arbejder med børn og unge.

Ved ikke/ikke relevant-svarene kan også ses som udtryk for, at det ikke er realistisk for alle grupper af brugere, at få et lønnet arbejde. Det kan skyldes, at der er traumatiserede eller på anden måde syge flygtninge, der ikke er i stand til at varetage et lønnet arbejde under almindelige vilkår.

Hvor analyserne i kapitlet hidtil har vist, at frivillige i lektiecaféer havde de mest positive vurderinger, er det omvendt i relation til spørgsmålet om lønnet arbejde. Således vurderer frivillige netværkspersoner, at brugerne i højere grad får kompetencer/viden til at få et lønnet arbejde end frivillige tilknyttet lektiecaféer. Dette kan muligvis forklares ved, at netværkspersoner i højere grad arbejder med målgrupper for hvem, det er relevant at få et lønnet arbejde. En frivillig illustrerer det med denne åbne kommentar:

" Jeg er netværksperson for en flygtning, der har været udsat for tortur. Jeg har oplevet at hun har haft lavt selvværd i forhold til at søge arbejde og søge ind på uddannelse og overvejet at lade være med at søge - så har vi taget en snak om det og jeg har hjulpet med ansøgningerne; i dag er hun selvforsørgende og skal starte på uddannelse til januar, hvor jeg skal hjælpe hende med lektierne."

Der er lignende eksempler i de åbne kommentarer på, at støtten som netværksperson bidrager til bedre dansksproglige kompetencer, selvtillid, uddannelse og afklaring af muligheder og begrænsninger, hvilket alt sammen er trin på vejen til et lønnet arbejde.

Set fra brugernes perspektiv er der i surveyen blandt voksne brugere nogle ganske få åbne kommentarer, skrevet af brugerne selv, der begrundet hvordan aktiviteten har givet bedre muligheder for at få et arbejde med løn:

" Min frivillig har hjulpet mig om mit arbejdssprog. Og giver mig kendskab til Danmark "

" Skrive ansøgninger "

" Kan nu læse betydelig bedre end før. Regner med at få arbejde med rengøring "

" Jeg bliver bedre til at snakke på dansk, så derfor kan jeg hurtigere blive færdig med sprogskolen og gå til medicin eksamen."

Endvidere fortæller den 17-årige pige fra fokusgruppeinterviewet, at hun fik hjælp til at skaffe sig et fritidsjob:

” Jeg skulle søge job, og jeg vidste ikke hvordan jeg skulle gøre, og jeg kunne ikke få hjælp af mine forældre, de ved jo ikke hvordan man gør. Og jeg har ikke nogen ældre søskende, så jeg vidste ikke rigtigt hvad jeg skulle gøre. Så henvendte jeg mig til (navn på frivillig, red.), og så viste han mig hvordan jeg skulle skrive en ansøgning og CV, og alle de her ting. Og han gik med mig og snakkede, og så fik jeg et arbejde i en bager. Næste gang jeg skulle søge vidste jeg godt hvad jeg skulle gøre, og det gik lynhurtigt så fik jeg et andet arbejde ”

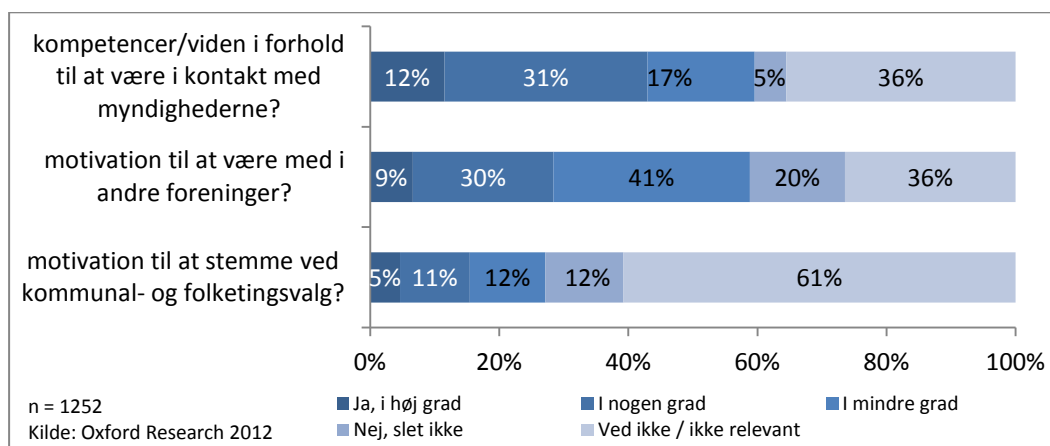
Dette citat fra fokusgruppeinterviewet understreger, hvordan den frivillige på meget fin vis får givet en støtte, som ikke blot er en hjælp men en hjælp til selvhjælp, der har mere blivende effekter: hun søger selv det næste job.

2.3.3 Virkning – tilknytning til civilsamfundet

Puljens mål om øget tilknytning til civilsamfundet er i evalueringen af DFH operationaliseret gennem spørgsmål om kompetencer/viden i forhold til at være i kontakt med myndighederne, motivation til at være med i andre foreninger og motivation til at stemme ved valg.

Svarfordelingerne for de frivillige i stikprøven samlet set er vist i figur 2.7.

Figur 2.7. I hvor høj grad oplever du, at din og de andre ledere/frivilliges indsats har givet brugerne..

Det skal her understreges, at resultaterne for spørgsmålet omkring kontakten med myndigheder er mere positive for frivillige, der er involveret som netværkspersoner/ netværksfamilier. Hvor der i gruppen af frivillige i lektiehjælp er ca. 40 % ved ikke/ikke relevant-besvarelser er der flere positive og afklarede svar fra de frivillige netværkspersoner/ netværksfamilier: her vurderer 16 % i høj grad og 49 % i nogen grad, at den frivillige indsats har givet brugerne viden/kompetencer i forhold til myndighedskontakt, mens 18 % svarer i mindre grad, 2 % slet ikke og 15 % ved ikke/ikke relevant. Som konkrete eksempler nævnes:

" Brugen af Netbank og NemID. Kontakt med myndigheder. Større forståelse af det at være en del af det danske samfund/et demokratisk samfund "

" Den flygtning, jeg har kontakt med er blevet helt bevidst om, at orden i papirer, aftaler, bankforhold osv. er meget vigtigt for at forstå det danske samfunds indretning."

" Vi taler med dem om at begå sig i det danske samfund. Hvordan bestiller man tid hos lægen. Hvordan får man NEM ID. Hvordan skaffer man en straffeattest når man skal søge arbejde og hvordan forstår man / og underskriver en ansættelseskontrakt. Når man har fået noget til at lykkes, så tror de mere på sig selv, fordi vi har hjulpet dem til at lykkes. "

Som bekendt indeholder undersøgelsen desværre ikke brugernes egne vurderinger. Der er dog enkelte åbne besvarelser, der bekræfter betydningen af

" Jeg lærer noget mere om Dansk kultur. Hvordan er det system og udvikler mit Dansk."

" Jeg og min familie kan altid spørge danskeren, hvis vi er i tvivl om noget. Hjælp med at læse og forstå breve og hjælp til at få skrevet et brev. Vi kan også ringe til hende, når vi er i tvivl om noget."

Evaluators vurderer, at det er absolut forventeligt, at effekterne i forhold til kontakten med myndigheder ser ud til at være størst for brugere af netværksperson/venskabsfamilieordningen set i forhold til brugere af lektiecaféer, der typisk er børn og unge uden behov for selvstændig kontakt til myndigheder.

Det er samtidig lidt overraskende, at effekterne i relation til myndighedskontakt ikke synes større i følge netværkspersonerne – det er trods alt et typisk vigtigt mål for nyankomne flygtninge og flygtningefamilier. Det kan muligvis forklares med, at kontakt til myndigheder i sig selv opleves som en meget vanskelig udfordring, som er svær at overkomme – også med frivillig støtte.

2.4 Kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger

I det følgende vurderes den specifikke indsats målrettet etniske minoritetsforeninger. Denne indsats indgår i DFH's strategiske satsning inden for området "Etniske minoriteter som frivillige og minoritetsforeninger", som er beskrevet i ansøgningen til puljen.

Formålet med indsatsen er at støtte etniske minoritetsforeninger i at blive organisatorisk selvkværende og økonomisk bæredygtige. Derigennem udvikles de også i forhold til at blive gode samarbejdspartnere for DFH's frivilligrupper og andre frivillige organisationer.

Vurderingen er baseret på følgende datamateriale:

- Et kvalitativt interview med den konsulent, som i praksis leverer indsatsen omkring organisations- og kompetenceudvikling af etniske minoritetsforeninger
- Et fokusgruppeinterview blandt repræsentanter for 5 etniske minoritetsforeninger i Odense, der har modtaget konsulentstøtte i 2012 til kapacitetsopbygning af foreningerne samt en repræsentant fra Fritidsbutikken i Vollsmose, som fremadrettet vil understøtte forankring af konsulentindsatsen.

Der er ikke opsatte præcise mål for indsatsen udover, at det er aftalt mellem Social- og Integrationsministeriet og DFH, at i alt 12 etniske minoritetsforeninger skulle igennem et udviklingsforløb i 2012.

Evalueringen er gennemført i slutningen af konsulentstøtteforløbet og sætter fokus på de etniske minoritetsforeningers umiddelbare udbytte af indsatsen, herunder deres vurdering af processen og de foreløbige effekter i forhold til foreningernes bæredygtighed professionelt og demokratisk set.

2.4.1 Konsulentstøtteforløbenes proces

Konsulentstøtteforløbene er gennemført i løbet af 2012 for i alt 12 foreninger, herunder 6 afdelinger af Team Succes (jf. kapitel 7) og 6 etniske minoritetsforeninger i Odense.

Dansk Flygtningehjælps første skridt i den lokalområdebaserede indsats var at nedsætte en styregruppe, hvor Odense Kommune som repræsentant har givet en medfinansiering på 100.000 kroner. Dermed skabes gode forudsætninger for samspil mellem de etniske minoritetsforeninger, kommunen og frivilligcentret – og for den efterfølgende forankring af indsatsen.

Ifølge projektlederen blev de seks foreninger i Odense udvalgt på baggrund af en længere proces, hvor 17-18 foreninger startede til introduktionsaftener og efterfølgende besluttede sig til, hvorvidt de var interesserede i et udviklingsforløb. Nogle foreninger var ikke interesserede/oplevede ikke et behov, andre havde ikke fokus på integration i lokalområdet eller var "one-man"-foreninger.

De seks udvalgte foreninger har forskellige målgrupper (unge af begge køn, kvinder i alle aldre, yngre piger, specifikke etniske grupper) og fokusområder (sundhed, kultur, socialt fællesskab etc.). Forløbet for organisationernes repræsentanter (formænd og medlemmer af bestyrelsen) er foregået over 9 kursusgange og en weekend-session fra begyndelsen af maj til og med december.

Med udgangspunkt i en individuel vurdering af den enkelte organisation har omdrejningspunktet for organisations- og kompetenceudviklingen sat fokus på de elementer og tilhørende værktøjer, som er skitseret i boksen nedenfor.

Forløb omkring kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger

Forløbet indeholder følgende elementer med tilhørende endelige værktøjer:

- **Ambition** – Vision og mission
- **Strategi** - Overordnet strategi, målsætninger, SWOT, handlingsplan
- **Fundraising** – Viden og kompetencer, finansieringsgrundlag- og plan
- **Ledelse** – Organisationsstruktur, rolle – og ansvarsfordeling
- **Monitorering** – Løbende monitorering
- **Evaluering** – Erfaringsopsamling og evaluering
- **Regnskab og budgettering** - Regnskab og budgettering
- **Projektstyring** – Ansvar og opgaver i forhold til aktiviteter
- **Netværk** – Samarbejde
- **PR & marketing** – Presse og synlighed

Kilde: Kursusmateriale udleveret af DFH

Set fra deltagernes perspektiv har der absolut været tale om en særdeles kompetent konsulent, der har været meget inspirerende og god til at involvere deltagerne. I fokus-gruppeinterviewet formuleres det af forskellige informanter således:

" Første gang vi var her følte vi "wow, det er spændende". Vi får smil på ansigterne. Vi får mange informationer på en god måde. (Navn på konsulenten) er rigtig god. Første gang delte han os i grupper og fik os til at snakke sammen. Jeg har lært, at man ikke bare skal snakke hele tiden, når man holder foredrag "

" Han er god til at forventningsafstemme. Han sørger for, at alle ved, hvad der skal ske. Så kan folk slappe af og være modtagelige "

" Han møder os, hvor vi er. Han har gode eksempler og kan sætte sig ind i vores situation "

" Han siger ting, som får os til at reflektere. Han er god til at udfordrer os. Hvad vil I? Hvordan? Hvorfor? "

Deltagerne vurderer også, at forløbet har været af en passende længde med tilpas tid til at absorbere og reflektere over den nye viden. Særligt weekend-sessionen fremhæves som givende.

En enkelt deltager peger på, at det kan være svært efterfølgende at implementere tingene i foreningen:

" Vi har fået mange ting at vide og mange redskaber, men måske gør man tingene, som man plejer at gøre. Derfor er det godt, at (navn på medarbejder fra Fritidsbutikken) fortsætter "

Evaluators vurderer ligeledes, at processen har været grebet hensigtsmæssigt an fra Dansk Flygtningehjælps side:

- At skabe en god ramme for opbakning til og forankring af indsatsen med en styregruppe og eksisterende lokal aktør i Vollsmose (Fritidsbutikken)
- At vælge at bruge energi på de foreninger, hvor der reelt er muligheder for at flytte dem
- At gøre brug af moderne læringsformer med høj grad af deltagerinvolvering og rum for refleksion

Samtidig vurderer evaluators, at medarbejderen fra fritidsbutikken, som nu skal overtage efter konsulent fra DFH, med fordel kan lave follow-up-sessioner med gruppen af kursusedtagere, som har været vant til at mødes. Dermed understøttes det, at de etniske minoritetsforeninger "husker hinanden" og gør brug af hinanden som samarbejdspartnere, samt at de i gruppen holder hinanden op på at få den ny erhvervede viden bragt i spil i praksis.

2.4.2 Foreløbige resultater og virkninger for foreningerne

Evaluators gennemfører som førnævnt fokusgruppeinterviewet på en af de sidste kursusedgange og kan dermed ikke vurdere de længerevarende effekter af forløbet.

På kort sigt er deltagerne ikke i tvivl om, at det har været udbytterigt. De fremhæver især, at de har fået struktur på organisationen og højere grad af formalisering af arbejdet. Forskellige deltagerne udtaler sig således:

" Lige da jeg startede som formand for foreningen vidste jeg ikke ret meget. Jeg vidste intet om, hvordan man søgte §18-midler. Jeg vidste ikke, hvor vedtægterne lå og hvordan regnskabet skulle laves. Men efter at have været med i forløbet, har

jeg fået struktur på tingene. Han har lært, at struktur i tingene er vigtigt. Efter kurset har jeg lavet min egen mappe med alle de vigtige papirer. Det er ikke kun for min egen skyld, men også for de andres skyld "

" Tidligere var vi mere stressede og pressede. Nu har vi delt arbejdet mere op mellem os. Det har gjort, at vi har meget tid. Vi har lært, hvordan man kan lave et regnskab. Det har vi aldrig gjort før. Når vi laver regnskab oftere, bliver det nemmere at holde regnskab "

" Vi var ikke blevet godkendt (af kommunen som folkeoplysende forening) hvis vi ikke havde været med. Vi ville ikke have styr på tingene så meget. Planen for foreningen er blevet meget mere kvalificeret "

Forløbet har helt klart haft en effekt på de deltagende bestyrelsesmedlemmer, men er endnu ikke nået til at præge foreningens menige medlemmer og brugere. En enkelt deltager vurderer dog, at de opleves som mere troværdige af medlemmerne fordi de i bestyrelsen er blevet mere afklarede og har fået bedre styr på tingene.

At forløbet primært har påvirket deltagerne og endnu ikke hele foreningen vurderer evaluator er forventeligt efter et relativt komprimeret kursusforløb med 10 gange over et halvt år. Evaluator hæfter sig dog ved, at ingen af deltagerne i interviewet fremhæver nogle af de demokratiske elementer fra kursusforløbet, herunder den gyldne 51:49 indstilling (at alle beslutninger skal være i 51% af foreningens interesse og 49% af de enkelte medlemmers interesse). Dette fremhæves ellers af DFH's konsulent som et budskab, der er blevet gentaget mange gange i undervisningen. Fra deltagerne perspektiv fremhæves, som nævnt, at deres udbytte primært handler om, at de er blevet mere professionelle som forening.

Sidst men ikke mindst vurderer evaluator det som positivt, at konsulentstøtteforløbet er tilrettelagt i et lokalområde (frem for i forskellige byer), hvorved de deltagende foreninger også kan styrkes via samarbejde med hinanden. I fokusgruppeinterviewet fremkom små, spirende tegn på, at det allerede var på vej på tværs af de seks foreninger med tilknytning til Odense/Vollsmose. En deltager fra en forening for unge udtaler:

" Noget der også har været godt er, at møde andre foreninger. De arbejder med andre emner, men vi kan få gavn af det alligevel. Fx er vores medlemmers mødre over 50 år, og vil have gavn af at være med i to af de andre foreninger. Vi har ikke et formaliseret samarbejde, men der er perspektiver i det "

2.5 Opsamling og anbefalinger

DFH har siden baselinemålingen i 2010 opnået at tiltrække endnu flere brugere og frivillige. Evaluator vurderer det som positivt: både det øgede antal og at stigningen i antal brugere og antal frivillige følges ad set på det overordnede niveau.

Der er ligeledes en stigning i antallet af samarbejdsrelationer med så godt som alle typer samarbejdspartnere, og især en markant fremgang i antallet samarbejdsrelationer med afdelinger i kommuner. Den større kontakt til kommunerne kan tilskrives en målrettet indsats fra DFH's side i løbet af 2012. De nye samarbejdsrelationer indeholder dog typisk ikke økonomisk medfinansiering fra kommunernes side. Evaluator vurderer imidlertid, at DFH er på rette spor i forhold til at opnå stærkere samarbejdsrelationer til kommunerne – og at det ikke blot bør ses i lyset af økonomi men også kvalitet i indsatsen.

Set fra de frivilliges perspektiv styrker den frivillige indsats især brugernes danskundskaber og tro på sig selv. Brugere får i nogen grad, men ikke i helt samme udstrækning

motivation til at møde nye mennesker, og dermed bedre forudsætninger for at opnå flere venner/større netværk.

Det fremgår tydeligt, at der er signifikante sammenhænge mellem antallet af timer, man bruger som frivillig og de frivilliges vurdering omkring hvorvidt målgruppen bliver bedre til dansk, får større tro på sig selv samt motivation i forhold til at møde nye mennesker. Evalueringen viser helt klart, at jo mere tid de frivillige bruger om ugen på at være frivillig, jo bedre vurdering har de af den frivillige indsats' betydning for brugerne. Det kan indikere, at jo mere intensiv indsatsen er brugerne, jo større effekt har den. Det er dog væsentlig at bemærke, at der udelukkende er tale om de frivillige besvarelser – og ikke brugernes egne vurderinger.

Set fra de frivilliges perspektiv vurderes indsatsen i relation til effekter på uddannelse positivt for de brugere, der allerede *er i gang* med skole/uddannelse. Her vurderer næsten 80 % af respondenterne, at indsatsen enten i høj grad og eller i nogen grad bidrager til, at brugerne får kompetencer/viden i relation til at klare sig bedre i skolen/på uddannelsen. Evalueringen viser også, at 65 % af de frivillige i surveyen i høj eller nogen grad vurderer, at indsatsen har haft betydning for brugernes viden/kompetencer i forhold til *at tage* en uddannelse.

Der er signifikant flere frivillige tilknyttet lektiecaféer, der har positive vurderinger i forhold til uddannelsesspørgsmål end frivillige netværkspersoner/netværksfamilier.

Besvarelserne fra de frivillige er generelt knapt så entydige og positive, når det gælder spørgsmålet vedrørende kompetencer/viden i forhold til at få et lønnet arbejde. Her svarer her 44 % af de frivillige i høj grad eller i nogen grad til spørgsmålet vedr. et lønnet arbejde, mens 18 % svarer i mindre grad/slet ikke og 38 % svarer ved ikke/ikke relevant. Den store andel ved ikke/ikke relevant besvarelser må være udtryk for, at det er svært for de frivillige at vurdere sådanne effekter på lang sigt samt at det ikke er relevant for børn og unge, som er målgruppen for ca. halvdelen af respondenterne i frivilligsurveyen.

I forlængelse skal det fremhæves, at frivillige netværkspersoner i højere grad vurderer, at brugerne får kompetencer/viden til at få et lønnet arbejde end frivillige i lektiecaféer – og det kan formentlig også forklares med, at netværkspersoner i højere grad arbejder med målgrupper for hvem, det er relevant at få et lønnet arbejde.

Endelig viser evalueringen - ud fra de frivilliges besvarelser - at netværkspersoner/netværksfamilier i nogen grad vurderer, at den frivillige indsats har givet brugerne viden/kompetencer i forhold til at være i kontakt med myndigheder. Svarene fordeler sig således: 16 % har markeret i høj grad, 49 % i nogen grad, mens 18 % svarer i mindre grad, 2 % slet ikke. 15 % har markeret ved ikke/ikke relevant.

At knapt hver femte frivillig netværksperson vurderer, at indsatsen kun i mindre grad forbedrer brugernes myndighedskontakt kan muligvis forklares med, at kontakt til myndigheder i sig selv opleves som en meget vanskelig udfordring, som er svær at overkomme for flygtningene – selv med støtte fra frivillige.

Indsatsen for kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger

Der er efter aftale med Social- og Integrationsministeriet gennemført konsulentstøtteforløb for i alt 12 foreninger, hhv. 6 lokale Team Succes afdelinger (se kapitel 7) og 6 etniske minoritetsforeninger i Odense.

Specifikt for organisations- og kompetenceudviklingsforløbet for etniske minoritetsforeninger i Odense viser evalueringen, at DFH har bidraget til en god organisering omkring

indsatsen, der er skabt i samarbejde relevante lokale aktører (kommune, frivilligcenter m.fl.) til at sikre ejerskab og forankring af indsatsen efterfølgende.

Processen vurderes yderst positivt af deltagerne, som alle tilkendegiver, at DFHs konsulent har været en særdeles kompetent konsulent og god til at skabe refleksion og engagement.

Der er ligeledes positive resultater af indsatsen i form af tilkendegivelser fra deltagerne om, at de har mere struktur og form på deres foreningsarbejde. Med andre ord er der tegn på, at foreningerne vil blive drevet mere professionelt fremover.

Evaluator vurderer det endvidere som positivt, at indsatsen for de i alt seks foreninger er foregået i samme lokalområde med henblik på mulighederne for at samarbejde på tværs om målgrupperne. Fx kan én forening med unge medlemmer, understøtte at mødre til de unge kommer over i en anden forening, der er for +50 årige kvinder.

2.5.1 Anbefalinger til Dansk Flygtningehjælp

Fremadrettet vurderer evaluator, at Dansk Flygtningehjælp kan fokusere på følgende forhold:

- **At fortsætte opbygningen af strategiske samarbejdsrelationer til andre aktører, der har med målgrupperne at gøre, herunder kommuner.** DFH er allerede godt i gang og bør fortsat fokusere på samarbejde med andre lokale aktører, der også har kontaktflader til DFH's målgrupper. Det skal ikke blot ske for at sprede finansieringskilderne, men også for at skabe mest mulig kvalitet og synergi i det frivillige integrationsarbejde. Når fx både kommunens afdelinger, sprogcentret og de frivillige netværkspersoner/netværksfamilier understøtter hinanden kan der skabes en tidlig og mere effektiv indsats for de nyankomne flygtninge.

Her har ikke mindst de lønnede konsulenter en vigtig support-opgave, da opbygning af strategiske samarbejdsrelationer med kommuner og andre lokale aktører ikke kan forventes at være på ønskelisten for de fleste frivillige.

- **At overveje et mere klart og snævert målgruppe-fokus:** I forlængelse af ovennævnte anbefaling kan det være krævende at opbygge samarbejdsrelationer til de mange forskellige lokale aktører for den meget brede vifte af målgrupper, som DFH har. Et mere klart og snævert målgruppe-fokus vil også gøre DFH's profil mere tydelig og skarp for interesserede samarbejdspartnere i omverden.
- **At arbejde med at skalere de foreløbigt gode erfaringer med virksomhedsfrivillige,** dvs. hvor erhvervsaktive i regi af forskellige virksomheder yder en frivillig integrationsindsats. Dette kan få medvind af den stigende tendens til, at virksomheder gerne vil tage en samfundsansvar. Med det nye site frivillig-net.dk har DFH en god platform for at supplere de traditionelle lokale frivilligrupper med virksomheder, der gerne vil lade deres medarbejdere yde fx frivillig lektiehjælp.
- **At overveje genindførelse af introduktionskurser til nye frivillige,** da det efterspørges af relativt mange frivillige i de åbne kommentarer i frivilligsurveyen. Frem for traditionelle kurser kunne en idé her være - qua DFH's store volumen -

at udvikle e-læringsprogrammer samt at understøtte netværksdannelse mellem erfarne og nye frivillige.

- **At udbrede konsulentstøtteforløbene til nye etniske minoritetsforeninger og følge op på længerevarende effekter af forløbene.** Evalueringen af forløbet i 2012 i Odense viser, at det har været hensigtsmæssigt organiseret og deltagerne oplever ved forløbets afslutning, at have haft et stort og positivt udbytte. Med henblik på løbende læring kan det være interessant, at følge op på effekterne af de gennemførte forløb efter ca. 1 år, fx i forhold til antal medlemmer, samarbejdsrelationer, praksis i forhold til beslutningsprocesser og lign. En sådan evaluering vil blive yderligere kvalificeret ved at indsamle baselinedata ved konsulentstøtteforløbets opstart, afslutning og fx 1 år efter.
- **Sidst men ikke mindst anbefales et stærkere fokus på læring og dokumentation.** I forlængelse af midtvejsevalueringens meget få svar fra brugerne på de to spørgeskemaundersøgelser målrettet hhv. børn/unge og voksne er det nødvendigt, at gentænke og have et målrettet fokus på, hvordan DFH kan tilvejebringe valide data omkring effekter for brugene. Ikke blot af hensyn til Oxford Researchs slutevaluering, men også fordi evaluatoren vurderer, at det generelt vil kunne styrke DFH i dialogen med samarbejdspartnere og donorer fremadrettet.

Konkret anbefales det, at der – i en stor organisation som DFH med mange brugere og frivillige - arbejdes med stikprøver, hvorved det undgås, at belaste hele populationen. Endvidere at DFH fokuserer på at opbygge særlig tætte relationer i dokumentationsøjemed til de frivilligrupper, som er mest positive over for at bidrage til at involvere brugerne i denne og lignende undersøgelser.

Kapitel 3. Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)

I dette kapitel vurderes de foreløbige resultater og virkninger af DUF's Partnerskabsprojekt.

Partnerskabsprojektet er et samarbejde mellem Dansk Ungdoms Fællesråd (i det følgende DUF) og 10 nydanske ungdomsorganisationer. Formålet med projektet er at styrke og udvikle nydanske ungdomsorganisationer gennem coaching, kurser, netværksdannelse og erfaringsudveksling. Herigennem er det målet, at organisationerne på sigt vil kunne inddrage endnu flere nydanske børn og unge i foreningslivet og demokratiforståelsen.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt frivillige (aktive medlemmer i DUF's partnerskabsorganisationer, herunder både nationale og lokale frivillige)
- Et fokusgruppeinterview blandt fem landsorganisationsaktive medlemmer (nationale frivillige) fra DUF's partnerskabsorganisationer
- Et fokusgruppeinterview blandt tre lokale frivillige fra lokalafdelingerne i DUF's partnerskabsprojekt.
- Kvalitativt interview med DUF's projektleder
- Registreringsdata fra DUF

Der er i forbindelse med midtvejsevalueringen desuden blevet gennemført en survey blandt brugerne. I det der i denne survey kun er kommet 95 besvarelser og den samlede population af brugere ved midtvejsevalueringen er 2842, vurderes kvaliteten af disse data ikke at være tilstrækkelig god til at blive inkluderet i evalueringen. Kapitlet vil dog stadig indeholde henvisninger til brugernes åbne besvarelser i surveyen.

Selvom betegnelserne frivillige og brugere ikke selv bruges af foreningerne, vil disse betegnelser med henblik på at skabe sammenlignelighed med de øvrige organisationer i evalueringen blive brugt i kapitlet. De frivillige skal i forbindelse med partnerskabsprojektet forstås som de medlemmer, der er aktive i foreningen enten lokalt eller på landsorganisationsniveau, mens brugere forstås som ikke aktive medlemmer.

3.1 Aktiviteter og målgrupper

Projektets primære målgruppe er aktive medlemmer i 10 udvalgte nydanske ungdomsorganisationer. Projektets aktiviteter retter sig fortrinsvis imod de nationale frivillige, dvs. bestyrelsesmedlemmer i foreningernes landsorganisationer.

Det umiddelbare mål for partnerskabsprojektet er at få styrket organisationerne, deres medlemstal og knytte dem tættere til DUF og det organisatoriske danske foreningsliv, styrke demokratiforståelsen samt skabe foreningsvenskaber med DUF's medlemsorganisationer.

Projektets aktiviteter består af kurser, rådgivning og coachingforløb som dels er individuelt målrettet de enkelte organisationer og dels går på tværs af organisationerne. DUF's

projektleder forklarer, at de individuelle sparringsforløb undervejs er kommet til at fylde mere i projektet pga. organisationernes forskellige forudsætninger og fokusområder.

Såvel den individuelle sparring som de fælles kompetenceudviklingsforløb har fokus på temaer såsom rekruttering af medlemmer, samarbejdet mellem landsorganisationen og lokalafdelinger samt opbygningen af samarbejdsrelationer til eksterne aktører.

Organisationerne indgår i forbindelse med deres optagelse i projektet en samarbejdskontrakt med DUF, som der følges op på med årlige projektplaner. I samarbejdskontrakten formuleres en række mål for organisationerne. Alle organisationer i projektet forpligtiger sig på at øge deres medlemstal og at blive større. Derudover fastsættes en række mål, der tager hensyn til den retning, som hver enkelt organisation ønsker for deres specifikke udvikling.

Hver organisation modtager som en del af projektet mellem 50.000 og 75.000 kr. årligt. Disse midler går til den daglige drift, lokaler, afholdelse af landsmøder osv.

Ifølge DUF's projektleder er aktiviteterne i Partnerskabsprojektet i projektperioden 2011 - 2012 gennemført som planlagt.

3.1.1 Status på antal brugere og frivillige

Antallet af brugere i Partnerskabsprojektet vurderes at være steget fra 2011 til 2012. Grundet at DUF ikke selv skelner imellem frivillige og brugere, mangler der fra baseline 2011 tal for antal brugere, antal frivillige og antallet af frivillige med anden etnisk baggrund end dansk.

Antallet af medlemmer i organisationerne er dog ved projektets statusrapport til Social- og Integrationsministeriet per 1. juli 2011 opgjort til at være 2650. Der er således sket en samlet fremgang på ca. 200 medlemmer frem til midtvejsmålingen i december 2012. Med til vurderingen af denne fremgang, skal det fremhæves, at projektet i samme periode er gået fra 11 organisationer til 10 organisationer. Det samlede antal medlemmer i 2012 fordeler sig således på færre organisationer sammenlignet med i 2011.

Idet Partnerskabsprojekter målretter sig nydanske ungdomsorganisationer, forventes langt hovedparten af medlemmerne at have anden etnisk baggrund end dansk.

Tabel 3.1 Antal brugere og frivillige i DUF ved baselinemåling og midtvejsevaluering

Tidspunkt for måling	Antal brugere/medlemmer	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2011)	2620*		
Midtvejs (2012)	2842	Ca 70**	Ca 70

*Tallet er opgjort per 1. juli 2011

** Frivillig er i denne sammenhæng defineret ved nationale frivillige, dvs. bestyrelsesmedlemmer og lignende i en af landsorganisationernes bestyrelser. Det skal bemærkes, at definitionen af frivillige i surveyen er bredere og også omfatter aktive medlemmer i lokalafdelingerne. Der er derfor også flere end 70 besvarelser i surveyen.

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DUF

3.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde

Partnerskabsprojektet har eksisteret siden 2005 og har efterfølgende løbende modtaget bevillinger. I perioden 2011 til 2013 modtager Partnerskabsprojektet over tre år tre millioner kr. fra puljen.

DUF har det overordnede ansvar for Partnerskabsprojektet. DUF er en service- og interesseorganisation med 70 medlemmer. Medlemmerne er samfundsengagerende børne- og ungdomsorganisationer og tæller politiske ungdomspartier, spejderkorps, sociale og humanitære foreninger, kirkelige organisationer, elev- og studenterorganisationer mm.

Der er to konsulenter, som arbejder med Partnerskabsprojektet, og som begge er organisatorisk forankret i DUF, hvor de også arbejder med andre projekter med fokus på integration og medborgerskab.

De 10 ungdomsorganisationer, som aktuelt indgår i projektet, er, som angivet i tabel 3.2, blevet optaget på forskellige tidspunkter. Der er således enkelte organisationer, som har været med siden 2005, mens andre først er optaget i 2010 eller 2011.

Tabel 3.2 Organisationer i projektet 2011- 2013	Optagelse i projektet (årstal)	Antal lokalforeninger
Somalisk Diaspora Organisation	2005	7
Semer kand Ungdom	2008	11
O.N.E	2008	4
PalUng	2008	4
FOKUS-A	2008	6
Bosnisk Ungdoms Forbund	2007	4
Afghansk Ungdom AYAD	2010	3
Muslimere i dialog	2008	6
Ungvej	2005	13
Sammenslutningen af Unge Muslimere (SUM)	2011	4

**Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DUF, pr januar 2013*

Der er stor forskel på organisationernes størrelse. Som det fremgår af tabel 3.2 varierer antallet af lokalforeninger i mellem 3 og 13. Endvidere varierer foreningernes medlemstal betydeligt. Mens Somalisk Diaspora Organisation aktuelt har op imod 1000 medlemmer har Sammenslutningen af Unge Muslimere og Afghansk Ungdom begge lidt under 100 medlemmer.

Organisationerne har meget forskellige formål og aktiviteter. Mens nogle af organisationerne fx Semer kand Ungdom, Sammenslutningen af Unge Muslimere og PalUng er religiøse og kulturelle foreninger, er en forening som O.N.E. fx en organisation, der sætter fokus på medlemmernes udvikling i forhold til uddannelse og arbejde.

Ift. til DUF's arbejde med at kapacitetsudvikle de 10 organisationer, vurderer DUF's projektleder, at den væsentligste barriere er personudskiftning i foreningerne.

" Den største barriere er den kontinuerlige udskiftning af folk i foreningerne. Hver gang én person skiftes ud, sker der tab af viden. Den særlige udfordring for organisationerne i Partnerskabsprojektet sammenlignet med de gamle organisationer er, at de dels er færre medlemmer, dels er nye og dermed skal sætte sig ind i et hav af regler. De gamle organisationer er mere vant til skift i organisationen og dermed også til, hvordan man håndterer dette "

For i fremtiden at sikre at DUF's kapacitetsudvikling bredes ud på flest mulige medlemmer og dermed gøre projektet mindre sårbart for personudskiftninger, planlægger DUF som et næste skridt at uddanne to forandringsagenter i hver organisation. Formålet med forandringsagenterne er at forankre kompetenceudviklingen af de frivillige hos organisationerne selv, som projektleder beskriver det:

" Jeg ser et meget stort potentiale i at uddanne forandringsagenter. På den måde giver vi dem værktøjer til at uddanne deres egne folk selv, så alt kompetenceudvikling ikke blot lægger hos os. Dette skal også ses med et udviklingsperspektiv. Via forandringsagenterne bliver de mere bæredygtige. Vi skal klæde dem på, til at kunne tage det spring. "

Evaluators vurderer, at målet om bæredygtighed er helt centralt for kapacitetsopbygningen af nydanske organisationer. I relation til Partnerskabsprojektet anses det derfor som positivt, at dette fremover bliver et vigtigt fokusområde igennem uddannelsen af forandringsagenter.

3.2.1 Organisationernes udbytte af Partnerskabsprojektet

Idet Partnerskabsprojektets primære mål er kapacitetsopbygning af 10 nydanske ungdomsorganisationer, vurderes i dette afsnit projektets resultater for organisationerne.

Fokusgruppeinterviewet med de nationale frivillige peger på, at Partnerskabsprojektet har haft en stor betydning i forhold til at gøre organisationerne mere professionelle og demokratiske i deres opbygning.

" DUF har hjulpet til, at vi kunne skabe en demokratisk og fleksibel organisation "

" Vi har brugt DUF i forbindelse med vedtægtsarbejde. Vi har også haft DUF ude til møder hos os, og der har det handlet om visioner, strategi og organisationsstruktur. Vi er gået fra at være et netværk til at være en forening med en landsorganisation. Det har DUF hjulpet til "

Endvidere peger organisationerne på, at DUF med sine klare mål for organisationernes vækst igennem Partnerskabsprojektet har bidraget til et stigende antal medlemmer og lokalforeninger, jf. dette citat fra fokusgruppeinterviewet med de nationale frivillige:

" Jeg havde aldrig troet, at vi skulle have en forening i Holstebro. DUF siger at hvis interessen er der i et lokalområde, skal I tage derover og starte en lokalafdeling op. Det skal I kunne som en del af partnerskabsprojektet. Det har været målet "

DUF's projektleder vurderer, at organisationerne som følge af projektet også igangsætter flere aktiviteter for brugerne. Antallet af aktiviteter i lokalforeningerne har således været et vigtigt fokusområde i projektet.

De nationale frivillige påpeger i fokusgruppen, at Partnerskabsprojektet desuden har spillet en vigtig rolle i forhold til kompetenceudviklingen af de frivillige.

" Vi havde brug for, at vores bestyrelsesmedlemmer blev bedre formidlere, så DUF igangsatte retorik, formidlings- og mediehåndteringskurser. Det har hjulpet vores "

tale- og repræsentationsrepræsentanter. På det seneste har vi ikke haft så meget behov for kurser, men vi bruger stadig DUF til one-on-one møder i forbindelse med udfordringer "

Partnerskabsprojektets positive betydning for organisationernes demokratiske og strategiske udvikling bliver desuden bekræftet i Oxford Researchs evaluering af DUF's integrations- og medborgerskabsstrategi i hvilken forbindelse, der ligeledes er gennemført et fokusgruppeinterview med de nationale frivillige i partnerskabsorganisationerne.

3.2.2 Samarbejdsrelationer i projektet

Som en del af kapacitetsopbygningen af organisationerne i Partnerskabsprojektet, har DUF fokus på at styrke organisationernes eksterne samarbejdsrelationer.

Tabel 3.3 angiver den samlede udvikling i antallet af samarbejdspartnere fra baselinemålingen i 2011 til midtvejsmålingen i 2012. Som det fremgår, har organisationerne i denne periode fået flere samarbejder med uddannelsesinstitutioner og virksomheder, mens antallet af samarbejder med andre frivillige foreninger og etniske minoritetsforeninger umiddelbart er gået tilbage.

Tabel 3.3. DUFs fem vigtigste samarbejdspartnere ved midtvejsevalueringen

Tidspunkt for måling	Virksomheder	Uddannelsesinstitutioner	Andre frivillige foreninger	Etniske minoritetsforeninger	Afdelinger i kommuner
Baseline (2011)	34	19	49	53	26
Midtvejs (2012)	39	30	28*	28*	26

* Springet fra baseline til midtvejsmålingen i antallet af samarbejder med andre tilskudsmodtagere og etniske minoritetsforeninger, kan skyldes, at indsamlingen af data ved baseline- og midtvejsmålingen er foretaget af to forskellige personer i DUF. Desuden kan personudskiftninger i organisationerne have betydning for organisationernes forståelse af, hvilke samarbejder med frivillige foreninger og etniske minoritetsforeninger, som skal registreres. Endvidere mangler der ved midtvejsmålingen data fra tre ud af de ti organisationer, hvilket desuden kan have haft betydning for det samlede billede af tallene.

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DUF

Antallet af samarbejder med kommuner ligger, som vist, i tabel 3.3 stabilt. Til fokusgruppeinterviewet med de nationale frivillige roses DUF for deres indsats for at få godkendt partnerskabsorganisationerne som folkeoplysende organisationer.

" DUF har hjulpet meget i forhold til, at vi skulle godkendes som folkeoplysende forening. De har brugt deres netværk i kommunerne "

Ønsket om at blive godkendt som organisationer er kommet fra foreningerne selv, jf interview med projektleder:

" Det vi også selv har oplevet som værende vigtige for foreningerne er, at de ikke er sociale foreninger, men folkeoplysende foreninger. De ønsker at blive godkendt som sådan, og det har vi hjulpet dem med "

Godkendelsen som folkeoplysende organisationer har bl.a. betydet, at organisationerne har fået mulighed for at benytte kommunernes lokaler til deres aktiviteter.

Et mål for DUF har desuden været at give partnerskabsorganisationerne mulighed for at etablere samarbejder med DUF's medlemsorganisationer. Partnerskabsorganisationerne

har derfor været inviteret med til en række af DUF's øvrige læringsaktiviteter og arrangementer for medlemsorganisationerne.

Til fokusgruppeinterviewet med de nationale frivillige fremgår det, at enkelte af organisationerne igennem DUF har fået skabt kontakt til DUF's medlemsorganisationer.

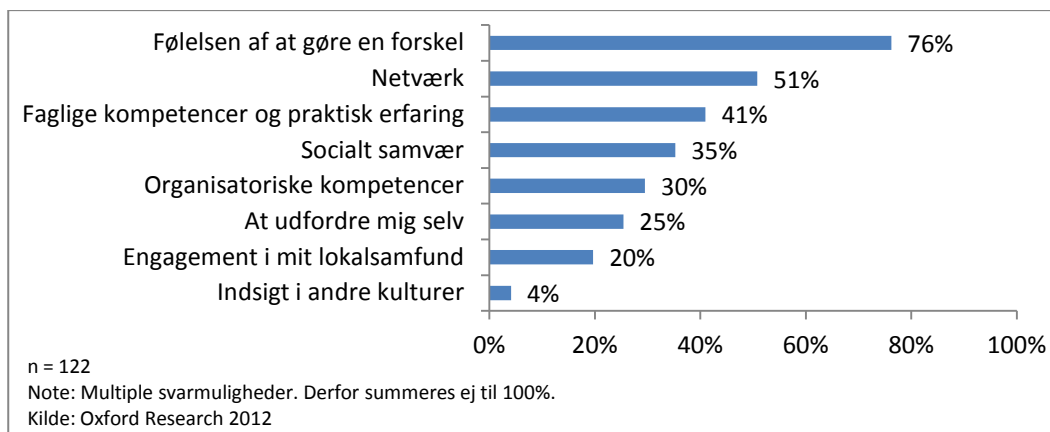
" Vi har samarbejde med andre ungdomsforeninger, politiske ungdomsforeninger og så videre igennem DUF. Vi har fået et kæmpe netværk med primært politiske foreninger og det er DUF, der har faciliteret det "

3.2.3 De lokale frivilliges udbytte af deres foreningsarbejde

I surveyen blandt de frivillige, er de frivillige blevet bedt om at vurdere deres udbytte af at være i aktiv i deres organisation.

Figur 3.1 viser, at 76 % af de frivillige påpeger, at de som aktive i deres organisation får følelsen af at gøre en forskel. Derudover svarer ca. halvdelen af de frivillige, at de får netværk.

Figur 3.1. Hvad får du ud af at være aktiv i din organisation?

Netop følelsen af at gøre noget for andre og netværk fremhæves også som et vigtigt udbytte i surveyens åbne besvarelser og til fokusgruppeinterviewet med de lokale frivillige.

" Jeg får en følelse af at skabe noget for andre og for mig selv ved at deltage i frivillige projekter. Som filosofen Martha Nussbaum siger, så skal vi kræve de samme rettigheder for andre som for os selv. Jeg føler, at jeg som frivillige kan være med til at sikre, at de rettigheder, som jeg selv har, også bliver introduceret for andre "

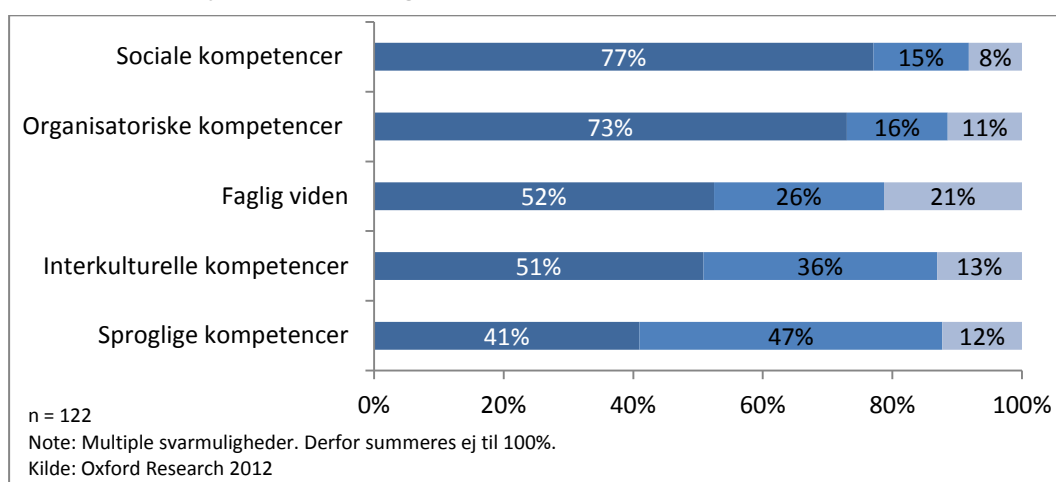
" Jeg startede for min egen skyld, fordi det kunne være en fordel at have på CV'et. Men nu er det det sociale, der tiltaler mig. Nu har jeg et netværk, jeg kan trække på, hvis jeg har brug for hjælp. Både i private sammenhænge, men i fremtiden kan det nok også være en fordel når man skal have et job "

Til fokusgruppeinterviewet med de lokale frivillige påpeges desuden vigtigheden af, at man som frivillig lærer at tage et ansvar på sig, hvilket vurderes at kunne bruges i arbejdslivet.

" Når man kommer ud på arbejdsmarkedet er det vigtigt at kunne samarbejde, man skal omstille sig til at kunne arbejde med fremmede mennesker. Man lærer også at tage et ansvar, når man har sagt, at man gør noget er man nødt til også at gøre det "

På spørgsmålet om inden for hvilke områder de frivillige gerne vil udvikle sig i forhold til deres frivillige arbejde, angiver respondenterne, som vist i figur 3.2, først og fremmest at de gerne vil udvikle deres sociale og organisatoriske kompetencer.

Figur 3.2. Inden for hvilken områder vil du eventuelt gerne udvikle dig i forhold til dit arbejde som frivillig?

Behovet for at få styrket de organisatoriske kompetencer uddybes i nedenstående citat af én af de frivillige fra surveyens åbne besvarelser.

" Foreningen kan støtte mig i at blive en bedre leder og få struktur på organisationen, samtidig med, at jeg lærer at skære igennem og motivere andre. "

I fokusgruppeinterviewene med de lokale og nationale frivillige spurgte evaluatoren ind til organisationernes aktiviteter med fokus på fastholdelse af de frivillige. Flere af de frivillige gav udtryk for, at deres organisationer ikke havde et specifikt fokus på at fastholde de frivillige, og at deres egne aktiviteter med fokus på de frivilliges kompetenceudvikling endnu var begrænsede.

" Vi har ikke haft fokus på at fastholde og udvikle aktive, men vi sender dem til DUFs aktiviteter. Vi har dog arrangementer for aktive og bestyrelsesmedlemmer, hvor vi prøver at give det vi lært af DUF videre til de aktive. "

" Vi har ikke haft fokus på fastholdelse, men vi håber på at kunne afholde et kursus i kommunikation. Vi har nogle gange en leg, hvor man skal bytte holdning og argumenterer mod hinanden. Det gør at man ser tingene fra et andet synspunkt. Det har mest været noget vi gør til weekendtræffet, men vi vil gerne arbejde videre med det. "

På baggrund af fokusgruppeinterviewene med de frivillige vurderer evaluatoren, at der er et behov for, at Partnerskabsprojektet sætter fokus på, hvordan organisationerne kan arbejde med fastholdelse og kompetenceudvikling af de frivillige. Den forestående uddan-

nelse af forandringsagenter vurderes at kunne spille en vigtig rolle i denne sammenhæng.

3.3 Resultater og virkninger for brugerne

I det følgende afsnit gennemgås resultaterne for brugerne i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien. Idet Partnerskabsprojektet retter sig mod de nationale frivillige i organisationerne og ikke mod organisationernes brugere, er ingen af puljens mål for brugerne direkte mål for projektet.

Det er i dette kapitel ikke muligt at vurdere på relationsopbygningen til ledere og trænere i de enkelte organisationer, da hverken de kvalitative eller kvantitative data vurderes stærke nok til dette.

Afsnittet er baseret på surveyen blandt de frivillige, der er aktive i partnerskabsorganisationerne, og som har vurderet resultaterne for brugerne. Endvidere er afsnittet baseret på fokusgruppinterviewene blandt de nationale og de lokale frivillige samt interviewet med DUF's projektleder.

Der er i alt 220 respondenter i surveyen blandt partnerskabsorganisationernes medlemmer. Heraf svarer 125, at de er aktive i foreningsarbejdet, 77 svarer at de er aktive som bestyrelsesmedlem, mens 48 angiver, at de er aktive som frivillig/leder/ansvarlig for de aktiviteter, som afholdes af foreningen. Alle, der har svaret, at de er aktive, defineres i det følgende afsnit som frivillige.

Hovedparten af de frivillige har været aktive i foreningen i et år eller mere. Det gælder for ca. 75 %. Ca. 46 % af de frivillige har været aktive i foreningen i 1 til 2 år, mens 21 % har været aktive i 3 til 4 år. Tre af de frivillige har svaret, at de har været aktive i under to måneder, hvilket vurderes at være for kort tid til at kunne vurdere resultaterne for brugerne. De er derfor blevet screenet fra, hvilket bringer det samlede antal besvarelser i surveyen blandt frivillige ned på 122. I betragtning af, at det samlede antal af nationale frivillige ved midtvejsevalueringen er 70, er det evaluators vurdering at 122 besvarelser fra både nationale og lokale frivillige giver et tilfredsstillende datagrundlag.

Der er 60 % mænd og 40 % kvinder blandt de frivillige og et flertal på 73 % er mellem 20 og 29 år.

Hovedparten af de frivillige angiver, som vist i figur 3.3, at de har deltaget i administrative opgaver. Derudover svarer 68 %, at de har deltaget i sociale arrangementer og ca. halvdelen, at de har deltaget i debatarrangementer.

Figur 3.3. Hvilke typer aktiviteter i din forening har du i 2012 været involveret i?

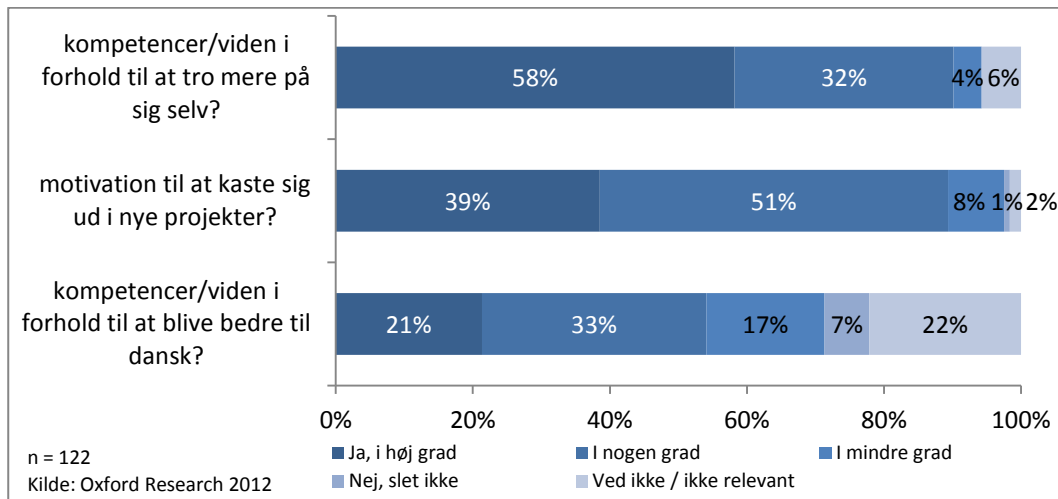
Partnerskabsorganisationerne har, som nævnt, meget forskellige fokusområder og dermed også aktiviteter. På baggrund af de frivilliges svar, tyder det imidlertid på, at sociale og kulturelle arrangementer sammen med debatarrangementer er nogle af de aktiviteter, som fylder mest i organisationerne.

3.3.1 Delresultat - brugernes personlige udvikling og kompetencer

Evalueringens datakilder peger på, at brugerne som følge af deres deltagelse i partnerskabsorganisationernes aktiviteter får en større tro på sig selv samt motivation til at kaste sig ud i nye projekter.

Som det fremgår af figur 3.4, svarer 90 % af de frivillige respondenter, at brugerne enten i høj eller nogen grad får en større på sig selv og motivation til at kaste sig ud i nye projekter.

Figur 3.4. I hvor høj grad oplever du, at din og de andre ledere/frivilliges indsats har givet medlemmerne kompetencer/viden i forhold til..

At det at bruge og komme i én af de nydanske ungdomsorganisationer i Partnerskabsprojektet kan give øget selvtillid og mod til fx at stå frem bekræftes både af de kvalitative interview med frivillige og i brugernes åbne surveybesvarelser.

"De udvikler sig ved at kaste nogle ting ud i et trygt rum og få feedback på det. Man kan sige, at det giver selvtillid, men vi lærer også akademikere at lære fra sig og formidle. Det er også en udfordring"

"Jeg udvikler mig personligt og professionelt og er mere med i samfundsdebatter"

De frivilliges vurderinger af resultaterne på brugernes danskundskaber er mere delte. Ca. halvdelen af de frivillige svarer, at brugerne i høj eller nogen grad bliver bedre til dansk, mens dens anden halvdel enten svarer i mindre grad, slet ikke eller ved ikke. Den store andel af 'ved ikke/'ikke relevant' - svar giver en indikation af, at de frivillige har haft svært ved at svare på spørgsmålet. Dette kan der være flere grunde til.

Af fokusgruppeinterviewene med både de nationale og de lokale frivillige samt interviewet med DUF's projektleder fremgår det, at hovedparten af de unge, som melder sig ind i partnerskabsorganisationerne, er unge der kan betegnes som ressourcestærke, og hvis danskundskaber ikke fejler noget.

"Det er min oplevelse, at de fleste allerede er i gang med en længere varende uddannelse etc. Så det er en særlig målgruppe vi arbejder med her måske i forhold til så mange andre projekter i evalueringen - og dermed også nogle andre parametre, som man kan rykke dem på. Det handler fx ikke om at lære dansk, men om at begå sig i samfundet, at lære at forstå de muligheder, der ligger i foreningslivet og ved den demokratiske deltagelse i samfundet"

At mange af brugerne i Partnerskabsprojektet er ressourcestærke unge med gode danskundskaber kan være en af grundene til, at så stor en andel af de frivillige vælger at svare 'ved ikke/'ikke relevant' på spørgsmålet omkring danskundskaber.

3.3.2 Virkning - Uddannelse og arbejde

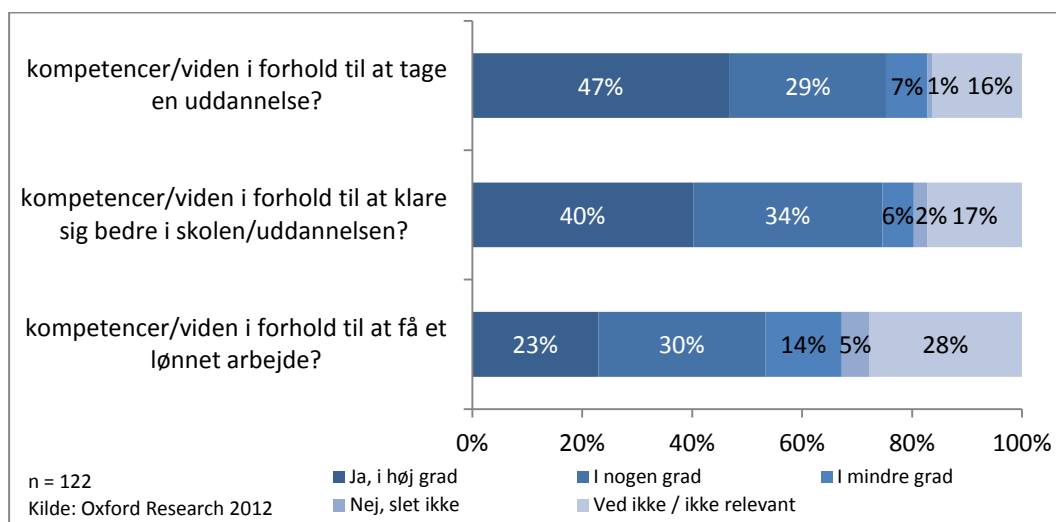
Det er et langsigtet mål for puljen, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde forbedrer deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Mens det at forbedre medlemmernes muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet er et eksplicit mål for en organisation som O.N.E., er det for hovedparten af partnerskabsorganisationerne ikke deres primære formål. Dette kan være en medvirkende årsag til, at så relativt stor en andel af de frivillige respondenter, som vist i figur 3.5 svarer 'ved ikke' på de spørgsmål, der relaterer sig resultaterne i forhold til uddannelse og job.

Overordnet tyder evalueringens datakilder imidlertid på, at partnerskabsorganisationerne er med til at styrke deres medlemmers kompetencer/viden i forhold til at tage en uddannelse og i forhold til at klare sig bedre i skolen eller på uddannelsen. 76 % af de frivillige surveyrespondenter svarer således, at deres og de øvrige frivilliges indsats enten i høj eller nogen grad har givet medlemmerne kompetencer/viden i forhold til at tage en uddannelse. Ligesom 74 % af de frivillige angiver, at medlemmerne enten i høj eller nogen grad har fået kompetencer/viden i forhold til at klare sig bedre i skolen.

Omvendt er de frivillige delte i forhold til spørgsmålet omkring effekten på medlemmernes kompetencer/viden i forhold til at få et lønnet arbejde. Hertil svarer ca. halvdelen, at medlemmerne enten i høj eller nogen grad har fået kompetencer/viden, mens 28 % svarer 'ved ikke'/'ikke relevant'.

Figur 3.5 I hvor høj grad oplever du, at din og de andre ledere/frivilliges indsats har givet medlemmerne kompetencer/viden i forhold til..

Både til fokusgruppeinterviewene med de frivillige og i brugernes åbne besvarelser underbygges de positive surveyresultater i forhold til effekten på brugernes forudsætninger i forhold til uddannelsessystemet. Endvidere gives eksempler på, hvordan det at være medlem af en partnerskabsorganisation også kan forbedre ens forudsætninger i forhold til at finde et arbejde. Til fokusgruppeinterviewene med de frivillige blev det fremhævet, at det fællesskab, der er i foreningen, giver de unge et netværk, som de fx kan bruge, når de skal hente inspiration til valg af uddannelse, eller når de skal søge job.

" Vi udnytter det netværk, vi har, og sender de unge ud på studier, som de er interesserede i. Vi hjælper hinanden især med det uddannelsesmæssige. Vi hjælper de unge med ting, der kan være banale for andre, men svære, når man er ung "

" Jeg er snart færdiguddannet og skal derfor ud at søge job. Det har i den forbindelse været yderst gavnligt at deltage i workshops og arrangementer i foreningen, som har omhandlet vigtigheden af netværk og værktøjer til jobsøgning. "

En lokal frivillig fra én af de partnerskabsorganisationer, der først og fremmest igangsætter kulturelle arrangementer, ser ikke resultaterne i forhold til medlemmernes job – og uddannelsesmæssige forudsætninger som de mest nærliggende. Dette forklares under fokusgruppeinterviewet:

" Medlemmerne får generelt udvidet deres horisont. Det giver dem nok ikke så meget med hensyn til uddannelse og arbejde. Det giver nok noget overskud, fordi det giver en indre ro at finde sin identitet så de ved, hvor de kommer fra. Det betyder meget at vide, hvor man er fra. Det giver en indre ro. Det er mest noget personligt følelsesmæssigt ".

Forskellene i organisationernes aktiviteter og fokusområder gør, at det kan være svært at give en entydig vurdering af effekten på medlemmernes forudsætninger i forhold til job og uddannelse. Generelt tyder evalueringens datakilder imidlertid på, at partnerskabsorganisationerne er med til at styrke deres medlemmers kompetencer/viden i forhold til uddannelsessystemet og i nogen grad på arbejdsmarkedet. De positive effekter vurderes at relatere sig dels til aktiviteter direkte rettet imod at forbedre uddannelses- og jobmuligheder, dels til det netværk som organisationerne repræsenterer blandt angiveligt ressourcestærke unge.

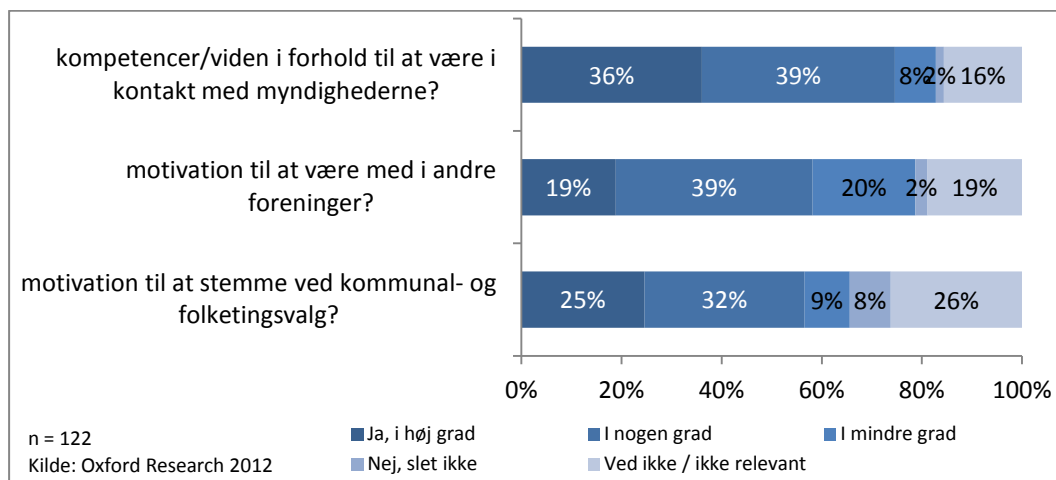
3.3.3 Virkning – Tilknytning til civilsamfundet

I surveyen til de frivillige i Partnerskabsprojektet er målet om tilknytning til civilsamfundet indkredset ved spørgsmål til de frivillige omkring, hvorvidt medlemmerne har fået kompetencer/viden til at være i kontakt med myndighederne, være med i andre foreninger og stemme ved kommunal- og folketingsvalg.

Som vist i figur 3.6, er resultaterne af de frivilliges besvarelser i surveyeen langt fra entydige i forhold til de parametre, som i undersøgelsen er opsat for tilknytningen til civilsamfundet.

Mest positivt vurderes effekten i forhold til medlemmernes kompetencer/viden i forhold til at være kontakt med myndighederne. 75 % af de frivillige vurderer, at medlemmerne i enten høj eller nogen grad har øget deres kompetencer/viden i forhold til dette punkt. Endvidere vurderer lidt over halvdelen af de frivillige respondenter, at medlemmerne i enten høj eller nogen grad har fået motivation til at være med i andre foreninger.

Figur 3.6. I hvor høj grad oplever du, at din og de andre ledere/frivilliges indsats har givet medlemmerne kompetencer/viden i forhold til..

Igen er andelen af respondenter, som svarer 'ved ikke'/'ikke relevant' relativt høj på disse spørgsmål. Dette gælder særligt på spørgsmålet omkring effekten på medlemmernes motivation til at stemme til kommunal- og folketingsvalg, hvor andelen af 'ved ikke'/'ikke relevant' svar er oppe på 26 %.

Enkelte af partnerskabsorganisationerne har imidlertid specifikt haft fokus på deres medlemmers valgdeltagelse, da de i forbindelse med sidste folketingsvalg opdagede, at der var en del medlemmer, som ikke agtede at stemme. En national frivillig beskriver dette under fokusgruppen:

"Jeg kan se, at mange af vores medlemmer ikke stemmer. Det var en åbenbaring for os, og vi har lagt en indsats i at fortælle, hvor vigtigt det er at stemme."

På trods af de blandede resultater i forhold til de parametre, som i surveyen til de frivillige relaterer sig til tilknytningen til civilsamfundet, er det på baggrund af evalueringens øvrige data, evaluators indtryk, at organisationerne spiller en vigtig rolle i forhold til netop dette mål for puljen. Både i fokusgruppeinterviewene og i de åbne surveybesvarelser kommer såvel frivillige som brugere med eksempler på, at de har fået mere mod på at give deres mening til kende og blande sig i samfundsdebatten, hvilket ligeledes må betragtes som en central parameter i forhold til tilknytningen til civilsamfundet.

3.4 Opsamling og anbefalinger

Evalueringen af DUF's Partnerskabsprojekt tyder på, at aktiviteterne i projektperioden 2011 – 2012 er gennemført som planlagt.

Partnerskabsprojektets mål er kapacitetsudvikling af nydanske ungdomsorganisationer, og dets aktiviteter består af kurser, rådgivning og coachingforløb, som dels er individuelt målrettet de enkelte organisationer og dels går på tværs af organisationerne.

Der er ved midtvejsevalueringen 10 nydanske ungdomsorganisationer med i projektet. De udgør en blanding imellem religiøse og kulturelle foreninger samt foreninger med fokus på at forbedre medlemmernes muligheder i forhold til uddannelse og arbejde. Organisationernes størrelse varierer fra lidt under 100 medlemmer til ca. 1000 medlemmer. Endvidere varierer organisationernes anciennitet i projektet samt aktiviteter og fokusom-

råder. Evalueringen tyder imidlertid på, at sociale og kulturelle arrangementer samt debatarrangementer er nogle af de aktiviteter, som går igen på tværs af organisationerne.

Siden baselinemålingen i 2011 er der frem til midtvejsevalueringen sket en mindre fremgang i organisationernes medlemstal fra 2620 til 2842. Endvidere har organisationerne fået flere samarbejder med uddannelsesinstitutioner og virksomheder, mens antallet af samarbejder med andre tilskudsmodtagere og etniske minoritetsforeninger er gået tilbage.

Det er evaluators vurdering, at Partnerskabsprojektet har bidraget positivt til organisationernes samarbejder med kommuner, der mange steder lægger lokaler til foreningernes aktiviteter.

Evalueringen peger endvidere på, at Partnerskabsprojektet har spillet en vigtig rolle i forhold til at gøre organisationerne mere professionelle og demokratiske i deres opbygning, og skabe vækst i antallet af organisationernes medlemmer og lokalafdelinger.

Ifølge DUF's projektleder er et opmærksomhedspunkt i projektet at sikre en større bæredygtighed i organisationerne. Det er derfor planlagt, at DUF vil uddanne to forandringsagenter i hver organisation, som fremadrettet kan varetage kompetenceudvikling af de øvrige frivillige lokalt.

Midtvejsevalueringen tyder på, at organisationernes hidtidige fokus på fastholdelse og kompetenceudvikling af frivillige indtil nu har været begrænset. I surveyen blandt de frivillige, fremgår det, at de frivillige særligt ønsker at udvikle deres sociale og organisatoriske kompetencer. På spørgsmålet om, hvad de får ud at være frivillige, svarer trefjerdedele, at de får følelsen af at gøre en forskel.

I forhold til brugerne, der udgøres af partnerskabsorganisationernes ikke-aktive medlemmer, peger evalueringen på, at de som følge af deres deltagelse i foreningernes aktiviteter får en større tro på sig selv samt motivation til at kaste sig ud i nye projekter. Endvidere tyder evalueringens datakilder på, at partnerskabsorganisationerne er med til at styrke deres medlemmers kompetencer/viden i forhold til at tage en uddannelse og klare sig bedre i skolen eller på deres uddannelser.

De positive effekter på medlemmernes uddannelses- og i nogen grad jobmuligheder vurderer evaluator bl.a. relaterer sig det netværk, som organisationerne repræsenterer blandt angiveligt ressourcestærke unge.

I forhold til puljens formål om at fremme brugernes tilknytning til civilsamfundet, peger surveydata på, at medlemmerne særligt har fået øget deres kompetencer/viden i forhold til at være kontakt med myndighederne. Både i fokusgruppeinterviewene og i de åbne surveybesvarelser kommer såvel frivillige som brugere desuden med eksempler på, at de har fået mere mod på at give deres mening til kende og blande sig i samfundsdebatten.

3.4.1 Anbefalinger til DUF

Fremadrettet vurderer evaluatoren, at Partnerskabsprojektet kan fokusere på følgende forhold:

- **At fortsætte arbejdet med at fremme organisationernes bæredygtighed og forankringen af den rådgivning og sparring, som DUF yder til organisationerne.** Evaluatoren anbefaler, at det i denne sammenhæng vurderes, hvor meget ad hoc sparring DUF skal tilbyde enkeltpersoner frem for fx kurser målrettet en bredere skare af frivillige. Fokuset på den individuelle sparring vurderes at gøre projektet mere følsomt overfor personudskiftninger. Det er derfor i et fremadrettet perspektiv vigtigt at vurdere udbyttet af denne form for aktivitet sammenlignet med bredere målrettet kompetenceudviklingsforløb. Beslutningen om at uddanne forandringagenter anses som en fornuftig vej i forhold til dels at sikre en større bæredygtighed i organisationer, dels at rette organisationernes egen opmærksomhed imod dette mål.
- **At sætte øget fokus på organisationernes fokus på fastholdelse og kompetenceudvikling af de frivillige.** Organisationernes størrelse og anciennitet vurderes at gøre organisationerne særligt følsomme for personudskiftninger. Endvidere peger evalueringen på, at partnerskabsorganisationerne kun i begrænset omfang selv igangsætter aktiviteter med fokus på de frivilliges fastholdelse og kompetenceudvikling. Det anbefales derfor, at DUF fremadrettet øger deres fokus på, hvad organisationerne selv kan gøre for at fastholde og kompetenceudvikle deres frivillige.
- **At opstille tydelige kriterier for, hvornår organisationerne har opfyldt de mål, der er sat for projektet.** Det overordnede mål for partnerskabsorganisationerne er, at de skal blive selvkørende organisatorisk og økonomisk. Der er stor forskel på, hvor mange år organisationerne har været med i projektet, og hvor langt de er fra at opfylde dette overordnede mål. Med henblik på at sikre at de organisationer, som er med i projektet, også er de organisationer, som har mest gavn af projektet, anbefaler evaluatoren at opstille mere præcise kriterier for, hvornår organisationerne opfylder målet om at være organisatorisk og økonomisk selvkørende.

Kapitel 4. Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (DGI)

I dette kapitel afdækkes de foreløbige resultater og virkninger af DGI's projekt IdrætPlus.

IdrætPlus har til formål at knytte unge med anden etnisk baggrund end dansk tættere på DGI's idrætsforeninger. Projektets primære målgruppe består af foreningsløse unge i alderen 14-19 år. Endvidere målretter projektet sig mod unge foreningsmedlemmer med anden etnisk baggrund end dansk, som DGI ønsker at give bedre muligheder for at uddanne sig til trænere og ledere. Endelig har IdrætPlus til formål at gøre fem af de samlede 16 landsdele, herunder ca. 60 lokale idrætsforeninger på landsplan mere parate til at rekruttere og uddanne unge med anden etnisk baggrund.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey besvaret af 43 brugere, fordelt på både foreningsmedlemmer og foreningsløse. Det lave antal besvarelser i surveyen gør det i forbindelse med gennemgangen af IdrætPlus resultater og virkninger ikke muligt at sondre imellem foreningsmedlemmer og foreningsløse brugere.
- Et fokusgruppeinterview med 7 brugere, hvoraf alle enten er eller har været medlem af en idrætsforening.
- Et kvalitativt interview med projektets to projektledere, der sidder i landssekretariatet for IdrætPlus.
- Registreringsdata fra DGI.

Der er endvidere gennemført en survey blandt de frivillige, der tilknyttet de foreninger, IdrætPlus samarbejder med. Der er således ikke som sådan tilknyttet 'frivillige' til IdrætPlus-projektet men kun til de foreninger, projektet samarbejder med. Idet der kun er modtaget otte besvarelser fra denne gruppe, indgår surveyen ikke som en del af datagrundlaget for dette kapitel.

Grundet antallet af besvarelser i brugersurveyen, må evaluator tage forbehold for, at besvarelserne ikke kan udstrækkes til at gælde for alle brugere, jf. kap. 8 afsnit 8.2.

4.1 Aktiviteter og målgrupper

IdrætPlus aktiviteter kan inddeles i fire typer; Kompetenceudviklingsforløb, netværksaktiviteter, rekrutteringsaktiviteter og foreningsaktiviteter.

Kompetenceudviklingsforløbene er både rettet imod foreningsløse unge og unge foreningsmedlemmer. Forløbene tilrettelægges af de enkelte DGI landsdele, og de har derfor forskelligt indhold og varighed. Forløbenes varighed svinger imellem 1 til 18 måneder og har fx fokus på at uddanne flere unge med anden etnisk baggrund end dansk til fodboldtrænere, zumbainstruktører og lokale eventmagere. Sidstnævnte uddannes bl.a. igennem street academy-uddannelsen, som har til formål, at gøre deltagerne i stand til at opstarte, drive og udvikle streetkulturelle events og derigennem udbrede gadeidrætten til

større områder af Danmark. IdrætPlus har dermed ikke blot fokus på at skabe øget tilknytning til det etablerede foreningsliv, men også på at skabe nye arenaer, hvor de unge kan mødes og forenes om idrætten.

Netværksaktiviteterne består bl.a. af sociale begivenheder og faglige arrangementer, som sker på flere niveauer, herunder blandt projektets primære målgruppe, lokale foreningsledere, trænere, boligsociale medarbejdere og DGI's landsdelsforeninger.

Rekrutteringsaktiviteterne gennemføres i samarbejde med DGI's lokale idrætsforeninger, boligforeninger, boligsociale indsatser og øvrige lokale aktører på bl.a. uddannelsesinstitutioner og har til formål at identificere og skabe kontakt til unge med etnisk minoritetsbaggrund. Under denne type af indsatser hører bl.a. enkeltstående events som gedefodboldturneringer o.l.

Foreningsaktiviteterne handler bl.a. om undervisning og rådgivning af de lokale idrætsforeninger, så deres frivillige og ledere geares til at modtage og fastholde nye medlemmer.

4.1.1 Status på antal brugere og frivillige

Målet er at IdrætPlus for hele projektperioden er i kontakt med 500-600 foreningsløse unge og 300 unge foreningsmedlemmer. Ved midtvejsevalueringen har i alt 272 unge, som vist i tabel 4.1, deltaget i kurser, uddannelser og øvrige kerneaktiviteter i projektet. Ud af de 272 har størstedelen af de unge ca. 84 % anden etnisk baggrund end dansk. Endvidere har 2408 unge deltaget i endagevents, turneringer i boligområder o.l.⁷.

Ved baselinemålingen i foråret 2011 var der endnu ikke afholdt nogen aktiviteter for målgruppen, og der var på dette tidspunkt derfor heller ingen brugere. Evaluator vurderer på baggrund af registreringerne over antallet af brugere, at projektet ved midtvejsevalueringen er kommet godt i gang med sine aktiviteter.

Tabel 4.1 IdrætPlus' antal brugere og frivillige ved baselinemåling og midtvejsevaluering

Tidspunkt for måling	Antal brugere	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	0	0	0
Midtvejs (2012)	272*	65	20

**Tallet angiver unge, der har deltaget i kurser, akademier, uddannelser, skoler og andre kerneaktiviteter i projektet. Derudover har 2408 unge deltaget i endagevents, turneringer i boligområder og lignende.*

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DGI Integration

⁷ Det fremgår ikke af tallene, hvor mange af de unge, som er foreningsløse, og hvor mange af de unge, der i forvejen er en del af en forening, idet opdelingen i de to målgrupper er resultatet af en metodisk justering, som først blev foretaget i efteråret 2012. IdrætPlus vil i den resterende projektperiode registrere, hvorvidt de unge, der er tilknyttet uddannelsesaktiviteter er tilknyttet en forening ved mødet med IdrætPlus.

4.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde

IdrætPlus er startet op i 2011, og har modtaget 5,25 millioner kr. fra puljen fordelt over tre år med 1,75 millioner kr. årligt.

IdrætPlus er forankret i DGI Inklusion, hvor to inklusionskonsulenter udgør landssekretariatet for projektet. På lokalt plan er projektet styret af i alt fem projektledere, som hver har ansvaret for at drive projektet i fem DGI-landsdele; Storkøbenhavn, Nordsjælland, Aarhus, Midtjylland og Sydøstjylland.

Puljen finansierer i alt 10-15 timer om ugen til landssekretariatet og 15-20 timer om til hver af projektlederne i de fem landsdele. Herudover medfinansierer DGI Inklusion selv nogen timer.

De lokale projektledere står for at rekruttere unge, opstarte kompetenceudviklingsforløb og klæde de lokale idrætsforeninger på til at modtage og fastholde medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk. Med henblik på videndeling arrangerer landssekretariatet møder imellem de fem lokale projektledere én gang i kvartalet. Møderne har til formål at sikre koordinering på tværs af de fem landsdele samt give muligheden for sparring og drøftelse af centrale temaer i projektet.

Endvidere deltager de fem lokale projektledere i DGI's generelle kurser med relevans for projektet. Projektlederne har eksempelvis deltaget i et større DGI-seminar med fokus på foreningsudvikling i forhold til inklusion og mangfoldighed. Projektlederne for IdrætPlus påpeger, at der på denne måde, er en god synergi imellem IdrætPlus og DGI's øvrige projekter og aktiviteter med fokus på inklusion.

Kompetenceudviklingsforløbene varetages dels af frivillige fra foreningerne, dels af betalte undervisere. På tværs af de fem landsdele i projektet har i alt 65 frivillige været involveret i projektet. Ud af de 65 frivillige har ca. 20 af de frivillige anden etnisk baggrund end dansk. Pga. de få svar i surveyen blandt frivillige er det ved midtvejsevalueringen ikke muligt at sige yderligere om hverken profilen på de frivillige eller de frivilliges vurdering af projektets organisering og resultater for målgruppen.

4.2.1 Samarbejdsrelationer i projektet

Et centralt mål for projektet har været at etablere en række samarbejdsrelationer til lokale aktører med henblik på dels rekruttering af deltagere til aktiviteterne dels en sikring af den fremtidige forankring.

DGI har ikke mindst gjort en indsats for at etablere samarbejder med kommuner. En indsats som ifølge DGI's projektleder har båret frugt og bl.a. ført til medfinansiering fra syv kommuner.

Det er ved tidspunktet for midtvejsevalueringen lykkedes at etablere samarbejdsrelationerne til andre frivillige foreninger, boligforeninger, afdelinger i kommuner i alle fem landsdele. Endvidere er der i de fleste landsdele desuden skabt samarbejder med uddannelsesinstitutioner, etniske minoritetsforeninger og ungdomsklubber/væresteder. Tabel 4.2 viser en oversigt over de fem vigtigste samarbejdspartnere i projektet.

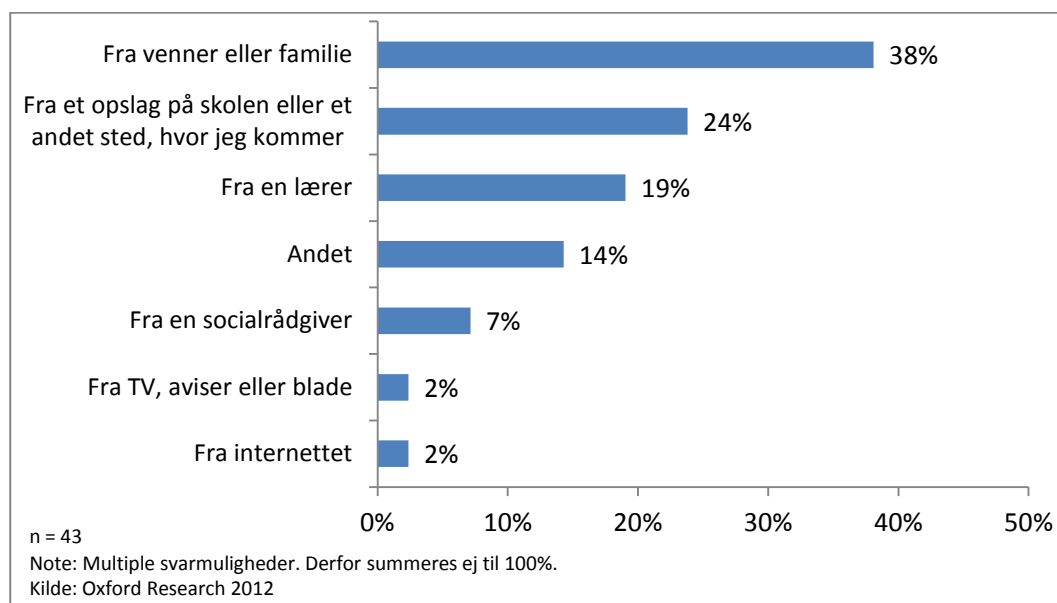
Tabel 4.2 IdrætPlus' fem vigtigste samarbejdspartnere ved midtvejsevalueringen					
Tidspunkt for måling	Frivillige foreninger, herunder foreninger i DGI	Uddannelsesinstitutioner	Boligforeninger	Afdelinger i kommuner	Etniske minoritetsforeninger
Baseline (2010)	14	3	13	10	7
Midtvejs (2012)	39	13	13	12	10

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DGI Integration

Siden baselinemålingen i foråret 2011 er der særligt sket en fremgang i antallet af samarbejder med frivillige foreninger, som er steget fra 14 til 39. Endvidere er antallet af samarbejder med uddannelsesinstitutioner steget fra 3 til 13.

IdrætPlus' projektleder forklarer, at samarbejdsrelationerne har haft stor betydning for projektets opstart, herunder rekrutteringen af de unge. Dette bekræftes af surveyen blandt de unge, som har deltaget i IdrætPlus' aktiviteter. Som vist i figur 4.1 fremgår det, at flere af de unge, har hørt om projektet fra et opslag på skolen eller en lærer, hvilket tyder på, at ikke mindst projektets samarbejder med uddannelsesinstitutioner har båret frugt ift. rekrutteringen.

Figur 4.1. Hvorfra havde du hørt om IdrætPlus' tilbud?

En erfaring fra projektet har været, at det særligt er den personlige kontakt, som er afgørende for etableringen af udbytterige samarbejdsrelationer, som en af projektlederne forklarer:

"Der har også været større tværgående møder, men det bærende element i det vi har kunnet mærke gjorde en forskel, har været, når der var personlige relationer til enkelte aktører"

Samarbejdet med de frivillige foreninger, herunder samarbejdet med DGI's egne foreninger er ikke blot en vigtig kontekstfaktor, men, som nævnt, også et vigtigt delmål for pro-

jektet. Det er primært de lokale projektledere, som igennem personlig rådgivning og sparring står for kapacitetsopbygningen af DGI's foreninger. Endvidere samarbejder IdrætPlus konkret med foreningerne i forbindelse med kompetenceudviklingsforløbene for de unge, hvor praktik i foreningerne er blevet indført som en del af træneruddannelserne. Idéen med praktik har været at styrke overgangen fra IdrætPlus' aktiviteter til det at blive træner i en forening.

Af fokusgruppeinterviewet med brugerne fremgik det, at de var glade for muligheden for at komme i praktik.

"Praktikken betyder, at du får mulighed for at afprøve den teoretiske viden i praksis. Ved at være i en klub 1-2-3 gange om ugen, får man en praktisk viden, som man ikke får igennem den teoretiske undervisning. Mange ting lærer man ude på banen"

IdrætPlus' projektledere vurderer, at der er et stort behov for på det ledelsesmæssige plan, at åbne foreningerne op til at kunne se ressourcerne i de unge med anden etnisk baggrund end dansk. De har som en del af projektet afholdt kurser for foreningerne omkring inklusion, men oplevet, at såvel tilslutningen til disse kurser som opbakningen til praktikpladsordningerne generelt halter.

"Vi har haft meget fokus på at snakke med foreningerne om, hvad værdien er af at være en del af IdrætPlus, og hvad de unge får ud af at skulle i praktik. Desuden har vi også arbejdet med at modarbejde den forestilling, vi har mødt mange steder med, at det opleves som en byrde at tage de unge ind i et praktikforløb. Det hænger tit sammen med, at de ikke har spottet ressourcerne i det, fx at de unge kan motiveres til at gå hen og blive frivillige ledere og trænere"

Det er evaluators vurdering, at der siden baselinemålingen er sket en betydelig udvikling i forhold til antallet af samarbejder med ikke mindst frivillige foreninger og uddannelsesinstitutioner. Endvidere vurderer evaluator, at disse samt øvrige samarbejder med bl.a. boligforeninger og ungdomsklubber/væresteder har været væsentlige med henblik på at sikre rekrutteringen af de unge og den lokale forankring.

I overensstemmelse med projektlederne for IdrætPlus anser evaluator samarbejdet med DGI's foreninger som yderst centralt med henblik på at give de unge muligheden for praktik og sikre de unges overgang fra IdrætPlus aktiviteter til medlemmer, trænere og frivillige i foreningslivet. Det anses derfor som væsentligt, at der både fra de lokale projektlederes samt landssekretariatets side sættes ressourcer af til dialog, kurser og kapacitetsudvikling af foreningerne.

4.3 Resultater og virkninger for brugerne

I det følgende afsnit gennemgås resultaterne for brugerne af IdrætPlus i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

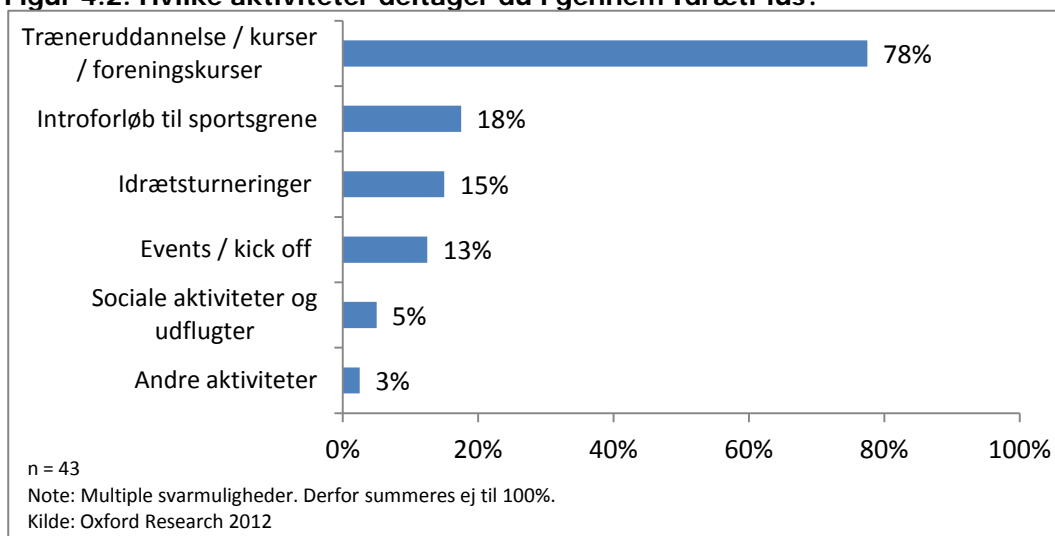
Afsnittet er primært baseret på surveyen blandt brugerne med i alt 43 besvarelser samt på kvalitative data med brugerne som kilde i form af fokusgruppeinterview og åbne besvarelser fra brugersurveys. Som nævnt indledningsvist, er der så få tal i frivilligsurveyen, at det ikke er hensigtsmæssigt at præsentere tal og figurer herfra.

Stikprøven på brugerne vurderes at repræsentere et bredt udsnit af brugerne set i forhold til alder, køn og tilknytningen til uddannelse. Et flertal på 72 % af de unge i surveyen er mellem 14 og 19 år, 2 % er 12 år, mens de resterende 26 % er over 19 år. I forhold til køn, er der en lille overvægt af drenge, som udgør 61 % af respondenterne.

Hovedparten (70 %) af brugerne taler både dansk og et andet sprog med deres forældre. Endvidere går størstedelen af respondenterne (83 %) i skole eller er i gang med en uddannelse.

Hovedparten er de unge, som har besvaret surveyen har, som det fremgår, af figur 4.2 deltaget i kompetenceudviklingsforløb, såsom træneruddannelser og kurser.

Figur 4.2. Hvilke aktiviteter deltager du i gennem IdrætPlus?

For mange af de unge har kontakten med IdrætPlus været forholdsvist begrænset. 24 af de unge, der har besvaret surveyen, svarer således, at de i alt har brugt mellem 1-5 dage på IdrætPlus aktiviteter, mens 8 svarer, at det har brugt mellem 6-10 dage. Ca. 11 % af respondenterne i surveyen har brugt over 11 dage på IdrætPlus aktiviteter.

Projektlederen for IdrætPlus påpeger, at det er sandsynligt, at de unge ikke er altid er bevidste om, at en given aktivitet fx et praktikophold i en forening er IdrætPlus-relateret.

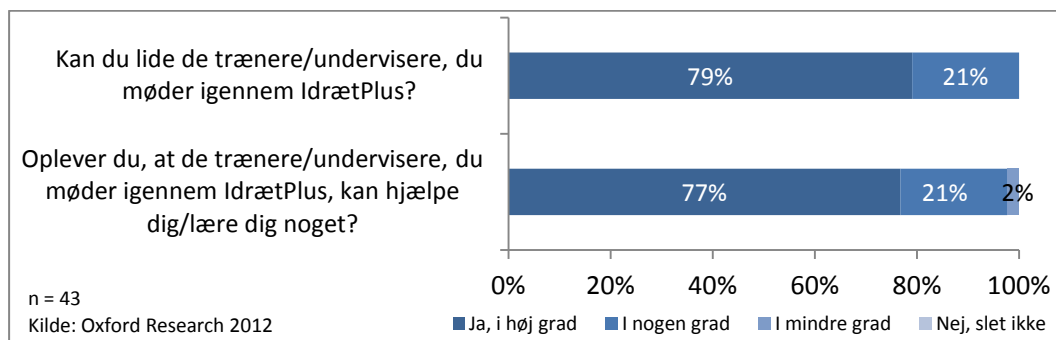
Brugerne i IdrætPlus adskiller sig dog generelt fra brugerne i en række af de øvrige organisationer i puljeevalueringen ved at være i kontakt med projektet over en kortere tidsperiode, idet IdrætPlus formål er at være brobygger i forhold til det etablerede foreningsliv.

4.3.1 Delresultat – Relationsopbygningen til trænere og undervisere

Et af det første trin på vejen i forandringsteorien for puljen, er relationsopbygningen til de frivillige. Denne relationsopbygning er særligt vigtig i aktiviteter, der integrerer én til én, men også i fællesskabsorienterede projekter som IdrætPlus, vurderer evaluator, at målgruppens relation til trænere og undervisere giver en vigtig indikation af udbyttet af aktiviteterne i projektet.

Figur 4.3 viser surveyrespondenternes vurdering af de trænere og undervisere, som de har mødt igennem IdrætPlus. Som det fremgår, vurderer respondenterne de trænere/undervisere, de har mødt yderst positivt. Hele 79 % af respondenterne svarer således, at de i høj grad kan lide IdrætPlus' trænere og undervisere. Endvidere svarer 77 %, at trænerne/underviserne i høj grad har kunnet lære dem noget, mens 21 % svarer i nogen grad til det samme spørgsmål.

Figur 4.3. Brugernes oplevelse ift. relationen til trænere/undervisere

Ved fokusgruppeinterviewet med de unge, blev det påpeget, at der på de træneruddannelser, som de unge havde deltaget på, havde været et relativt stort frafald på op mod halvdelen af de unge. Som begrundelser blev bl.a. nævnt manglende interesse blandt de frafaldne deltagere, men også at undervisningen havde været for teoretisk, og at der forud for uddannelsen havde været for lidt information om dens indhold.

" Vi var flere til at starte med – 8-9 stykker. Men vi endte med at være fem. Tror det var mangel på interesse, der fik dem til at hoppe fra. Jeg tror også, at man skulle have talt lidt mere om, hvorfor man tog denne uddannelse fra starten, og hvad den går ud på. "

" Jeg synes, at mange faldt fra. Det er ærgerligt, for det er et godt projekt. Det kunne også godt blive lidt tungt, hvis der var for meget teori. Man kunne gøre den teoretiske del af undervisningen mere spændende ved at inddrage film i undervisningen eller ved at gå ud og se en fodboldkamp sammen. "

Evaluator vurderer overordnet, at trænere og undervisere i IdrætPlus er gode til at opbygge relationer til deltagerne, som både i surveyen og ved fokusgruppeinterviewet vurderer deres trænere og undervisere positivt.

Idet deltagerne ved fokusgruppeinterviewet har oplevet frafald på uddannelserne, vurderer evaluator, at det er vigtigt, at IdrætPlus foretager registreringer af frafaldet for at undersøge, om der er tale om en mere generel tendens for projektet.

4.3.2 Delresultat – Brugernes personlige udvikling og kompetencer

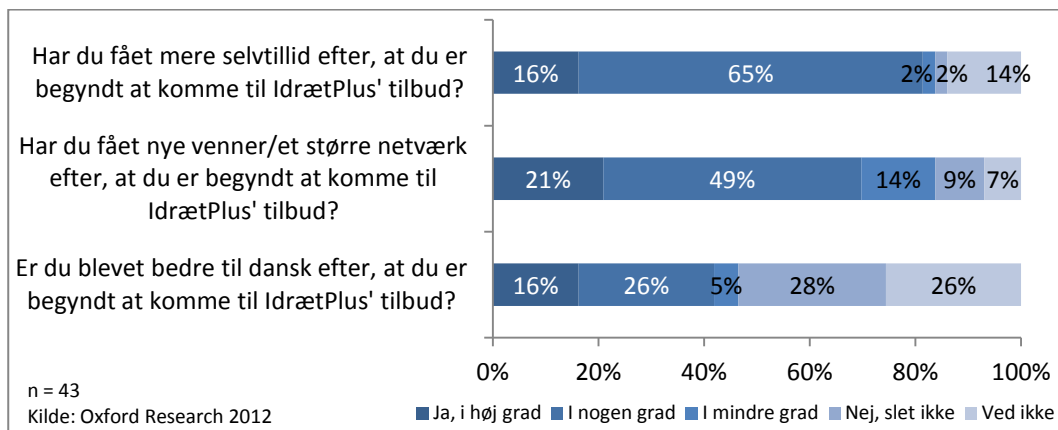
Som et andet vigtigt delresultat for puljen er i forandringsteorien for puljen opstillet en række indikatorer for brugernes personlige udvikling og kompetencer. Disse indikatorer fokuserer på udviklingen i brugernes selvtillid, venner/netværk og dankundskaber.

Som det fremgår af figur 4.4, vurderer surveyrespondenterne, at IdrætPlus særligt har haft en positiv betydning for udviklingen på deres selvtillid. Således angiver 81 % af respondenterne, at de enten i høj eller nogen grad har fået mere selvtillid efter, at de er begyndt at komme til et tilbud under IdrætPlus.

I forbindelse med surveyens åbne besvarelser, påpeger en respondent, at IdrætPlus bl.a. har lært ham noget om ansvar og det at være selvstændig.

" IdrætPlus har lært mig at gøre flere ting selvstændigt. Jeg har lært meget om mødepligt, ansvar osv. "

Figur 4.4 Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

Foruden selvtillid vurderer hovedparten af respondenterne desuden at have fået nye venner/et større netværk efter, at de er begyndt at komme hos IdrætPlus. 70 % af respondenterne vurderer således, som angivet i figur 4.4, at de i høj eller nogen grad har fået nye venner/større netværk efter, at de har deltaget i en IdrætPlus aktivitet.

At IdrætPlus' aktiviteter kan føre til nye venner og et større netværk blev desuden bekræftet til fokusgruppeinterviewet med brugerne. Her fortalte flere af deltagerne, hvordan IdrætPlus havde været med til at udvide deres netværk.

" Socialt har vi fået venner. Vi ved, at vi kan få fat på nogle, som har været med i events, fx tidligere samarbejdspartnere, som vi kan trække på og lave vores egne events med nu."

IdrætPlus vurderes i mindre omfang at have haft betydning for udviklingen i brugernes dansk kundskaber. Lidt under halvdelen (42 %) af respondenterne svarer, at IdrætPlus i høj eller nogen grad har gjort dem bedre til dansk, mens 26 %, svarer at de ikke ved, hvilken betydning IdrætPlus har haft for deres dansk kundskaber. Den relativt store andel, som svarer 'ved ikke', hænger formentlig sammen med, at mange af IdrætPlus's brugere er født og opvokset i Danmark og i forvejen taler og forstår dansk uden problemer. Dette gjorde sig eksempelvis gældende for alle syv deltagere ved fokusgruppeinterviewet.

Det er evaluators vurdering, at IdrætPlus i forhold til brugernes personlige udvikling og kompetencer først og fremmest har haft en positiv indvirkning på brugernes selvtillid. Endvidere vurderes hovedparten af brugerne i større eller mindre omfang at have fået nye venner og et større netværk, og endelig vurderes projektet for en række af brugerne at have bidraget til en forbedring af deres dansk kundskaber

4.3.3 Virkning – Uddannelse og arbejde

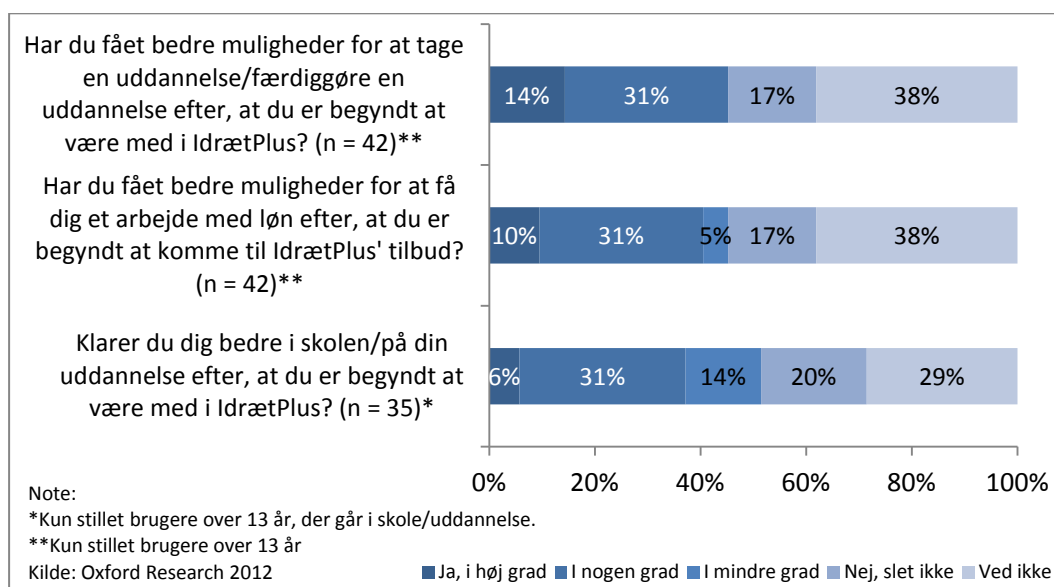
Det er puljens formål, at brugerne på sigt skal forbedre deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Det er en metodisk grundtanke i IdrætPlus, at aktiviteterne vedrørende kompetenceudvikling og foreningsdeltagelse gavner i en job- og uddannelsessammenhæng. Der er imidlertid ingen af aktiviteterne under IdrætPlus, som direkte har til formål at gøre de unge bedre i skolen eller på arbejdsmarkedet. Dette anses af evaluatoren som en væsentlig forklaring på, at mellem 29 og 38 % af brugerne i surveyen, som vist i figur 4.5, svarer

'ved ikke' på de spørgsmål, der relaterer sig til effekten på deres muligheder i forhold til uddannelse og arbejde.

Brugernes surveysvar i forhold til effekten på uddannelse og arbejde er meget delte. Således angiver ca. halvdelen (45 %) af brugerne, at de i høj eller nogen grad har fået bedre muligheder for at tage/færdiggøre en uddannelse, mens den anden halvdel enten svarer 'ved ikke' eller, at IdrætPlus slet ikke har haft nogen betydning i forhold til dette mål. Den samme tendens gør sig gældende i forhold til de øvrige spørgsmål relateret til effekten på brugernes muligheder i forhold til uddannelse og job.

Figur 4.5 Brugernes oplevelse ift. deres muligheder for uddannelse og arbejde

Til fokusgruppeinterviewet med brugerne blev givet flere eksempler på IdrætPlus' positive betydning for tilknytningen til uddannelse og job.

Det påpeges bl.a., at det ser godt ud på CV'et at have deltaget i IdrætPlus' aktiviteter. Det gælder særligt i forhold til deltagelsen i kompetenceudviklingsforløb, hvor nogle af de unge reelt oplever at have fået styrket kompetencer i forhold til undervisning, organisation, projektarbejde osv.

"Arbejdspladser kan se, at jeg tager initiativ til at lave noget frivilligt arbejde samt hele tiden er i udvikling og søger efter at blive bedre"

"Jeg har kunnet bruge IdrætPlus i forhold til min uddannelse, som har meget fokus på, at man skal sidde i grupper og lave egne projekter. Det var også det vi gjorde på Street Academy-uddannelsen, og på den måde har jeg fået nogle erfaringer derfra, som jeg kan bruge nu"

Endvidere er der både i surveyen og til fokusgruppeinterviewet brugere, som påpeger, at de via kompetenceudviklingsforløb har fået inspiration til at arbejde med børn og unge. En respondent fra brugersurveyen forklarer således:

"Engang i fremtiden kunne jeg godt tænke mig at arbejde med børn og unge. Igennem min træneruddannelse har IdrætPlus givet mig en erfaring, som jeg kan bruge i forhold til det"

Det er evaluators vurdering, at særligt kompetenceudviklingsforløbene kan være med til at styrke de kompetencer, som efterspørges i såvel uddannelsessystemet som på arbejdsmarkedet. Det at IdrætPlus' aktiviteter ikke direkte har fokus på at forbedre brugerne forhold til uddannelse og job, vurderes imidlertid at gøre det svært for mange brugere at forholde sig til effekten på disse områder.

4.3.4 Virkning – Tilknytning til civilsamfundet

Udover tilknytningen til job og uddannelse er det ligeledes puljens formål at øge brugerne tilknytning til civilsamfundet, hvilket desuden er et centralt mål for IdrætPlus.

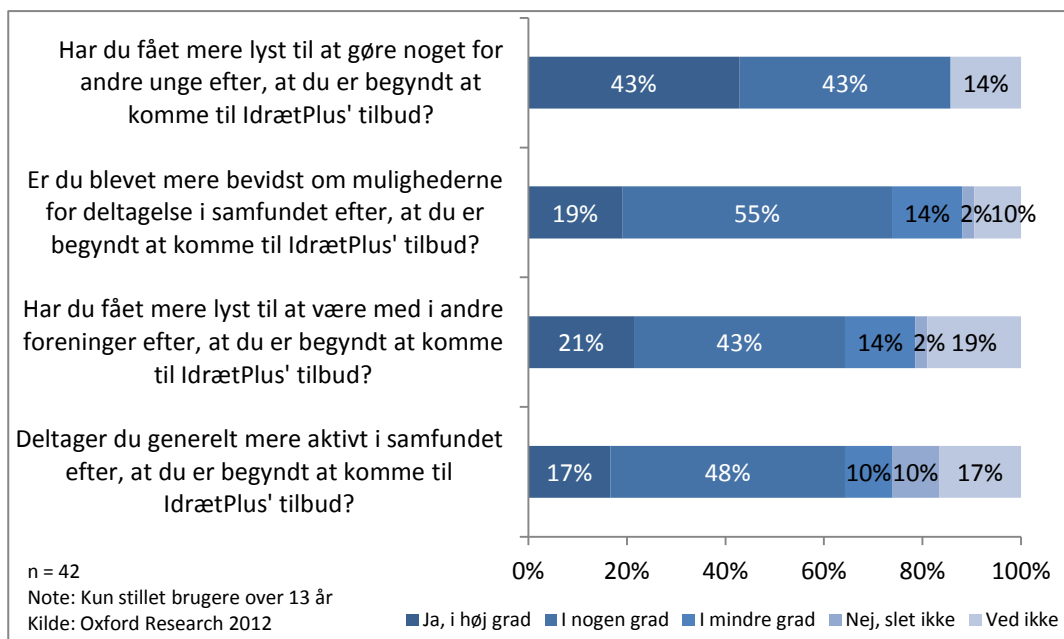
Som indikatorer på brugernes tilknytning til civilsamfundet tager evalueringen af IdrætPlus udgangspunkt i virkninger på brugernes lyst til at gøre noget for andre unge og at være med i andre foreninger. Endvidere vurderes dette mål ud fra, om brugerne er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i det danske samfund, og om de generelt deltager mere aktivt i samfundet.

Endelig ses som noget særligt for IdrætPlus desuden på betydningen for brugerne tilknytning til idrætsforeninger som enten medlem eller træner/underviser.

Som det fremgår af figur 4.6, har IdrætPlus givet hovedparten (86 %) af respondenterne i surveyen lyst til i enten høj eller nogen grad at gøre noget for andre unge. Det flotte resultat hænger naturligt sammen med, at det at gøre noget for andre unge netop er et kernefokus i IdrætPlus.

Et flertal på 74 % af respondenterne i surveyen svarer desuden bekræftende på, at de i høj eller nogen grad er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet, mens 64 % angiver, at de også deltager mere aktivt i samfundet som følge af deres kontakt med IdrætPlus.

Figur 4.6 Brugernes oplevelse ift. tilknytning til civilsamfundet

Såvel fokusgruppinterviewet med brugerne og de åbne besvarelser i surveyen giver konkrete eksempler på, hvordan IdrætPlus har påvirket en række af brugerne til at deltage mere aktivt i samfundet. Hovedparten af eksemplerne lægger i direkte forlængelse af IdrætPlus' fokus på at klæde brugerne på til fx at undervise og igangsætte events eller øvrige initiativer med fokus på mobilisering af unge med anden etnisk baggrund end dansk.

" Jeg er begyndt at undervise i dans i en SFO. Jeg er også med i flere frivillige aktiviteter. Jeg har hjulpet nogle børn med at danse og er blevet rollemodel for mange børn ".

" Vi har snakket med en boligforening i Urban-planen om at starte en klub, hvor medlemmerne også skal lave noget – De skal ikke give penge, men de skal lave noget for at være med. Vi har en klub, som lukker lørdag og søndag efter kl. 6. Her vil vi gerne trække de unge til. For de har ikke noget at lave i det tidsrum. "

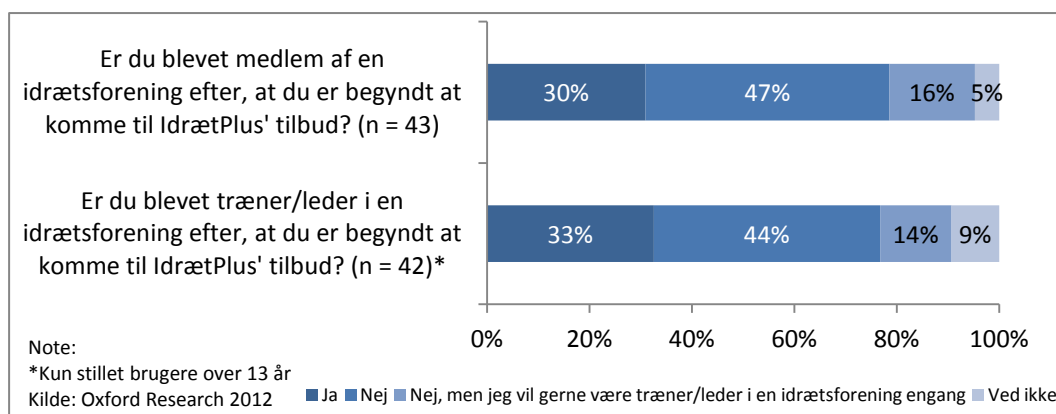
" Vi har snakket med nogle unge i området, som synes det er en rigtig god ide. Vi har snakket med bestyrelsesformanden for boligforeningen, og ham skal vi have møde med efter nytår. "

" Jeg har meldt mig ind i Red Barnet Ungdom. Jeg meldte mig som indsamler hos Red Barnet, og så blev jeg ringet op af Red Barnet Ungdom. Jeg kendte ikke til Red Barnet Ungdom, inden jeg tog træneruddannelsen "

Som tidligere nævnt er tilknytningen til foreningslivet et helt centralt mål for IdrætPlus. Uddannelsen af trænere og undervisere med anden etnisk baggrund end dansk har dermed til formål at tiltrække flere etniske unge med minoritetsbaggrund til DGI's idrætsforeninger.

Som vist i figur 4.7 svarer 30 % af surveyrespondenterne, at de er blevet medlem af en idrætsforening efter deres deltagelse i et IdrætPlus' tilbud. Ligeledes svarer ca. en tredjedel af respondenterne, at de er blevet træner/leder i en idrætsforening efter, at de har deltaget i en IdrætPlus aktivitet.

Figur 4.7 Brugernes oplevelse ift. tilknytning til idrætsforeninger

Udfordringerne med at sikre overgang fra træneruddannelserne til DGI's idrætsforeninger påpeges både ved fokusgruppinterviewet med brugerne (første citat) og i interviewet med projektlederne (andet citat) som en udfordring.

" Overgangen fra at tage uddannelsen til at blive træner i en forening var svær. Den kunne godt blive bedre. Vores uddannelse var kort, og det gjorde det svært selv at gå ud og finde en klub. "

" Formålet er ikke, at de unge skal tilknyttes vores projekt som sådan, men at de skal tilknyttes ude i foreningerne, så formålet forankres. Vi kan se, at det er et sted, som vi skal fokusere meget mere – altså i overgangene "

Projektlederne fra IdrætPlus vurderer selv, at det at ca. en tredjedel af respondenterne angiver at de er blevet medlemmer eller trænere/ledere som følge af IdrætPlus er et tilfredsstillende resultat på nuværende tidspunkt. De påpeger imidlertid, at denne andel meget gerne skulle være højere ved slutevalueringen. Det vil således, som nævnt i citatet, være et vigtigt fokuspunkt for projektet fremadrettet.

Endvidere påpeger projektlederne, at det er en udfordring, at der er langt imellem idrætsforeningerne, og at afstanden til den nærmeste idrætsforening for nogen i sig selv kan være en barriere.

Det er evaluators vurdering, at surveyen og fokusgruppeinterviewet med brugere tyder på, at IdrætPlus har inspireret flere af de unge, som har deltaget i kompetenceudviklingsforløb til at igangsætte aktiviteter til gavn for andre unge. Disse aktiviteter foregår ikke kun inden for det etablerede foreningsliv men også på gadeplan tæt på de unges hverdag og liv.

4.4 Opsamling og anbefalinger

IdrætPlus har til formål at knytte unge med anden etnisk baggrund end dansk tættere på DGI's idrætsforeninger. Projektets primære målgruppe består af foreningsløse unge i alderen 14-19 år. Endvidere målretter projektet sig mod unge foreningsmedlemmer med anden etnisk baggrund end dansk, som DGI ønsker at give bedre muligheder for at udanne sig til trænere og ledere. Endelig har IdrætPlus til formål at gøre fem af DGI's landsdele, herunder ca. 60 lokale idrætsforeninger på landsplan mere parate til at rekruttere og uddanne unge med anden etnisk baggrund.

Evalueringen af IdrætPlus tyder på, at projektet ved midtvejsevalueringen er kommet godt i gang med dets aktiviteter og etablering af samarbejdsrelationer. Siden baselinemålingen i foråret 2011 er der særligt sket en fremgang i antallet af samarbejder med frivillige foreninger, som er steget fra 14 til 39. Endvidere er antallet af samarbejder med uddannelsesinstitutioner steget fra 3 til 13. Endelig har DGI fået etableret et godt samarbejde med kommuner, hvilket bl.a. har resulteret i en medfinansiering fra 7 kommuner.

Evalueringen peger på, at samarbejdet med DGI's foreninger er yderst centralt med henblik på at sikre de unges overgang fra IdrætPlus aktiviteter til medlemmer, trænere og frivillige i foreningslivet. Evalueringen viser imidlertid, at der er et stort behov for at gøre foreningerne mere parate til at rumme unge med anden etnisk baggrund end dansk.

I forhold til brugerne tyder evalueringen på, at projektet er relativt langt i forhold til de forskellige resultater og virkninger, som er opstillet i forandringsteorien for puljen. Det er evaluators vurdering, at trænere og ledere i IdrætPlus er gode til at opbygge relationer til brugere, som vurderer deres trænere og ledere yderst positivt.

Desuden er det evaluators vurdering, at IdrætPlus har haft en positiv indvirkning på brugernes selvtillid, og at mange af brugerne har fået nye venner/et større netværk efter deres deltagelse IdrætPlus.

I forhold til projektets virkninger, vurderer evaluatoren, at mange brugere finder det svært at vurdere effekten på deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet, hvilket desuden ikke er et direkte mål for projektets aktiviteter. Det er imidlertid evaluatorens vurdering, at særligt kompetenceudviklingsforløbene kan være med til at styrke de kompetencer, som efterspørges i såvel uddannelsessystemet som på arbejdsmarkedet, fx ved at styrke de unges CV samt kompetencer i forhold til undervisning, organisering og projektarbejde.

Både surveyen og fokusgruppeinterviewet med de unge tyder på, at flere af IdrætPlus' brugere igennem deres deltagelse i projektet opnår en øget tilknytning til civilsamfundet i form af en større initiativrighed, når det gælder aktiviteter rettet imod andre unge.

Det lykkes på tidspunktet for midtvejsevalueringen langt fra alle brugere af IdrætPlus at blive tilknyttet en DGI-forening. Evalueringen viser, at overgangen fra IdrætPlus aktiviteter til foreningslivet af både brugere og IdrætPlus' projektledere vurderes at være et centralt fokusområde fremadrettet i projektet.

Grundet det lave antal besvarelser i surveyen blandt brugerne, må evaluatoren tage forbehold for, at besvarelserne ikke kan udstrækkes til at gælde for alle brugere, jf. kap. 8 afsnit 8.2.

4.4.1 Anbefalinger til DGI - Inklusion

Fremadrettet vurderer evaluatoren, at DGI - Inklusion kan fokusere på følgende forhold:

- **At fortsætte arbejdet med at gøre DGI's foreninger mere parate til at rekruttere og uddanne unge med anden etnisk baggrund end dansk.** Landssekretariatet vurderes at have gode muligheder for at nå bredt ud til foreningerne og deres ledelser, eksempelvis igennem kampagner, hjemmesider, kurser og DGI's øvrige aktiviteter med fokus på inklusion. Omvendt vurderes de lokale projektledere at have gode muligheder for at give foreningerne individuel rådgivning og sparring. Dette anses imidlertid som en ressourcekrævende opgave, der kræver tid og fokus for på sigt at skabe varige forandringer i foreningerne. Evaluatoren anbefaler, at de lokale projektledere fokuserer deres kræfter på et mindre antal foreninger, som til gengæld kan danne forbillede for øvrige idrætsforeninger i lokalområdet. Endvidere anbefales det at fokusere kræfterne på foreninger, hvor der er tilstrækkelig engagement, opbakning og interesse, idet disse foreninger også vil være de mest modtagelige i forhold til DGI's indsatser.
- **At fortsætte tilbuddet om praktik på kompetenceudviklingsforløbene,** idet det anses for et vigtigt tiltag i forhold til at styrke overgangen til foreningerne. Det anbefales derfor, at der fortsat arbejdes med at sikre dette tilbud til så mange af IdrætPlus' brugere som muligt.
- **At sikre en opfølgning på de unge, som har deltaget i IdrætPlus for at styrke overgangen mellem IdrætPlus og foreningerne i DGI.** Evalueringen viser at det er vigtigt, at de unges hjælpes til at etablere kontakt til en forening. Det anbefales derfor, at DGI følger op på de unge, som har deltaget i kompetenceudviklingsforløb.

Kapitel 6. Get2sport

Get2sports grundlæggende idé er, at de frivillige idrætsforeninger er gode til at skabe social integration af børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk. I de udsatte boligområder er der imidlertid særlige betingelser for at drive de frivillige idrætsforeninger. Her har mange familier ikke tradition for og ressourcer til at deltage i og aktivt bidrage til de frivillige idrætsforeninger. Eksempelvis er et fodboldhold for børn meget afhængige af, at nogle forældre vil køre børnene til kamp i weekenden. Samtidig er det svært at skaffe sponsorer og frivillige hjælpere. Derfor kræver de frivillige idrætsforeninger en ekstra indsats. Formålet med Get2sport er således, at aflaste idrætsforeninger i de mest udsatte boligområder, så foreningerne bliver bæredygtige og i stand til at integrere flere vanskeligt stillede børn og unge, herunder med anden etnisk baggrund, i foreningerne.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt brugere (medlemmer) i Get2sport-foreningerne
- En survey blandt frivillige (trænere/ledere) i Get2sport-foreningerne
- Et fokusgruppeinterview blandt 11 børn og unge i alderen 12-17 år fra fire forskellige foreninger
- 15 telefoninterview blandt nøgleaktører fra kommuner, fritidsklubber og boligforeninger⁸
- Kvalitativt interview med Get2sports projektleder
- Registreringsdata fra Get2sport.

Det skal bemærkes, at respondenterne i de to surveys og i fokusgruppeinterviewet ikke direkte vurderer Get2sport (som en samarbejdsmodel bestående af DIFs repræsentanter, idrætsforeningen og kommunen) - respondenterne forholder sig til, hvad det betyder for dem, at være aktive i netop deres idrætsforening.

6.1 Aktiviteter og målgrupper

Get2sport er et samarbejde mellem DIF og udvalgte kommuner og idrætsforeninger i de mest udsatte boligområder i Danmark. Get2sports aktiviteter er rettet mod at skabe bæredygtige foreninger, der kan rumme børn og unge, herunder med anden etnisk baggrund end dansk. Det sker konkret gennem følgende hovedtyper af aktiviteter:

Udvikling og vedligeholdelse af partnerskabsorganiseringen: Get2sports to medarbejdere i regi af og betalt af DIF understøtter samarbejdet i de enkelte Get2sport-kommuner. Udover bilaterale møder/kontakter gennemfører Get2sports konsulenter ca. 2 gange årligt landsdækkende Get2sport-arrangementer samt faciliterer regionale erfaringsudvekslingsmøder.

⁸ De 15 interview med samarbejdspartnere er fordelt på alle Get2sport-kommunerne og finansieret – som et ekstra metodeelement til Social- og Integrationsministeriets evaluering – af Get2sport selv.

Aflastende medarbejdere i idrætsforeningerne: Aflastende medarbejdere er typisk velkendte profiler i foreningen, som arbejder lønnet i et antal timer om ugen med at støtte op ad hoc om såvel frivillige trænere og ledere som børn og unge i foreningen. Det kan være som hjælpetrænere, praktisk hjælp til kørsel og indkøb af udstyr, håndtering af konflikter og i det hele taget være en let tilgængelig voksen, der kan binde løse ender sammen. De aflastende medarbejdere bliver ofte rekrutteret blandt lokale pædagoger eller lærere. Medarbejderen skal kunne tale med de unge på deres præmisser og samtidig have de pædagogiske kompetencer til at løse konflikter. Fokus for medarbejderen er at frigøre ressourcer for de frivillige, så de kan koncentrere sig om kerneopgaven i foreningerne, som er at skabe gode rammer for at dyrke sin idræt.

Udvikling af nye idrætstilbud: Der er brug for tilbud, der retter sig særligt mod piger i de udsatte boligområder, da de typisk har en lavere deltagelsesgrad end drenge. Derfor arrangerer Get2sport særlige arrangementer/stævner kun for piger inden for fodbold, dans, kampsport osv. Ligeledes understøtter Get2sport foreningerne i at udvide paletten af aktiviteter, således at der også kan tilbydes andre discipliner end den klassiske: fodbold. De øvrige discipliner, som eksisterer i Get2sport-regi er boksning, taekwondo, svøning og volleyball.

Ifølge konsulenterne i Get2sport under DIF gennemføres er aktiviteterne i projektperioden 2010-2011 gennemført som planlagt.

6.1.1 Status på antal brugere og frivillige

Antallet af både brugere og frivillige er ved midtvejsevalueringen øget siden baselinemålingen to år tidligere⁹. Tabel 5.1 viser, at der samlet set er kommet 889 flere brugere. Get2sports egne optællinger viser, at de "gamle" nøgleforeninger samlet set har fået tilgang af ca. 1650 nye medlemmer i sæsonen 2011, hvoraf ca. 1600 er børn og unge under 18 år.

I samme periode er der kommet 227 flere frivillige, heraf 92 nye frivillige med anden etnisk baggrund en dansk.

Evaluators vurderer, at der er kommet relativt mange nye brugere ind i regi af Get2sport, ikke mindst set i forhold til antallet af frivillige. At der i 2012 overordnet set er færre frivillige i forhold til antallet af brugere end i 2010 peger på, at det fortsat er væsentligt at styrke bæredygtighed i foreningerne.

Dette bekræftes også af DIF's projektleder og samarbejdspartnere. Det er ikke et problem at skaffe medlemmer til foreningerne. Udfordringen er at gearere foreningerne til at kunne håndtere nye medlemmer.

⁹ Holstebro Kommune og Aalborg Freja, som blev talt med i 2010, er ikke længere en del af Get2sport og indgår ikke opgørelsen, der har fokus på at vise progressionen fra 2010 til 2012.

Tabel 5.1 Antal brugere og frivillige i Get2Sport ved baselinemåling og midtvejsevaluering

Tidspunkt for måling	Antal brugere (Under 18 år)	Antal brugere med anden etnisk baggrund end dansk (Under 18 år)	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	(5347) 8090**	(1868)	912	176
Midtvejs (2012)	(6236) 7887* 8687**	(2236)	1139	268

*= ekskl. nye foreninger

**= inkl. nye foreninger

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Get2sport 2012

Det bemærkes, at Get2sport ift. målgruppen af brugere opererer med medlemmer og ikke gæster eller deltagere. Det vil sige, at der ikke tælles nogle med, som kun har været med en eller få gange, men derimod kun de som er medlem af foreningerne og deltager fast i foreningens aktiviteter, hvilket typisk sker 2 til 3 gange om ugen.

6.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde

Get2sport har eksisteret som projekt siden 2005. I perioden 2010-2013 modtager Get2sport 15,2 millioner over fire år fra puljen.

Danmarks Idrætsforbund (DIF) har det overordnede ansvar for Get2sport. Der er to konsulenter, der arbejder med Get2sport, og som begge er organisatorisk forankret i og finansieret af DIF. Derudover stiller en række af DIF's specialforbund også deres konsulenter gratis til rådighed, i forbindelse med bl.a. den særlige kursus- og seminarvirksomhed, som pågår i regi af Get2sport.

Ved tidspunktet for midtvejsevalueringen er Get2sport aktive i 14 kommuner, i 16 lokalsamfund og samarbejder med 20 nøgleforeninger, som alle (med undtagelse af en) er placeret i en af de udsatte boligområder, som indenfor de sidste fire år har været på den officielle "ghettoliste". At der er tale om sårbare børn og unge, herunder mange med anden etnisk baggrund end dansk, illustreres også ved, at flere Get2sport-foreninger rekrutterer sine medlemmer fra 7 af de 14 folkeskoler, som i 2011 kom på en særlig observationsliste i regi af Børne- og Undervisningsministeriet som led i ministeriets handlingsplan for styrkelse af tosprogede elevers faglighed¹⁰.

¹⁰ Listen omfatter skoler, der opfylder tre ud af følgende fire kriterier: 1. *Overgang til ungdomsuddannelse*: Under 80 pct. af elever med indvandrerbaggrund går på en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter de har taget afgangsprøven i 9. klasse. 2. *Karaktergennemsnit i de bundne fag i afgangsprøven*: elever med indvandrerbaggrund har under 4,5 i gennemsnit. 3. *Karaktergennemsnit i læsning i afgangsprøven*: elever med indvandrerbaggrund har 3 eller derunder i gennemsnit. 4. *Mindst 10 pct. af de karakterer, som elever med indvandrerbaggrund har fået ved afgangsprøven er 00 eller -3 svarende til ikke-bestået andre steder i uddannelsessystemet.*

Tabel 5.2 Kommune	Boligområde(r)	Nøgleforeninge(r)
København	Nørrebro	Nørrebro Taekwondo K
	Tingbjerg	Brønshøj BK
	Akacieparken	Fremad Valby
Holbæk	Agervang	HBI
Albertslund	Albertslund Nord	BS 72, Albertslund IF
Ishøj	Vejleåparken	SB 50, Ishøj Volleyball Klub
Slagelse	Ringparken	Korsør Volley
Høje Taastrup	Taastrupgård	HTI
Århus	Gellerup	ACFC
Odense	Vollsmose	B1909, Fjordager IF
Kolding	Munkevænget	Munkevænget FI
Herning	Holtbjerg	Herning Fremad
Haderslev	Varbergparken	Haderslev FK
Esbjerg	Kvaglund, Stengårdsvej	Esbjerg IF 92, Kvaglund IF
Aalborg	Ålborg Øst	AAB
Roskilde	Æblehaven og Rønnebærpar- ken	Roskilde (KFUM)

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Get2sport, pr november 2012

Der er forskellige modeller for organisering af Get2sports 16 lokale samarbejder, da de alle er tilpasset den lokale kontekst. Der er dog overordnet tale om en samarbejdsmodel med tre parter bestående af:

- DIFs repræsentanter
- Idrætsforeningen
- Kommunen

Et grundlæggende fællestræk er ansættelse af en såkaldt aflastende medarbejder, som afhængig af behovene kan støtte børn og unge, trænere og ledere og være bindeled til øvrige aktører i boligområdet, herunder skoler, ungdomsklubber og boligforeninger. Den aflastende medarbejder tager sig af konflikter og problemer der måtte opstå. På den måde bliver det muligt for de frivillige trænere og ledere at fokusere på idræt og foreningsarbejde. En frivillig sætter åben besvarelse nogle ord i en på hvad den aflastende medarbejder betyder for de frivillige og foreningen:

" Vi har en fantastisk aflastningsarbejder som samarbejder med vores trænere og ledere om at støtte op om børnene/forældre. Samt tager nogle gode snakke med forældre osv. Hjemmebesøg. Afhjælper med kontingent og andre problemstillinger."

Citatet viser hvordan medarbejderen både kan støtte foreningens arbejde og de enkelte medlemmer. Den dobbelte rolle bekræftes i interviews med de kommunale samarbejdspartnere, som vægter at medarbejderne har begge aspekter med i deres arbejde

Den aflastende medarbejder ansættes som oftest af kommunen, der yder medfinansiering og er ansvarlig for ansættelsesforholdet. I enkelte tilfælde ligger ansættelsesforholdet ude i klubben, såfremt klubben har ressourcer til og ønsker om at påtage sig denne opgave. Midler fra puljen, som er genstand for nærværende evaluering, anvendes hovedsagligt til aflønning af aflastende medarbejdere.

Det stærke tillidsbaserede samarbejde

Som det også er beskrevet i organisationsanalysen "Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen på integrationsområdet" fra 2010 er det karakteristisk, at Get2sport er organiseret efter en tillidsbaseret og netværksstyret model. Dermed sikres det, at støtten fra Get2sport kan supplere og gearere de igangværende aktiviteter i et lokalområde og at foreningerne oplever, at modtagelse af støtte til at skabe mere rummelige og bæredygtige foreninger ikke er ensbetydende med administrative byrder og papirarbejde.

I forbindelse med nærværende evaluering er det ligeledes en vigtig pointe fra såvel DIFs konsulenter som samarbejdspartnere. Flere samarbejdspartnere betoner det ansvarliggørende aspekt i den tillidsbaserede model Get2sport bruger. Det er op til de lokale samarbejdspartnere at fordele Get2sports midler på rigtig vis og det er med til at skabe lokalt ejerskab over projektet.

Samarbejdet er i høj grad bygget på tillid mellem alle tre parter i samarbejdet. Det giver nogle muligheder som ikke er til stede i tilfælde med en højere grad af bureaukratisering. En høj grad af bureaukratisering giver en høj kontrol med de midler der uddeles og kan således sikre, at midlerne bruges korrekt. Til gengæld kan det give problemer i forhold til indsats rettet mod ikke-dokumenterede indsatsområder. Den lave grad af bureaukratisering i Get2sport giver foreningerne, kommunerne og de aflastende medarbejdere mulighed for at bruge midler på indsats der er bygget op om lokale erfaringer, og tilpasset den lokale kontekst. Samtidig giver det foreningerne mulighed for, at fastholde et fokus på deres kerneopgave, fordi de ikke bliver overbelastet med administrative byrder. Følgende uddrag af interview med projektlederen i Get2sport uddyber rollefordelingen i Get2sportsamarbejdet – interviewereren stiller spørgsmålet: "Hvordan sikrer I jer at der ikke går bureaukrati i den?"

" Det kan vi heller ikke undgå, det vigtige er bare at de frivillige bliver skærmet. Derfor må vi i DIF og kommunerne stå for det administrative. Det er noget af det, kommunerne skal løfte, for det er en dyr post. Vi ved, at det er afgørende, at de frivillige ikke skal sidde med bøvellet, for så stopper de frivillige."

" Hvis ikke kommunerne tager bøvellet, så stopper vi samarbejdet. Vi laver vores kontrakter på tillid, så de kan hurtigt opsiges."

Projektlederens udlægning bakkes op af samarbejdspartnere, som ser det som deres rolle at frigøre foreningerne for administrative byrder. En samarbejdspartner forklarer sit syn på de frivilliges rolle:

" Frivillige kan og vil ikke skrive, de vil lave de aktiviteter, som de brænder for og ikke druknes i papirarbejde."

Evaluatoren ser det netværksbaserede samarbejde som en klar styrke i Get2sports organisering af det frivillige arbejde. Der er tale om et meget forpligtende samarbejde om indsatsen, som bygger videre på de lokale aktører, der allerede kender og er engageret i

børn og unge fra udsatte boligområder. Evaluator hæfter sig ved, at midlerne fra puljen bliver gearret gennem kommunal medfinansiering - og idet midlerne hovedsageligt anvendes til aflønning af aflastende medarbejdere, bruges de på en meget direkte måde til at støtte foreningerne og deres medlemmer.

Som nævnt i organisationsanalysen "Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen på integrationsområdet" fra 2010 er det fortsat et opmærksomhedspunkt, at organiseringen er så personafhængig, hvilket potentielt set gør den sårbar i forbindelse med udskiftninger af nøgleaktører. Derfor vurderes det som positivt, at DIF's konsulenter tilkendegiver, at de i stigende grad har fokus på at skabe netværk og direkte relationer på tværs af de lokale Get2sport-samarbejder.

6.2.1 Samarbejdsrelationer i projektet

Samarbejdsrelationernes karakter varierer mellem de lokale Get2sport-samarbejder. Som beskrevet i afsnit 5.2 er de lokale organiseringer forskellige. De enkelte projekters opbygning er kontekst- og personafhængig. Samarbejdspartnerne identificeres ved, at lede efter de aktører i lokalområdet som har lysten og kapaciteten til at bidrage til at løfte indsatsen.

Tabel 5.3 Get2Sports fem vigtigste samarbejdspartnere ved midtvejsevalueringen

Tidspunkt for måling	Afdelinger i kommuner	Boligforeninger	Aktører på statsniveau	Uddannelsesinstitutioner	Virksomheder
Baseline (2010)	16	7	4	3	2
Midtvejs (2012)	23	14	17	29	5

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Get2sport 2012

Tabel 5.3 viser en kraftig stigning i antallet af samarbejdspartnere. Størst stigning er der sket i forhold til samarbejde med uddannelsesinstitutioner, hvor der sket en stigning fra 3 til 29 samarbejdspartnere, altså næsten en tidobling. Stigningen er et tegn på, at Get2sport har forankret indsatsen i de lokalsamfund, som de opererer i. Evaluator vurderer at udvidelsen af samarbejdspartnere er i tråd med puljens formål om at støtte integrationen gennem et lokalt baseret netværk.

6.2.2 De frivilliges udbytte

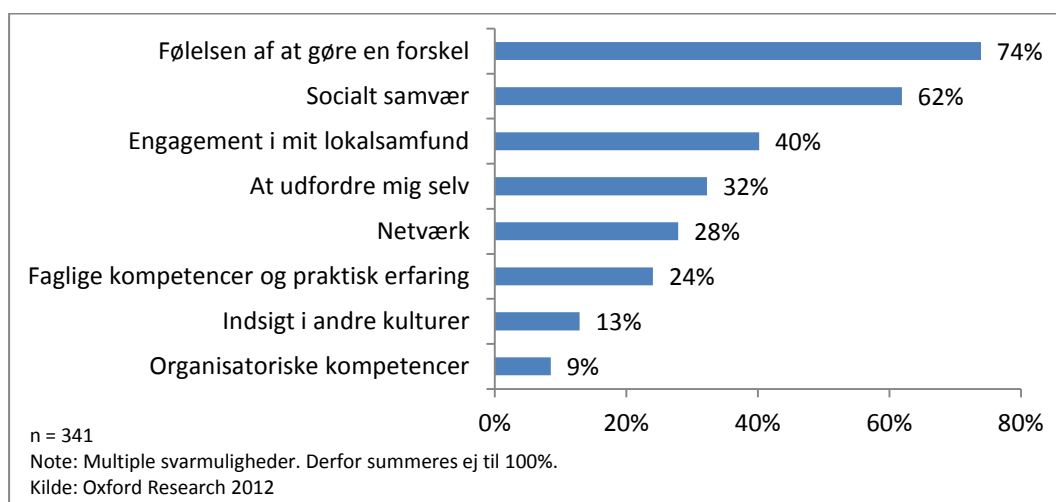
Ligesom der er sket en udbygning af samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere i perioden 2010 til 2012, er der ligeledes sket en konsolidering og udbygning af netværket internt i Get2sport. Der er et fokus på erfaringsudveksling og det har skabt flere eksempler på, at gode tiltag i et projekt har inspireret andre projekter til at starte lignende tiltag. For eksempel er Get2sportlektiecaféen i Roskilde Kommune direkte inspireret af Get2sportlektiecaféen i Odense kommune. Netværket på tværs af Get2sport projekterne er samtidig med til, at styrke en fælles Get2sport identitet.

For at foreningerne i samarbejdet kan fungere er det vigtigt at rekruttere, fastholde og udvikle frivillige trænere og ledere. Derfor er det selvfølgelig relevant at kigge på hvorvidt

de frivillige får den støtte de har brug for. I den gennemførte survey blandt Get2sports frivillige svarer 90 % at de i høj eller nogen grad har mulighed for, at få den hjælp de har brug for i forbindelse med deres frivillige arbejde. 91 % af de frivillige er tilfredse eller meget tilfredse med organiseringen af det frivillige arbejde.

I spørgeskemaets åbne besvarelser er det tydeligt, at det er vigtigt for de frivillige at gøre en forskel for foreningens børn og unge. En anden dimension er at de selv føler en glæde ved at være en del af foreningen. Det er afgørende for at fastholde de frivillige at de skal have et personligt udbytte af at være frivillig. Det kan derfor ikke undervurderes, hvor vigtigt det er, at kunne skærme de frivillige fra det, som kan opfattes som sure pligter og administrativt bøv. l.

Figur 5.1. Hvad får du ud af at være frivillig i foreningen?

Som det ses i figur 5.1 får de frivillige et personligt udbytte i form af følelsen af at gøre en forskel, at udfordre sig selv samt faglige og organisatoriske kompetencer. Det er bemærkelsesværdigt at de også får et stort udbytte i forhold til socialt samvær, engagement i lokalsamfundet samt netværk. Disse faktorer går igen fra brugernes vurdering af deres udbytte af at være medlem af en forening (se afsnit 5.3.1). De to følgende citater fra brugersurveyens åbne besvarelser giver eksempler på, hvad de frivillige får ud af at være frivillige, og viser hvordan, hhv. det personlige udbytte og foreningstanken har betydning for deres frivillige arbejde:

" Det giver mig utrolig meget på mange forskellige planer: - personlig udvikling ift at lære fra sig, opdrage og få børn til at indgå i et fællesskab - socialt samvær - ledelse - følelsen af at hjælpe en forening, hvor frivillig arbejdskraft er livsnødvendig."

" Give nogle børn eller unge mennesker noget af det tilbage fx. oplevelser og kammeratskaber som fodbold har givet mig da jeg var dreng det er fedt ;-)"

Foreningens rekrutteringsgrundlag for frivillige er i høj grad tidligere brugere, hele 58 % af de frivillige i surveyen blandt frivillige, er tidligere brugere af foreningernes tilbud. Derfor er en velfungerende forening med et stærkt sammenhold og glade frivillige med et overskud overfor brugerne, den vigtigste faktor for rekruttering af nye frivillige. Get2sportprojekterne gør i den forbindelse meget ud af at uddanne de frivillige til dommere og trænere. Det giver et personligt udbytte og kvalificerer samtidig de frivillige.

6.3 Resultater og virkninger for brugerne

I det følgende afsnit gennemgås resultaterne for brugerne af Get2sport i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

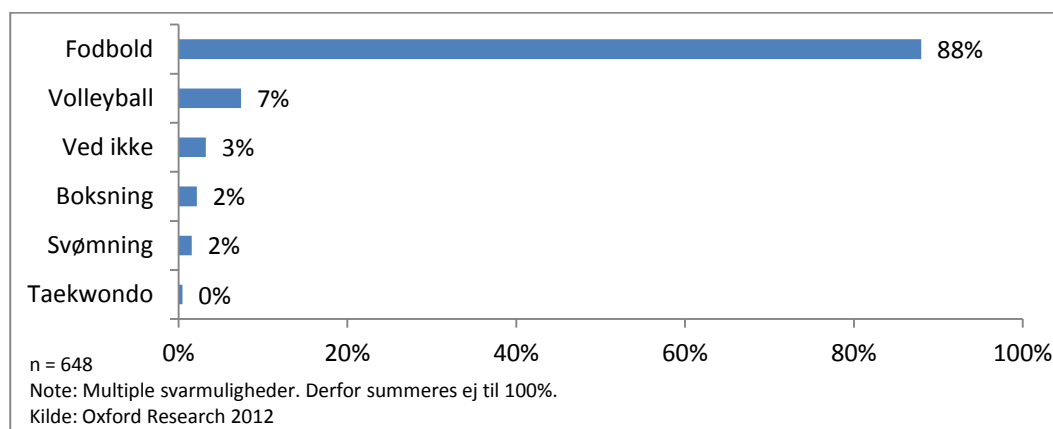
Afsnittet er baseret på to surveys blandt hhv. brugere og frivillige, der er aktive i Get2sport-idrætsforeninger. Det skal her bemærkes, at respondenterne i de to surveys ikke direkte vurderer Get2sport som organisering, men forholder sig til, hvad det betyder for dem, at være aktiv i en idrætsforening.

Der er ved midtvejsevalueringen også gennemført et fokusgruppeinterview blandt 11 unge fra fire forskellige foreninger, 15 interview blandt nøgleaktører fra kommuner og boligforeninger samt interview med Get2sports projektleder fra DIF.

Der er i alt 648 respondenter i surveyen blandt brugerne. Respondenterne er i alderen 10-19 år, heraf er 62 % mellem 10 og 13 år og 38 % er mellem 14 og 19 år. Der er en overvægt af drenge blandt respondenterne med 78 % drenge og 22 % piger. Hovedparten er, som det fremgår, af figur 5.2 aktive i en idrætsforening inden for fodbold.

Dette stemmer også godt overens med populationen i øvrigt, hvor fodbold helt klart er den dominerende disciplin i Get2sport-idrætsforeningerne, ifølge Get2sports projektleder.

Figur 5.2. Hvilke aktiviteter deltager du i?

Der er indkommet i alt 345 besvarelser i surveyen blandt frivillige. Der er 83 % mænd og 17 % kvinder blandt respondenterne og et flertal på godt 60 % er mellem 30 og 49 år. Hovedparten fungerer som trænere, i alt 72 %, 38 % har lederopgaver og 40 % har holdleder/assistentopgaver. Godt 20 % har dommeropgaver mens 16 % er involveret i andre aktiviteter, herunder køkken- og caféarbejde samt lektiehjælp.

6.3.1 Proces – opbygning af relationer

Et af det første trin på vejen i forandringsteorien for puljen, er relationsopbygning, hhv. mellem brugere og frivillige og/eller på tværs i en gruppesammenhæng.

I tråd med forandringsteorien er der mange respondenter, som i de åbne svarkategorier bekræfter, at de trives i et socialt fællesskab i forbindelse med aktiviteten. I alt nævnes følgende ord: kammeratskab, venner, venskab og fællesskab ikke færre end 196 gange i

de åbne besvarelser. Dette viser ret tydeligt, at det - set fra brugernes perspektiv - har meget stor betydning, at man er en del af et fællesskab. Betydningen af det sociale fællesskab bliver fx beskrevet på følgende vis af forskellige brugere fra surveyen:

"Jeg får lov at være med i et fællesskab, hvor alle i holdet har en mindre/større interesse for fodbold" (bruger, åben besvarelse)

"Har det sjovt, får nye venner og kommer ikke til at sidde hjemme og kede sig" (bruger, åben besvarelse).

"Jeg får snakket får snakket med de kammerater, jeg har på holdet og får opbygget noget socialt med mine venner" (bruger, åben besvarelse).

Som det fremgår af afsnit 5.3.2 er der ligeledes kvantitative data fra de gennemførte surveys, der bekræfter, at brugerne får nye relationer/et større netværk gennem deltagelse i idrætsforeningen.

Det er en central pointe at, det er ud fra fællesskabet i foreningen og et stærkt fokus på det sociale, at det personlige udbytte hos brugerne skabes. Det er i første omgang den selvtillid og de sociale kompetencer, der opbygges ved at dyrke sin sport i trygge rammer, som skaber mulighed for de andre effekter af Get2sports indsats.

Der er ifølge samarbejdspartnerne og de åbne besvarelser fra de frivillige en klar sammenhæng mellem det at få mere selvtillid, og det at klare sig bedre i skolen. På samme måde er de sociale kompetencer der opnås igennem foreningen med til at skabe bedre muligheder for at få et job eller gennemføre en uddannelse. Sammenhængen uddybes af følgende besvarelser fra surveyen blandt de frivillige:

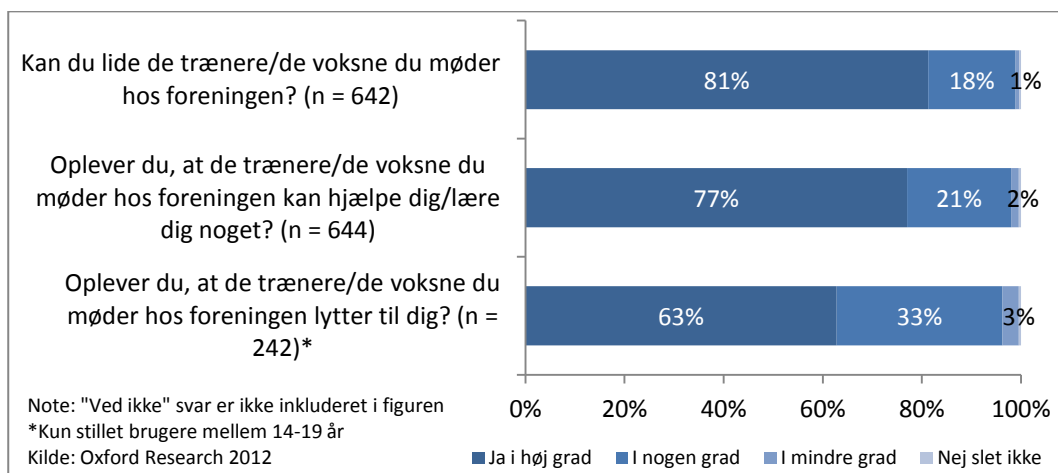
" De bliver mere bevidste om deres fremtidige muligheder og får et socialt fællesskab og socialt indblik i hvordan det vil foregå på en uddannelse job osv."

" De unge får øget selvtillid og dermed motivation for at gå i gang med en uddannelse."

Træneren og andre voksne fremhæves ikke i samme store udstrækning som kammeraterne og det sociale fællesskab i de åbne kommentarer i brugersurveyen. Det betyder dog ikke, at kontakten til træneren og andre voksne er uvæsentlig, tværtimod. Som det fremgår af figur 5.3 har børn og unge en særdeles positiv vurdering af de trænere/voksne, de møder i deres idrætsforening. Så godt som alle vurderer, at de i høj eller nogen grad kan lide deres trænere/de voksne og oplever, at trænere/de voksne kan lære dem noget.

Ligeledes vurderer gruppen af respondenter i alderen 14-19 år, at trænere/de voksne lytter til dem, hvilket ifølge forandringsteorien er et vigtigt element i opbygningen af relationer mellem brugere og frivillige.

Figur 5.3 Brugernes oplevelse ift. relationen til trænere/voksne i foreningen

I fokusgruppeinterviewet gav interviewpersonerne forskellige eksempler på, hvad deres træner betød for dem. Træneren kan fx hjælpe hvis man er ked af noget eller låne penge til en sodavand. En bruger gennem mange år i en taekwondoklub udtaler:

" Vores træner er som en onkel for os. Han vil altid hjælpe uanset hvad. Han kan hjælpe med alle slags problemer. Vores klub er som en lille familie, og de er der altid. Fordi han holder så meget af os, gør han alt for os inde i klubben og udenfor"

Evalueringen bekræfter dermed, at Get2sports brugere via deltagelse i idrætsforeningerne får opbygget relationer, både til hinanden og til trænere/voksne i idrætsforeningen. Dette vurderes som centralt for fastholdelsen af børnene og de unge i aktiviteterne, og i tråd med forandringsteorien, som vigtigt for at udvide sin vennekreds/netværk og opnå følelsen af mere selvtillid.

Den tillid der opbygges i relationerne med udgangspunkt i idræts og foreningsaktiviteter kan bruges på andre områder også. En medarbejder blandt samarbejdspartnerne forklarer:

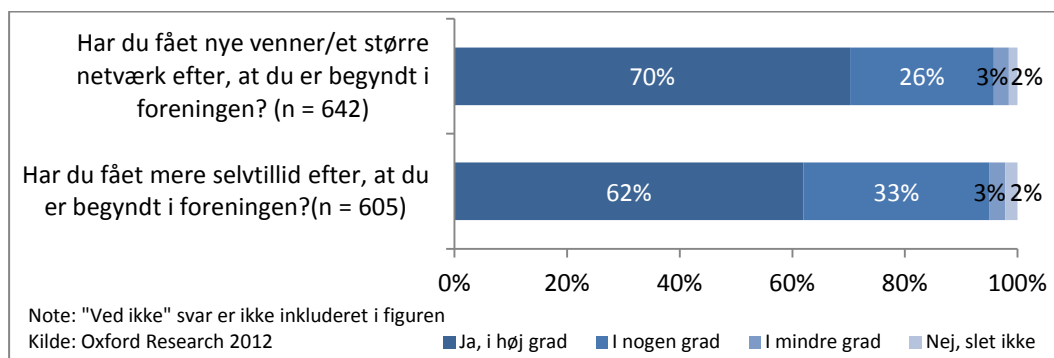
" Get2sportmodellen er helt klart god til at arbejde med børn og unge og deres forældre. Vi kommer ind i familierne, ikke som en autoritet, men som én der interesserer sig for sine medmennesker. Vi kommer ikke med et budskab om, at der er et problem, men om at vi kan skabe noget sammen og have nogle gode fritidsaktiviteter. Det er en rigtig god vej ind i familierne og der skabes et tillidsforhold som kan bruges på mange andre områder."

Citatet indfanger hvordan et tillidsforhold bygget op om en idrætsaktivitet kan være med til at skabe tillid til samfundet hos familier og grupper med stor skepsis til samfundet og myndighederne. Samarbejdspartnerne betoner i den forbindelse at det er vigtigt at kontakten til de unge og familierne sker på deres præmisser, det skal være et ligeværdigt møde.

6.3.2 Delresultat – brugernes personlig udvikling og kompetencer

Det fremgår klart af evalueringens datakilder, at børnene og de unge får flere venner/større netværk via deres involvering i idrætsforeninger under Get2sport. Figur viser, at 96 % af respondenterne i surveyen svarer, at det sker i høj fra eller i nogen grad. I surveyen blandt frivillige vurderer 84 % af respondenterne, at målgruppen i høj grad eller i nogen grad får mere motivation ift. at møde nye mennesker.

Figur 5.4 Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

Ligeledes har deltagelse i idrætsforeningen en positiv indflydelse på børnene og de unges selvtillid. Målgruppens egen vurdering fremgår af figur 5.4, hvor 96 % svarer, at de i høj grad eller i nogen grad har fået mere selvtillid efter, at de er begyndt i foreningen. Surveyen blandt de frivillige bekræfter billedet. Her svarer den frivillige på spørgsmålet om, i hvor høj grad oplever du, at din og de andre ledere/frivilliges indsats har givet medlemmerne mere tro mere på sig selv. Resultatet herfra viser, at 90 % af de frivillige vurderer, at sker i høj grad eller i nogen grad.

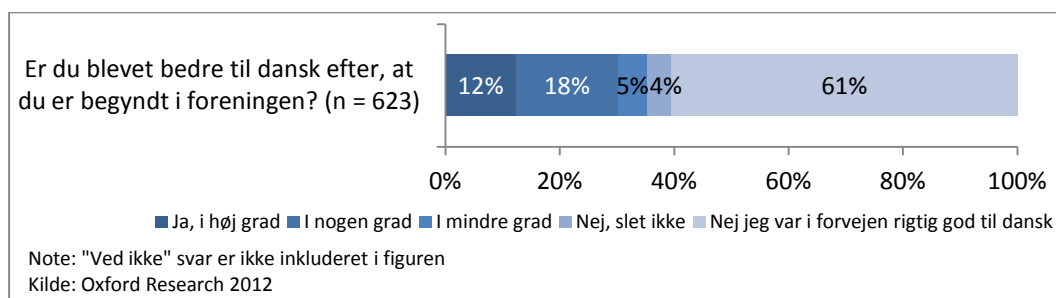
I de mange åbne besvarelser er der også nogle, der eksplicit nævner mere selvtillid som noget af det, de får ud af, at være med i foreningen. En respondent skriver fx:

"Jeg kommer i god form. Jeg får ros og dermed bedre selvtillid. Jeg bliver glad for får venner. Min mor er glad for, at jeg har en fritidsinteresse og at jeg dyrker sport"

Til gengæld er det ikke foreningsdeltagelse, der kan styrke målgruppen ift. deres dansk-kundskaber. Som det fremgår af figur 5.5 vurderer hovedparten af målgruppen selv, at de i forvejen var rigtig gode til dansk, hvilket ikke er overraskende, da de fleste er født i Danmark og har gået i skole flere år, da de besvarer spørgsmålet. Kun 12 % af respondenterne svarer, at de i høj grad er blevet bedre til dansk, mens 18 % svarer i nogen grad og 9% i mindre grad eller slet ikke.

Resultaterne fra surveyen med de frivillige er en anelse mere positive ift. spørgsmålet om, hvorvidt den frivillige indsats i foreningerne styrker målgruppens kompetencer/viden i forhold til at blive bedre til dansk. Her svarer 21 %, at det sker i høj grad og 39 % svarer i nogen grad. I alt mener 18 %, at det sker i mindre grad eller slet ikke, mens 23 % svarer ved ikke/ikke relevant.

Figur 5.5 Brugernes oplevelse ift. dansk kundskaber

I tråd med disse resultater viser interviewundersøgelsen blandt samarbejdspartnerne samme sammenhæng. Oxford Research har bedt dem besvare spørgsmål med samme indhold som dem brugerne og de frivillige fik. Her vurderer samarbejdspartnerne at brugerne i høj grad får mere selvtillid og mod på at møde nye mennesker, mens der er forskellige holdninger til hvorvidt brugerne bliver bedre til dansk, eller får større lyst til at være med i andre foreninger. En samarbejdspartner mener, at det kan have en positiv effekt at snakke dansk i en afslappet atmosfære, hvor de unge ikke bliver vurderet på deres sprog. En anden samarbejdspartner problematiserer dog den teori:

“ De fleste mestrer ikke sproget på en fornuftig og tilstrækkelig måde. Og det at de er sammen med hinanden er jo ikke befordrende – her bliver det meget gadesproget.”

Evaluators vurderer at brugernes danskkundskaber primært styrkes indirekte ved at brugerne får større selvtillid. Selvtillid som kan tages med over i skolen og på den måde styrke deres danskkundskaber.

6.3.3 Virkning – uddannelse og arbejde

De ønskede langsigtede effekter af puljen relaterer sig til, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde på sigt forbedrer deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Da det netop handler om yngre børn og unge, er det især spørgsmålene omkring deres skole/uddannelse, som respondenterne i evalueringen har forholdt sig til.

Det fremgår af figur 5.6, at hhv. 68 % og 59% af børnene og de unge i surveyen vurderer, at de er blevet glattere for at gå i skole og klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse, mens ca. en fjerdedel af respondenterne har svaret ved ikke til disse spørgsmål.

Som en del af surveyen er de børn og unge, som vurderer, at de klare sig bedre i skolen blevet bedt om med deres egne ord, at give eksempler på, hvad aktiviteten har betydet for den måde, de klarer sig i skolen på. Set fra børnenes eget perspektiv handler det om, at:

- Være blevet bedre til idræt
- Kunne arbejde sammen med andre/i gruppe
- Kunne sidde stille og koncentrere sig
- Holde styr på sine ting

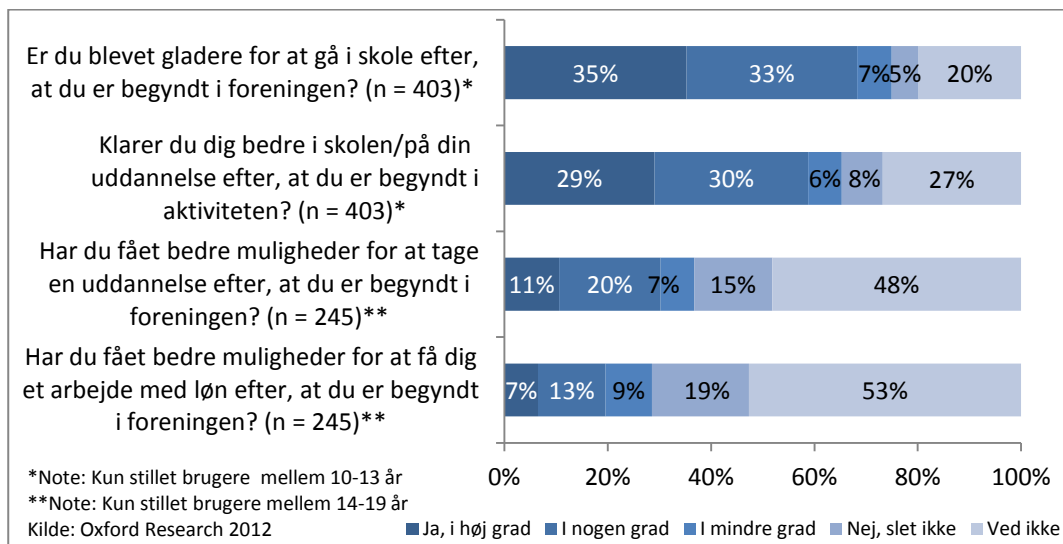
I surveyen blandt de frivillige svarer 50 % af respondenterne, at indsatsen styrker målgruppens kompetencer/viden i forhold til at klare sig bedre i skolen/uddannelsen. Svarerne fordeler sig med 12 %, der svarer i høj grad, 38 % svarer i nogen grad, 17 % svarer i mindre grad/slet ikke og 32 % har svaret "ved ikke/ikke relevant".

Samarbejdspartnerne peger på flere faktorer der har betydning for at klare sig godt i skolen, og få bedre muligheder for at gennemføre en uddannelse. For dem handler det om:

- Netværk – Man møder andre med samme baggrund som en selv som har gennemført en uddannelse.

- Struktur - En aktiv fritid hvor man lærer at strukturere sit fritidsliv kan også hjælpe til at skabe struktur i skolen. At kunne følge regler og værdier i en forening kan tages med over i skolen
- Selvtillid – Gennem sporten og foreningen får brugerne succesoplevelse som kan tages med over i skolen.
- Træner/dommerkurser – For de brugere der gennemfører kurser, giver det en selvdisciplinering, som kan bruges i forbindelse med andre uddannelser.

Figur 5.6 Brugernes oplevelse ift. uddannelse og arbejde

Figur 5.6 viser også respondenternes besvarelser ift. spørgsmålene om bedre muligheder for hhv. at tage en uddannelse og få et arbejde med løn. Her er svarene knapt så positive og mindre entydige end spørgsmålene omkring nuværende skolegang/uddannelse. En tredjedel svarer, at de i høj grad eller i nogen grad vurderer, at de har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse, mens ca. halvdelen har svaret "ved ikke". En femtedel svarer, at de har fået bedre muligheder for at få et arbejde med løn og ca. halvdelen svarer "ved ikke".

Svarene fra de frivillige ligger på omtrent samme niveau som målgruppens, om end en anelse mere positive. På spørgsmålet om, hvorvidt målgruppen får kompetencer/viden i forhold til at tage en uddannelse er svarfordelingen, at 10 % svarer i høj grad og 26 % svarer i nogen grad, 21 % svarer i mindre grad/slet ikke og 43 % svarer ved ikke/ikke relevant.

De kommunale samarbejdspartnere er på samme måde delte i deres besvarelser på hvorvidt brugerne får bedre muligheder for at tage en uddannelse eller få et job med løn. Det er dog gennemgående, at de ser en sammenhæng mellem det at de unge fungerer godt i foreningen og det at de unge fungerer godt i samfundet generelt. En samarbejdspartner forklarer sammenhængen:

" De får bedre mulighed for at få et arbejde gennem den disciplinering de får i en almindelig idrætsaktivitet. De lærer, at møde til tiden, holde deres aftaler og kunne klare sig i et fællesskab uden at tænde af "

Evalueringen viser ikke overraskende, at det er lettest at forholde sig til resultater og virkninger på kort sigt, mens det er sværere for børnene og de unge selv såvel som de voksne omkring dem, at vurdere de langsigtede virkninger ift. uddannelse og arbejdsmarked.

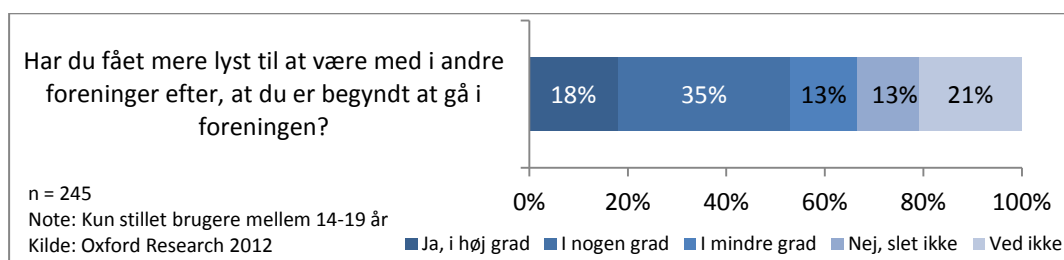
Ikke desto mindre giver de meget positive vurderinger af resultater og virkninger på kort sigt omkring bedre selvtillid, netværk og skolegang grundlag for at konkludere, at målgruppen i Get2sports idrætsforeninger får styrkede forudsætninger for at klare sig bedre ift. at få en uddannelse og et arbejde på sigt. Hvorvidt målgruppen reelt opnår tilknytning til en uddannelse og til arbejdsmarkedet afhænger selvsagt også af mange andre faktorer.

6.3.4 Virkning – øget tilknytning til civilsamfundet

Endelig er effektmålet omkring øget tilknytning til civilsamfundet i relation til målgruppen for Get2sport blevet indkredset via et spørgsmål om, hvorvidt de unge har fået mere lyst til at være med i andre foreninger efter de er startet i en idrætsforening.

Her svarer over halvdelen, at de har fået mere lyst til at være med i andre foreninger, en fjerdedel at de i mindre grad eller slet ikke har fået lyst til at være med i andre foreninger og knapt en fjerdedel har svaret ved ikke.

Figur 5.7 Motivation for at deltage i andre foreninger

Svarene fra de frivillige ligger relativt meget på linje med de unges besvarelser. Her svarer 10 % i høj grad, 27 % svarer i nogen grad, 23 % i mindre grad, 5 % slet ikke og 36 % ved ikke/ikke relevant på spørgsmålet om, hvorvidt de frivilliges indsats har givet medlemmerne mere motivation til at være med i andre foreninger. En kommunal samarbejdspartner forklarer den relativt lave interesse for andre foreninger med, at foreningen bliver set som en tryghedsbase. En tryghedsbase som de unge gerne vil blive i og bidrage til. Der er med andre ord en stor loyalitet overfor den forening, man er medlem af.

Indikatorer for øget tilknytning til civilsamfundet har generelt været vanskelige at udforme på tværs i puljeevalueringen, og har specifikt ikke samme centrale betydning for Get2sports egne målsætninger og aktiviteter som for nogle af de andre organisationer i puljen, særligt Dansk Ungdoms Fællesråd og dele af indsatsen hos Dansk Flygtningehjælp. I forlængelse heraf er det mindre relevant og ikke muligt for evaluatoren, at komme med præcise vurderinger af Get2sports indsats i relation til puljens effektmål omkring øget tilknytning til civilsamfundet.

6.4 Opsamling og anbefalinger

Get2sport har siden baselinemålingen i 2010 fået markant flere brugere og lidt flere frivillige, så der i dag er 6236 børn og unge under 18 år og 1139 frivillige i Get2sportforeningerne. Inklusiv de nye medlemsforeninger og medlemmer over 18 år er antallet af brugere helt oppe på 8687. Der er således kommet relativt mange nye brugere ind i regi af Get2sport set i forhold til antallet af frivillige.

Dermed er udgangspunktet for Get2sport – at skabe bæredygtighed i foreningerne i de udsatte boligområder – fortsat meget væsentligt.

Som det også blev beskrevet i Oxford Researchs rapport "Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen på integrationsområdet" fra 2010 er Get2sport organiseret efter en utraditionel, netværksstyret model. Denne model viser sig i nærværende evaluering fortsat, at være særdeles hensigtsmæssig til at skabe et forpligtende samarbejde mellem

idrætsforeninger, kommuner og andre aktører om at skabe social integration i udsatte boligområder. Evalueringen viser således, at der både kvantitativt og kvalitativt er tale om, samarbejdet er bredt funderet i de lokalsamfund, som Get2sport opererer i.

Evalueringen viser, at børnene og de unge i høj grad trives i de fællesskaber, som foreningerne danner ramme om, og at deltagelse i foreningerne giver dem nye venner/et større netværk. Ligeledes fremgår det klart, at deltagelse i idrætsforeningen en positiv indflydelse på børnene og de unges selvtillid.

Imidlertid har deltagelse i Get2sport-foreninger kun meget begrænset indvirkning på målgruppens danskundskaber. Det vurderes derfor som mere sandsynligt, at det kan være de socialiserende effekter af foreningsdeltagelse og den øgede selvtillid som bidrager til de effekter på målgruppen i relation til uddannelsessystemet.

Set fra brugernes eget perspektiv er ca. 60 % i høj grad eller i nogen grad blevet gladere for at gå i skole og klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse. Børnene og de unge begrundet det med, at være blevet bedre til idræt, kunne arbejde sammen med andre/i gruppe, kunne sidde stille og koncentrere sig og holde styr på sine ting. De frivillige har omtrent samme vurdering. Både blandt børn/unge og frivillige har ca. en tredjedel sat kryds under ved ikke/ikke relevant.

I forhold til spørgsmålene om bedre muligheder for hhv. at tage en uddannelse og få et arbejde med løn er svarene knapt så positive og mindre entydige end spørgsmålene omkring nuværende skolegang/uddannelse. En tredjedel svarer, at de i høj grad eller i nogen grad vurderer, at de har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse, mens ca. halvdelen har svaret "ved ikke". En femtedel svarer, at de har fået bedre muligheder for at få et arbejde med løn og ca. halvdelen svarer "ved ikke". Svarene fra de frivillige ligger på omtrent samme niveau som målgruppens, om end en anelse mere positive.

De kommunale samarbejdspartnere har forskellige holdninger i deres besvarelser til, hvorvidt brugerne får bedre muligheder for at tage en uddannelse eller få et job med løn. Det er dog et gennemgående træk, at de ser en sammenhæng mellem det, at de unge fungerer godt i foreningen og det, at de unge fungerer godt i samfundet generelt.

Evalueringen viser, at det givetvis er lettest for børnene og de unge selv såvel som de voksne omkring dem, at forholde sig til resultater og virkninger på kort sigt - og at det er sværere for at vurdere de langsigtede virkninger ift. uddannelse og arbejdsmarked.

Ikke desto mindre giver de meget positive vurderinger af resultater og virkninger på kort sigt omkring bedre selvtillid, netværk og skolegang grundlag for at konkludere, at målgruppen i Get2sports idrætsforeninger får styrkede forudsætninger for at klare sig bedre ift. at få en uddannelse og et arbejde på sigt. Hvorvidt målgruppen reelt opnår tilknytning til en uddannelse og til arbejdsmarkedet afhænger selvsagt også af mange andre faktorer.

6.4.1 Anbefalinger til Get2sport

Fremadrettet vurderer evaluatoren, at Get2sport kan fokusere på følgende forhold:

- **At videreføre og udbrede de gode erfaringer med den netværksbaserede organiseringsmodel baseret på additionalitet.** Det er model, hvor økonomiske midler fra flere kilder supplerer hinanden i et partnerskab mellem foreningslivet og kommunerne, og som bygger på eksisterende netværk blandt relevante og engagerede lokale aktører med henblik på at skabe social integration via foreningslivet. Evaluatoren hæfter sig ved, at midler til aflønning af medarbejdere ikke går til konsulenter, men til aflønning af såkaldt aflastende medarbejdere, hvorved støtten kommer ud på en meget direkte vis til idrætsforeningerne og disses medlemmer. Denne model bør - i det omfang, det er muligt - fortsætte og udbredes til at omfatte flere brugere og idrætsforeninger. Forudsætningerne for at det kan lade sig gøre, er bl.a. et eksisterende netværk af de rette aktører lokalt.
- **At have opmærksomhed på den indbyggede sårbarhed i organiseringsmodellen:** At en netværks- og tillidsbaseret organisering er så personafhængig bør være et løbende opmærksomhedspunkt for Get2sport. I forlængelse heraf bør DIF's konsulenter bl.a. fortsat have fokus på at skabe netværk og direkte relationer på tværs af lokale Get2sport-samarbejder.
- **At fokusere på at tilbyde andre idrætsaktiviteter end fodbold.** Selvom der også nogle steder udbydes volleyball, boksning og taekwondo er fodbold den absolut dominerende disciplin. Med henblik på, at tiltrække andre brugergrupper, der ikke interesserer sig for fodbold, bør der fortsat være opmærksomhed på at understøtte udviklingen af nye idrætstilbud.

Kapitel 7. KVINFOs mentornetværk

KVINFO blev oprettet under Kulturministeriet i 1987 og er et selvejende videns- og forskningscenter for køn, ligestilling og etnicitet. Organisationens primære opgave er at initiere og formidle forskning samt medvirke til ligestilling i Danmark.

KVINFOs mentornetværk startede i 2002 som et pilotprojekt, som skulle etablere en mentorordning for kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. Dermed kunne KVINFO skabe synergier mellem de ofte højtuddannede, eksisterende brugere af KVINFO og etniske minoritetskvinder med brug for forskellige former for støtte til at realisere deres potentiale på arbejdsmarkedet og komme videre med deres liv i Danmark.

I dag spænder KVINFO's målgruppe mere bredt over etniske minoritetskvinder både med og uden eksisterende uddannelser og med meget varierende eksisterende ressourcer.

I dette kapitel afdækkes de foreløbige resultater og virkninger af KVINFOs mentornetværk.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt brugere ('mentees') i KVINFOs mentornetværk
- En survey blandt frivillige ('mentorer') i KVINFOs mentornetværk
- Et fokusgruppeinterview blandt 10 mentees fra KVINFOs afdeling i Odense
- Kvalitativt interview med projektlederen og med faglig koordinator for KVINFOs mentornetværk
- Registreringsdata fra KVINFO, herunder statusrapporter til Socialministeriet.

7.1 Aktiviteter og målgrupper

Målgruppen for KVINFOs mentornetværk (i det følgende bruges også blot KVINFO som betegnelse for KVINFOs mentornetværk) er voksne kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. Målgruppen kan kategoriseres i to undergrupper:

- Etniske minoritetskvinder med eksisterende uddannelser og relativt mange eksisterende ressourcer, men som alligevel oplever at have svært ved at bringe deres kompetencer i spil på det danske arbejdsmarked
- Etniske minoritetskvinder med begrænsede eksisterende ressourcer og komplekse problemstillinger.

Tekstboksen på næste side viser, hvordan KVINFO med egne ord beskriver disse to målgrupper.

KVINFOs mentornetværks målgrupper

- Etniske minoritetskvinder langt fra arbejdsmarkedet, hvilket typisk betyder, at kvinderne har andre problemer end ledighed, som f.eks. begrænsede dansk kundskaber, manglende sociale netværk, fysisk og psykiske lidelser samt manglende viden om regler og rettigheder.
- Etniske minoritetskvinder med korte og mellemlange og længerevarende uddannelser. Det er typisk grupper, som opfattes som ressourcestærke, hvilket de også er isoleret set i forhold til deres faglige kompetencer. Fælles gælder imidlertid, at kvinderne står uden faglige netværk og mangler viden om det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem. Mange føler sig socialt isolerede, har svært ved at finde et job, - og især et job, som svarer til deres uddannelsesmæssige og faglige baggrund - og mangler det sidste skub for at komme videre med deres liv.

Kilde: Statusrapport fra KVINFO til Social- og Integrationsministeriet, 2012.

Mentornetværkets mål er på længere sigt, at bidrage til integration af kvinder med anden etnisk baggrund end dansk i det danske samfund og på det danske arbejdsmarked. Ligeledes er det et mål at fremme målgruppens aktive deltagelse og inklusion på alle samfundsniveauer.

Som et trin på vejen mod disse langsigtede mål ønsker KVINFO på kort sigt at styrke den enkelte mentees selvtilid i forhold til egne ressourcer. Samtidig er det et mål at styrke den frivillige integrationsindsats ved at mobilisere velforankrede kvinder i civilsamfundet til mentorarbejdet. Gennem aktiviteterne ønsker KVINFO at skabe dialog og erfaringsudveksling, som bidrager til, at mentees og mentorer får en større forståelse for og viden om hinanden.

Mentornetværkets hovedaktivitet er mentoring – en 1:1 relation baseret på mentees ønsker og behov, og på mentors ønsker om, hvad hun kan bidrage med i mentorprocessen.

Matching foretages af lønnede medarbejdere i KVINFO, som gennemfører samtaler med både mentorer og mentees med henblik på de mest optimale match. En mentee kan eksempelvis ønske at blive matchet med en mentor med samme uddannelsesmæssige baggrund, som menteen selv. Mentorer kan ligeledes eksempelvis ønske mentees, der har brug for støtte til at komme igennem sin uddannelse. Derudover foretages en forventningsafstemning blandt både mentee og mentor omkring, hvad man kan forvente af relationen og af hinanden. I forbindelse med matchningen af mentee og mentor indgås en mentoraftale, hvori konkrete mål for forløbet aftales. Mentoraftalen indtastes elektronisk, og ved endt mentorforløb evaluerer både mentee og mentor ved brug af spørgeskema på udbyttet af mentorforløbet. Matchene gælder ét år ad gangen, med mulighed for at fortsætte relationen, hvis begge ønsker det. KVINFOs Mentornetværk har udviklet en database som gør det muligt at håndtere det store antal deltagere i KVINFOs Mentornetværk herunder monitorere det enkelte mentorforløb, matchning af nye par, udtræk af data på deltagerne (fx i fht. oprindelsesland, civilstatus, uddannelse mv.)

KVINFOs Mentornetværk arbejder således systematisk og professionelt med matchning, opfølgning, dokumentation og effektmåling.

Foruden mentorordningen arrangerer KVINFOs mentornetværk ligeledes netværksaktiviteter og kurser, som typisk mere gruppebaserede aktiviteter. Disse inkluderer introduktionskurser for mentees, workshop over én eller flere dage, ERFA-møder, foredrag, paneldebatter og lignende.

7.1.1 Status på antal brugere og frivillige

KVINFOs mentornetværk består af mentees, mentorer og netværksdeltagere.

I løbet af 2012 har der været 1893 brugere (mentees) og 1583 frivillige (mentorer), der har været aktive i mentornetværket. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr. 1. november yderligere 2121 tilknyttede brugere og frivillige, der tilbydes at deltage i arrangementer og lign., heraf 2058 brugere og 63 frivillige. Der er pr. 1. november i alt 402 aktive mentorpar, heraf er 279 blevet matchet i 2012.

Ud af den samlede gruppe af brugere, er *aktive* mentees og mentorer således den gruppe brugere, som aktuelt er matchet i et mentorpar eller står på venteliste til at blive matchet. Som det fremgår af tabel 6.1, er antallet af aktive mentees stort set det samme ved midtvejsevalueringen som ved basemålingen, mens antallet af mentorer umiddelbart er reduceret. Faldet i antal mentorer skyldes dog i høj grad en "oprydning" i registreringerne hos KVINFO. Faldet er altså ikke et udtryk for et reelt fald i antal mentorer, men der i den nuværende optælling alene medtages mentees som, ifølge ovenstående definition er *aktive*.

Netværksdeltagere dækker både over tidligere mentees, mentorer og andre, som ikke er nogen af delene, men som alligevel har ønsket at have tilknytning til mentornetværket. Netværksdeltagere bidrager bl.a. med at sende efterlysninger ud i deres netværk efter nye mentorer, og nogle netværksdeltagere stiller op som foredragsholdere ved workshop og kursus. Et skøn fra projektlederen ved KVINFOs mentornetværk side går på, at ca. 10 % af deltagerne ved netværksaktiviteter er netværksdeltagere – hovedvægten af deltagerne er således aktive mentees og mentorer. Det er dog ikke de samme 10 % hver gang. Der er som nævnt ved midtvejsevalueringen 2121 personer i netværket. Der er ikke tal for antallet af netværksdeltagere i 2010. Et sammenligneligt tal er antallet ikke-udmeldte mentees, hvilket i juni 2010 var 1907. Selvom tallene ikke er direkte sammenlignelige, ser antallet af netværksdeltagere således ud til at være steget.

Tabel 6.1 Antal mentees og mentorer i KVINFO ved baselinemåling og midtvejsevaluering

Tidspunkt for måling	Antal aktive mentees (pr 1.november 2012)	Antal aktive mentorer (pr 1.november 2012)	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk	Mentorpar	Antal netværksdeltagere
Baseline (2010)	669 ¹	1411 ²	Ca 200		
Midtvejs (2012)	661 ¹	683 ¹	143 ³	402	2121

¹ Ekskl. netværksdeltagere

² Udregnet som 'antallet af mentorer siden 2002' minus 'antallet af udmeldte mentorer pr 1.6. 2010'. Der er ikke tal for aktive mentorer i 2010

³ Udregnet ud af alle mentorer tilknyttet mentornetværket pr 1.11.2012 (839 mentorer)

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra KVINFO

Evalueringen viser således, at der generelt set ikke er kommet flere brugere eller frivillige med i mentornetværket.

Det skal dog samtidig bemærkes, at KVINFOs bevilling fra satspuljen er faldet fra 5 millioner kr. årligt i 2010 og 2011 til 4 millioner kr. årligt i årene 2012 og 2013. Dermed har KVINFO været i stand til at fastholde omtrent samme aktivitetsniveau med færre midler.

7.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde

KVINFOs mentornetværk er tildelt i alt 18 millioner kr. fra puljen fordelt over fire år.

Mentornetværket har 7 medarbejdere ansat i fuldtidsstillinger, 1 medarbejder i løntilskud, samt 1 studentermedhjælper.

Afdelingen i København åbnede som den første i 2004. En afdeling i Aarhus fulgte efter i 2005, mens afdelinger i Esbjerg og Odense åbnede i henholdsvis 2005 og 2006. I 2009 startede et pilotprojekt i Tingbjerg i Københavns Kommune med midler fra Integrationsministeriet og Københavns Kommune.

I forbindelse med ansøgningen til puljemidlerne i 2010 besluttede KVINFOs mentornetværk at nedlægge afdelingerne i Tingbjerg, Aarhus og Esbjerg som selvstændige netværksafdelinger. Tingbjergafdelingen fungerer nu som en del af afdelingen i København, mens afdelingerne i Aarhus og Esbjerg understøttes via en samarbejdsaftale, men det er uden økonomi og uden driftstilskud via satspuljemidlerne. Således er det i dag afdelingerne i København og Odense, som er omfattet af støtte fra puljen om videreførelse af den frivillige integrationsindsats.

KVINFOs afdeling i København er størst og står for en række tværgående opgaver i relation til administration, koordination samt de fleste videnopsamlings- og formidlingsopgaver.

I København såvel som i Odense er det lønnede medarbejdere, som står for at rekruttere, interviewe og matche mentees og mentorer, opfølgning og supervision, evaluere mentorforløb samt arrangere og facilitere fælles netværksarrangementer og kurser for de frivillige, undervisning/uddannelse af mentorer. Endvidere støtter medarbejderne i de to afdelinger op omkring eventuelle spørgsmål eller problemer, som mentorer eller mentees får i mentorforløbet.

Derudover har de enkelte afdelinger egen profil og fokus på de lokale målgrupper. Særligt afdelingen i Odense, som er fysisk placeret med kontor og mødefaciliteter i Vollsmose, har fokus på mindre ressourcestærke etniske kvinder uden eksisterende videregående uddannelser. Afdelingen i Odense har endvidere også fokus på helt unge kvinder, hvilket udspringer af projektet "Min egen vej", som blev gennemført i perioden maj 2010 - september 2012 med støtte fra Egmont Fonden. Projektet er nu forankret i Odenseafdelingen, hvor unge kvinder fra 16 år kan få en mentor.

I afdelingen i København er der ligeledes aktuelt et pilotprojekt vedr. mentoring for unge mellem 16 og 24 år, hvor der bl.a. er fokus på E-mentoring. Projektet løber fra 1. januar 2012 og til udgangen af 2013 og er støttet af Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Ifølge projektlederen er der endvidere international opmærksomhed omkring KVINFOs mentorarbejde. Der er bl.a. aktuelt overvejelser omkring et muligt EU-finansieret samarbejde, men dette er stadig på idéplan og det er ikke medarbejdere lønnet af puljemidlerne, som arbejder med de internationale relationer.

7.2.1 Samarbejdsrelationer i projektet

Det er et særskilt effektmål i puljevalueringen, at de frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer til relevante samarbejdspartnere.

Tabel 6.2 viser udviklingen i antallet af samarbejdsrelationer blandt de fem vigtigste typer af samarbejdspartnere for KVINFOs mentornetværk fra baselinemålingen i 2010 til 2012.

Tidspunkt for måling	Øvrige samarbejder	Uddannelsesinstitutioner	Andre frivillige foreninger	Afdelinger i kommuner	Etniske minoritetsforeninger
Baseline (2010)*	19 ¹ 12 ²	5	0	8 ³	0
Midtvejs (2012)	15	10	5	5	4

¹ Inkl. udenlandske partnere
² Ekskl. udenlandske partnere
³ Tallet er ekskl. 3 kommunale afdelinger i Esbjerg og Varde
Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra KVINFO

Som det fremgår af tabellen er der overordnet tale om en stigning i antallet af og typen af samarbejdspartnere. Mentornetværket har inden for de seneste to år indledt nye samarbejder med folkeskoler, ungdomsskoler og gymnasier/VUC. Ligeledes er der startet samarbejde med frivillige foreninger og etniske minoritetsforeninger. Blandt nye øvrige samarbejdspartnere er bydelsmødre i København, Tingbjerg og i Vollsmose. Der er også indledt nye samarbejder med to boligforeninger og med en privat virksomhed, IKEA.

Antallet af samarbejder med afdelinger i kommunen er faldet en anelse. Noget af faldet skyldes, at jobcenteret i Odense er flyttet ind i afdelingen Overordnet Integration. Blandt samarbejdspartnere i kommuner indgår jobcentre og sprogskoler i København og den overordnede integrationsafdeling i Odense Kommune.

Evaluators vurderer, at det er positivt, at der sker en udvikling inden for samarbejdsrelationerne med etniske minoritetsforeninger i tråd med puljens formål. Det er ligeledes interessant, hvorvidt det aktuelle projekt omkring e-mentoring kan udvide – ikke blot tilbudet om mentoring bredere ud i landet til mentorer og mentees uden for de store byer men også – antal og typer af samarbejdspartnere, der kan bidrage til at støtte op omkring indsatsen for målgruppen.

7.2.2 De frivilliges udbytte af projektet

Der er i alt 295 besvarelser fra frivillige i KVINFOs mentornetværk. Profilen på respondenterne af frivilligsurveyen viser, at det overvejende er kvinder, der er godt forankret på arbejdsmarkedet. Således er 75 % i arbejde, 12 % pensionister, 4 % studerende og 6% arbejdssøgende.

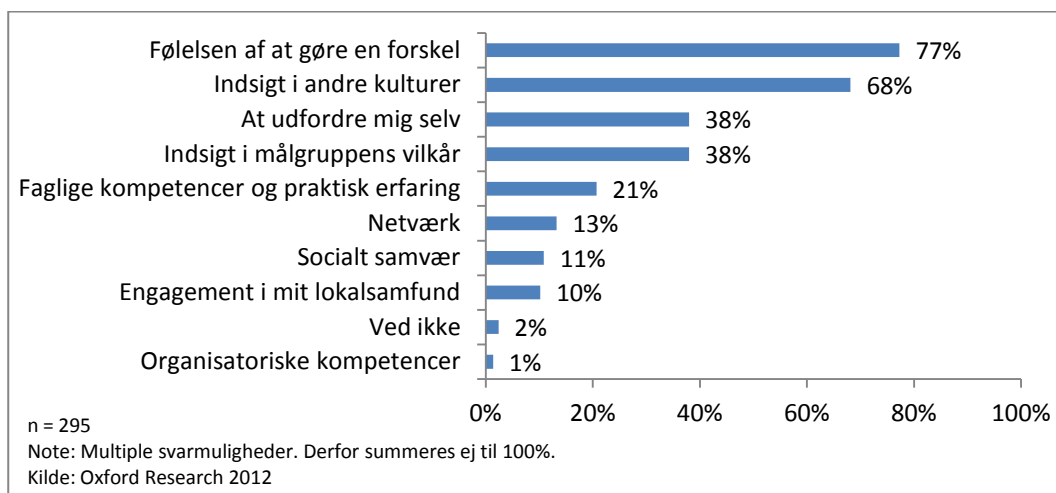
En femtedel er mellem 30-39 år, 25 % er mellem 40-49 år, mens hhv 28% og 20% er mellem 50-59 år og 60+ år. Hovedparten, eller 75 %, er tilknyttet KVINFOs afdeling i København, mens de resterende er tilknyttet afdelingen i Vollsmose, Odense.

Når stikprøven fra surveyen sammenholdes med populationsdata fra KVINFO fremgår det, at der er tale om et ganske repræsentativt udsnit af mentorerne. Dog er mentorerne i Odense en smule overrepræsenteret i surveyen (25%) mens der ifølge KVINFOs data er omtrent 20%

I alt 64 % af respondenterne bruger 1-5 timer om måneden på mentorarbejdet, 27 % bruger 6-10 timer og 9 % bruger mere end 10 timer.

Som det fremgår af figur 6.1, er følelsen af at gøre en forskel et meget væsentligt udbytte for mentorerne hos KVINFO. Samtidig angiver to tredjedele af respondenterne at indsigt i andre kulturer er et personligt udbytte af mentorarbejdet.

Figur 6.1 Hvad får du ud af at være mentor i KVINFOs Mentornetværk?

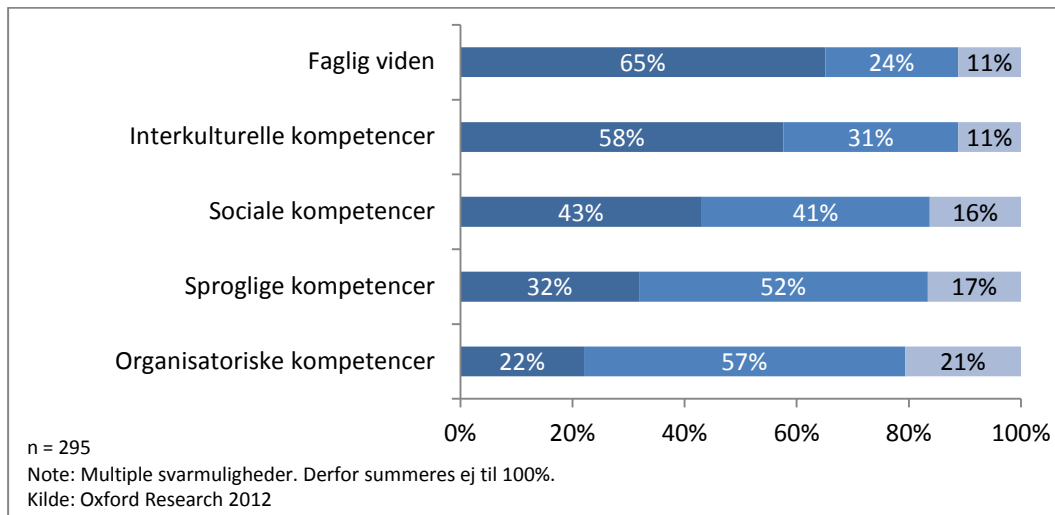
Det giver således både følelsen at gøre en forskel for menteen og kulturel indsigt for mentoren. Dette stemmer godt overens med KVINFOs kortsigtede mål om, at begge parter i mentorrelationen, gennem dialog, får en større forståelse for og viden om hinanden. To respondenter uddyber udbyttet i de åbne besvarelser:

" Da jeg er blevet førtidspensionist betyder det meget for mig at finde et sted at gøre en forskel - og at blive udsat for semi-professionelle udfordringer, der holder mig i kontakt med arbejdslivet. Da jeg har rimelig stor teoretisk kulturel indsigt er det meget givende at få mere praktisk indsigt. Det giver gode refleksioner. Endelig hjælper udfordringer til at udvikle mig som menneske. "

" Det er meget livsbekræftende at få lov til at bidrage til et andet menneskes udvikling. Jeg føler mig både privilegeret og ydmyg over den tillid jeg mødes med fra mentee og den unikke mulighed jeg her har fået for at blive klogere på et andet menneskes livsvilkår og levevis. "

På spørgsmålet om, inden for hvilke områder de frivillige ønsker at udvikle sig i fremtiden, angiver en relativ høj andel af de frivillige, som vist i figur 6.2, et ønske om at udvikle deres faglige viden, eksempelvis om traumatiserede flygtninge eller kommunikation med målgruppen. Ligeledes svarer en hovedpart af respondenterne, at de ønsker at udvikle deres interkulturelle kompetencer, fx evnen til at have en forståelse for og accept af andre kulturer.

Figur 6.2 Inden for hvilke områder vil du eventuelt gerne udvikle dig i forhold til dit arbejde som frivillig?

I de åbne besvarelser blandt frivillige er der generelt tilfredshed med støtten, de modtager fra administrationen af mentornetværket. Mange udtrykker, at støtten fra administrationen fungerer, som den skal, og at korrespondancen er professionel og konstruktiv. Nogle efterspørger, at der er bedre opfølgning på og løbende evaluering af mentorforløbet fra administrationens side. Nogle oplever ikke at blive kontaktet efter et endt mentorforløb, mens andre ønsker større dialog undervejs i mentorløbet.

Samtidig efterspørger flere mentorer i de åbne besvarelser, at der var mulighed for sparring og erfaringsudveksling på tværs af mentorpar. Måske har ét mentorpar fundet løsningen på et konkret problem, som vil kunne gavne andre mentorpar. Ifølge KVINFO er der dog allerede flere af sådanne muligheder via kurser, ERFA-møder, workshops, undernetværk, Facebooksider etc.

Evaluator vurderer, at KVINFOs mentornetværk i vid udstrækning bliver drevet professionelt og til de frivilliges tilfredshed. Det skal endvidere bemærkes, at KVINFO er i stand til at tiltrække og fastholde frivillige, som ellers typisk ikke tager sig tid til at udføre frivilligt integrationsarbejde (kvinder med høje uddannelser, gode jobs og nøglepositioner i samfundet).

7.3 Resultater og virkninger for brugerne

I det følgende afsnit gennemgås resultater og virkninger for brugerne af KVINFOs mentornetværk i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

Afsnittet er baseret på de to surveys blandt hhv. brugere og frivillige, der er aktive i KVINFOs mentornetværk og fokusgruppeinterviewet blandt 10 kvinder fra KVINFOs afdeling i Odense samt et interview med mentornetværkets projektleder og med en faglig koordinator.

Profilen for respondenterne i frivilligsurveyen blev skitseret i afsnit 6.2.2. Ser vi på surveyen blandt brugerne er der i alt 238 respondenter. Respondenterne er i alderen 20-69 år, hvoraf 20 % er mellem 20-29 år, 46 % er mellem 30-39 år, og 28% er mellem 40-49

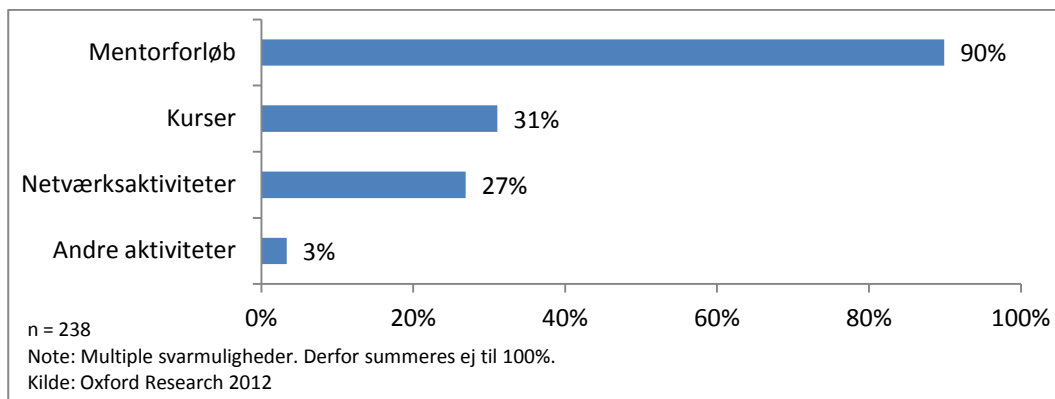
år. 99% af respondenterne er kvinder. At 2 respondenter angiver at være mænd tiltænkes at være en fejl i besvarelsen af surveyen.

Respondenterne i surveyen har generelt et højt uddannelsesniveau. 45 % angiver, at have færdiggjort en lang videregående uddannelse, mens hhv. 16 % og 6 % har gennemgjort en mellemlang eller kort videregående uddannelse. 16 % har ingen eller højst en grundskoleuddannelse. Disse fordelinger stemmer godt overens med populationen i mentornetværket, jf. KVINFOs egne registreringer i statusrapporten til Social- og Integrationsministeriet, november 2012. Her har hhv. 42 % og 20 % har en lang eller en mellemlang videregående uddannelse, mens 14 % maksimalt har en folkeskoleuddannelse. Der er således tale om valide stikprøver for både bruger- og frivilligsurvey.

At brugerne i mentornetværket er relativt veluddannede er dog ikke ensbetydende med, at de altid umiddelbart kan bringe deres uddannelsesmæssige kvalifikationer i spil i en dansk kontekst. KVINFOs projektleder tilkendegiver, at mange mentees har uddannelser fra oprindelseslandet, som ikke er/kan blive godkendt i Danmark eller af andre grunde ikke kan anvendes. Fx kan den uddannede jurist fra Irak, som er flygtet til Danmark, ikke bruge uddannelsen i Danmark både pga. faglige og personlige forhold. Vi vender tilbage til dette i afsnit 6.3.3.

At have en mentor er den mest udbredte måde, hvorpå respondenterne deltager i KVINFOs mentornetværk. I brugersurveyen angiver næsten alle, at de er tilknyttet en mentor, som det fremgår af figur 6.3. Foruden at følge et mentorforløb deltager flere ligeledes i netværksaktiviteter og kurser.

Figur 6.3 Hvilke aktiviteter deltager du i gennem KVINFO?

At næsten alle respondenter har deltaget i et mentorforløb i 2012, skyldes, at surveyen kun er sendt til aktive mentees og ikke til den store gruppe af netværksdeltagere.

At ikke alle respondenter angiver at have en mentor, kan skyldes, at mentorforløbet er afsluttet i løbet af 2012.

Evaluator hæfter sig ved, at kontakthypigheden mellem mentee og mentor er forholdsvis lav. Hver tredje respondent har kontakt med deres mentor mindre end én gang månedligt, og for omtrent halvdelen er kontakten 1-2 gange månedligt. Kun 14% af respondenterne mødes mindst én gang ugentligt med sin mentor.

Den relativt lave kontakthypighed går igen blandt de frivillige. I surveyen angiver 61% af respondenterne at bruge 1-5 timer om måneden på mentorarbejde, mens 27 % bruger

5 – 10 timer og 9% bruger mere end 10 timer månedligt. At de frivillige ikke bruger mere tid på mentorarbejdet fortolkes således af mentornetværkets projektleder:

” At 64% af de frivillige kun bruger 1-5 timer om måneden afspejler også, at dette er lige præcis hvad, de frivillige kan nå. De ville nok ikke være frivillige i en anden sammenhæng. Det gør det muligt for nogle at være mentor, som ellers ikke ville være frivillige.”

Samtidig peger projektlederen på, at der også må og vil være forskelle på, hvor meget tid mentor reelt kan forventes at have. Såfremt mentee ønsker en mentor, som har høj faglig status vil det typisk betyde, at mentor har mindre tid. Ligeledes kan der være mentees med begrænset tid, fx mentees med børn. Endvidere påpeger projektlederen, at mentorforløbet også må ses som en proces, hvor tiden mellem møderne – hvor mentees arbejder med de ting, hun har aftalt med mentor – er lige så vigtig som selve møderne.

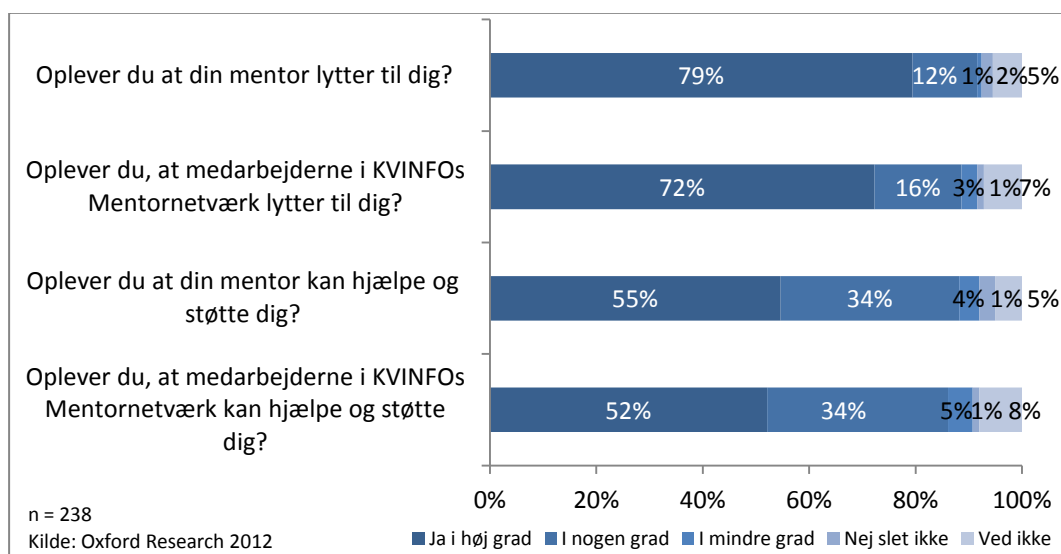
Mentorforløbene er typisk længerevarende forløb, der strækker sig over flere år. Således har omtrent 55 % af respondenterne i brugersurveyen har været en del af netværket i mere end 1 år. En fjerdedel har været med i mere end 2 år.

7.3.1 Proces – opbygning af relationer

Med mentoring som hovedaktivitet er det givet, at netop relationen mellem mentee og mentor er væsentlig for brugerens udbytte af mentorforløbet.

Evalueringen viser, at brugerne har i vid udstrækning en god relation til deres mentor hos KVINFO. Som det fremgår af figur 6.4 har 79% af respondenterne i brugersurveyen svaret, at deres mentor i høj grad lytter til dem, mens 55 % angiver, at mentoren i høj grad kan hjælpe og støtte dem.

Figur 6.4. Brugernes oplevelse ift. relationen til mentorer/medarbejdere

I de åbne svarkategorier i brugersurveyen uddybes brugernes oplevelse af relationen til mentoren bl.a. således:

" Jeg er glad for at have en mentor. Hver gang jeg har brug for feedback ift hvad som helst kan jeg bruge hendes råd til noget. Hun virker saglig og fagligt kompetent, og jeg kan altid regne med hende."

" Jeg kan få rådgivning om alt mulig, og der bliver lyttet til mig:) "

" Hun er god til at rette mine mails, samtidig giver hun mig også feedback, hvad der vil være godt at sige/ ikke sige. Hun har god situationsfornemmelse og er absolut ikke dominerende:) En person, jeg kan regne med. Jeg er glad for at have hende i mit liv. "

Som eksempler på, hvordan mentoren kan hjælpe, skriver mentees i de åbne besvarelser bl.a.:

" jeg er blevet mere afklaret omkring hvilke kompetencer jeg har, og kan bruge når jeg skal søge jobs "

" Jeg blev støttet i at tro på mig selv mere og fulget i mine egne indsats til at finde arbejde. Efter lang tid som ledig kan man miste håbet, og jeg fik hjælp at se at det kunne lade sig gøre :-). Jeg fik job cirka 5 måneder efter jeg startede min forløb."

" Det er også dejligt, at have nogen, som jeg kan ærligt snakke med og som jeg kan spørge om samfundsmæssige ting, jeg ikke helt forstod på forhånd."

Brugerne i surveyen er også blevet bedt om at vurdere de professionelle medarbejdere i KVINFO, som alle brugere er i kontakt med i forbindelse med matching-samtaler. Her er brugerne ligeledes positive, idet næsten alle respondenter vurderer, at medarbejderne lytter til dem og kan hjælpe og støtte dem, jf. figur 6.4. At lidt flere respondenter angiver, at deres mentor i høj grad lytter til dem sammenlignet med medarbejderne i netværket er ikke overraskende, da der selvsagt opbygges en tættere personlig relation mellem mentee og mentor.

At en god relation til sin mentor er en forudsætning for udvikle personlige kompetencer, forståelse for det danske samfund og øget tilknytning til arbejdsmarkedet, illustreres i de åbne besvarelser:

" Nogle gang er det bare rart, at en anden anerkender, at man gør en indsats, fordi nogle gang kan denne store indsats blive usynlig, hvis det ikke fører til et job i første omgang. Det giver én energi til at fortsætte."

" Jeg føler altid jeg har en og gå til, som ikke er med en anden etnisk baggrund, og som heller ikke har fordomme over folk med en anden etnisk baggrund. Det gør at jeg bliver mere motiveret, og at jeg får lyst til at blive mere aktiv i min hverdag."

" Netværket har givet mig det som jeg manglede, da jeg flyttede til dette land: nemlig en kontakt til en dansker, som jeg kunne spørge om råd og hjælp. Det var utrolig vigtigt for mig, fordi jeg ikke ville spørge nogen, som jeg ikke virkelig kendte godt nok for at spørge om hjælp. Med en mentor er det anderledes: Man ved simpelthen, at hun rigtig gerne vil hjælpe. Derfor føles det meget bedre at tale med hende end med nogen anden."

" Måske det vigtigste for mig er, at jeg fik mulighed for at øve dansk med en dansker, som målrettet hjælper mig med sprogudvikling. Det betyder rigtig meget. "

7.3.2 Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer

Evalueringsens forskellige datakilder viser, at brugerne får større tro på sig selv ved at deltage i netværket. Som vist i figur 6.5 angiver 74 % af respondenterne i surveyen, at

de i høj eller nogen grad har fået mere selvtillid efter at være blevet en del af netværket. Projektlederen bekræfter, at det er et afgørende vigtigt trin for at nå de ønskede mål:

" Selvtillid er første skridt til at nå andre ting. Det er første skridt, inden de kan få arbejde på sigt. Det er første skridt til alt andet "

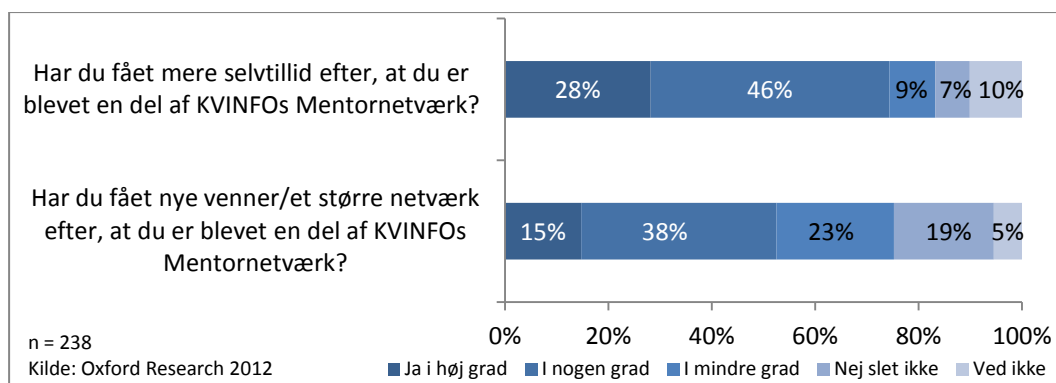
Til fokusgruppeinterviewet med mentees og i de åbne besvarelser blandt respondenter af brugersurveyen angiver flere ligeledes, at de har fået mere selvtillid. Nogle af disse åbne besvarelser, samt en mentee under fokusgruppeinterviewet, understøtter projektlederens pointe om, at selvtillid er det første skridt til at få øget tilknytning til arbejdsmarkedet.

" De har hjulpet mig med at få selvtillid til at forsøge alle muligheder for at komme i kontakt med mennesker som arbejder i mit arbejdsområde i mediebranche."

" Jeg bliver meget inspireret, jeg kan godt tage en uddannelse og være en god husmor og samtidig kan jeg også arbejde og bidrage med noget."

De frivillige er endnu mere positive i deres vurdering af mentorarbejdets betydning for brugernes selvtillid. Hele 87 % af respondenterne i frivilligsurveyen angiver, at mentorarbejdet i høj eller nogen grad har givet brugernes øget viden/kompetencer til at tro mere på sig selv. Ingen respondenter mener, at mentorarbejdet slet ikke har givet brugerne kompetencer til at tro mere på sig selv.

Figur 6.5. Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

Mentorforløbet giver ikke i samme udstrækning brugerne nye venner/et større netværk. Blandt respondenterne i brugersurveyen vurderer 53 %, at de i høj eller i nogen grad fået nye venner, mens 42% i mindre grad eller slet ikke har fundet nye venner, jf. figur 6.5. Brugerne får således i højere grad mere selvtillid end en udvidelse af vennekredsen/netværket.

Samtidig efterlyses det i fokusgruppeinterviewet og nogle af de åbne kommentarer, at der er flere muligheder for at mødes på tværs. En fokusgruppemedtager siger fx:

" Der skulle være flere arrangementer. Jeg har været til nogle, men de fokuserer meget på bestemte kulturer og grupper. Når vi sidder her og snakker, er der mange interessante perspektiver. Jeg tror vi kan lære meget fra hinanden også, ikke kun fra vores mentorer. Så hvis der var mulighed for at mødes sammen om et bestemt emne"

Det skal bemærkes, at forskellene i respondenternes svar på spørgsmålet vedrørende venner/netværk også kan skyldes forskellige forventninger blandt brugerne. Nogle mentee har ikke noget ønske om at få nye venner/udvidet netværk, men vil f.eks. have støtte i forhold til at starte som selvstændig. Sammenlignes respondenter med forskellige mål for mentorforløbet, ses det, at de, som har som specifikt mål for mentorforløbet at få et større socialt og fagligt netværk, i lidt højere grad har fået venner/et større netværk end alle respondenter generelt.

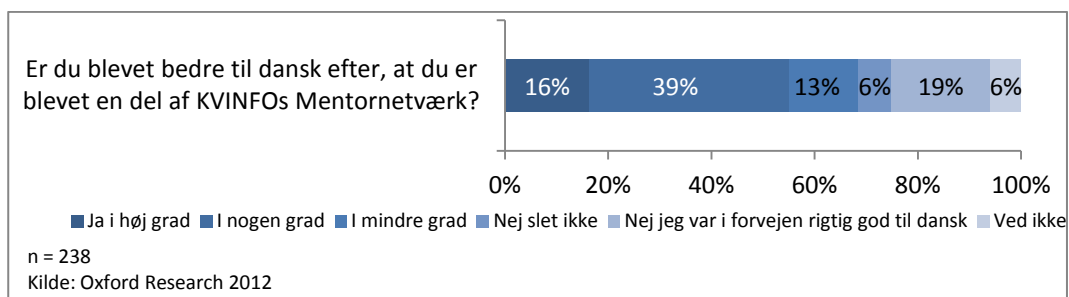
Evaluators vurderer, at det er forventeligt, at en primært 1:1-båret aktivitet som mentoring i højere grad styrker selvtillid end venskaber/netværk. Samtidig har vi en refleksion, som knytter sig til den oprindelige idé i KVINFOs mentor-koncept. Her lå en tanke omkring, at veluddannede etnisk danske kvinder kunne lette adgangen til arbejdsmarkedet for andre veluddannede kvinder med anden etnisk baggrund bl.a. ved at bygge bro mellem deres eget netværk og mentees. Denne mekanisme i mentorkonceptet har givetvis lettest ved at udfolde sig, hvis der er tale om kvinder med inden for beslægtede faglige områder. Og omvendt kan det forventes at være sværere at trække på hinandens netværk, hvis man fagligt er meget langt fra hinanden.

Danskkundskaber styrkes – især for brugere med hyppig kontakt med mentor og som har dansk som mål for mentor-mentee-relationen

Målet omkring at blive bedre til dansk, som indgår i puljeevalueringen, synes væsentligt for KVINFO's brugere. I modsætning til nogle af de øvrige organisationer i puljeevalueringen er kun et begrænset antal respondenter i brugersurveyen gode til dansk i forvejen. Mange har derfor som mål at blive bedre til dansk.

Blandt brugerne, som har deltaget i surveyen, oplever 55 %, at deres danskkundskaber er forbedret, mens 19 % i mindre grad eller slet ikke er blevet bedre til dansk. Omkring hver femte respondent var i forvejen rigtig god til dansk, da de blev tilknyttet netværket.

Figur 6.6. Brugernes oplevelse ift. danskkundskaber

Samtidig viser analyser af datamaterialet, at respondenter med specifikt mål om at blive bedre til dansk i langt højere grad end andre respondenter har forbedret deres danskkundskaber efter at være blevet en del af KVINFOs mentornetværk.

Endvidere viser et kryds mellem kontakthypighed med mentor og danskkundskaber, at jo oftere brugere er i kontakt med deres mentor, i jo højere grad bliver de bedre til dansk.

De frivillige er igen en anelse mere positive i deres vurdering af brugernes sproglige forbedringer, idet 65 % af respondenterne vurderer, at brugerne i høj eller i nogen grad er blevet bedre til dansk.

Nedenstående eksempler fra fokusgruppeinterviewet illustrer med brugerne egne ord, hvordan mentorforløbet har været en god ramme for at øve dansk:

" Måske det vigtigste for mig er, at jeg fik mulighed for at øve dansk med en dansker, som målrettet hjælper mig med sprogudvikling. Det betyder rigtig meget. Det er også dejligt, at have nogen, som jeg kan ærligt snakke med og som jeg kan spørge om samfundsmæssige ting, jeg ikke helt forstod på forhånd. "

" I starten snakkede vi sammen på dansk, og der kunne jeg mærke, at jeg blev bedre til dansk. Jeg har kun lært dansk i 4 måneder, og jeg taler allerede. Men jeg prøver hele tiden at blive bedre. Vi mødes en gang om ugen og skriver e-mails. Jeg skal fx mødes med hende i morgen og vi skal i cafe biografen "

7.3.3 Virkning – uddannelse og arbejde

I dette afsnit belyses de opstillede effekter på puljeniveau om at brugerne via det frivillige integrationsarbejde forbedrer deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

KVINFOs målgruppe er som tidligere nævnt voksne kvinder, hvoraf mange har lange eller mellemlange uddannelser. Det fremgår af figur 6.7, at hovedparten af respondenterne uden en uddannelse vurderer, at de er i høj eller nogen grad har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse. Antallet af respondenter er imidlertid så lille, at det er svært at sige noget generelt om denne gruppe.

Af de 91 respondenter, der er under uddannelse, angiver 55 %, at de klarer sig bedre på deres uddannelse efter at have fået en mentor. 13 % klarer sig kun i mindre grad bedre på uddannelsen, mens 7% slet ikke klarer sig bedre. En fjerdedel svarer imidlertid "ved ikke". Sammenlignes respondenteres besvarelser af dette spørgsmål, ses det, at respondenter med specifikt mål at "komme godt igennem en uddannelse" (n=45) i signifikant højere grad oplever at klare sig bedre på deres uddannelse sammenlignet med respondenter der ikke har dette som mål (n=46).

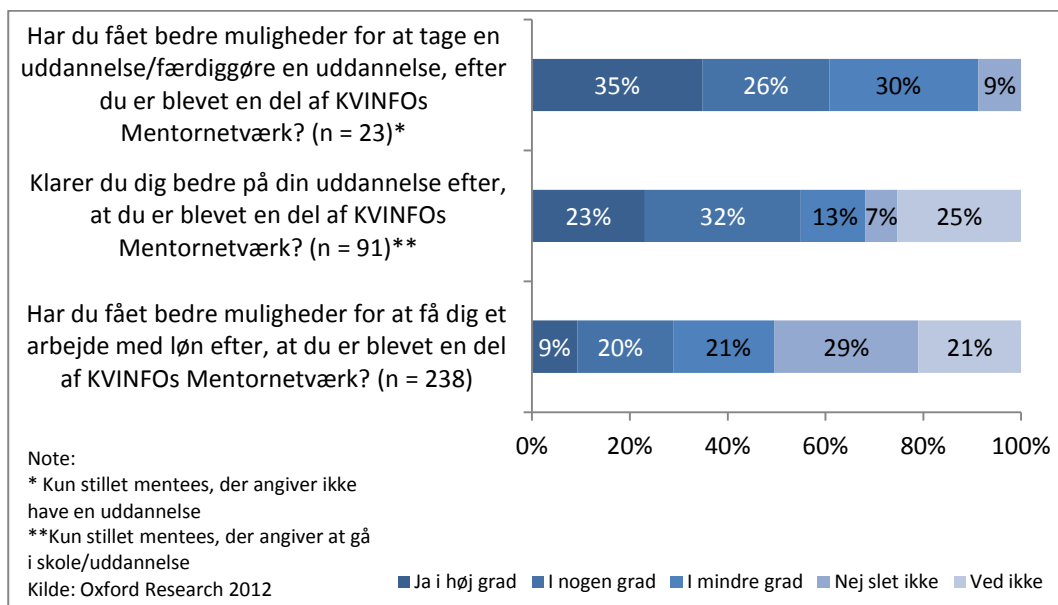
Resultaterne fra surveyen blandt de frivillige viser, de frivilliges vurderinger ligger relativt meget på linje på brugernes. Her svarer 54 % af respondenterne, at mentorarbejdet styrker målgruppens kompetencer/viden i forhold til at klare sig bedre på uddannelsen. Svarene fordeler sig med 17 %, der svarer i høj grad, 37 % svarer i nogen grad, 10 % svarer i mindre grad/slet ikke og 36 % har svaret "ved ikke".

Følgende besvarelser fra brugersurveyen giver eksempler på, hvordan KVINFOs mentor-netværk kan gøre en forskel i relation til uddannelse:

" Jeg har specielt lært at udtrykke mig mere præcist på dansk. Det har hjulpet meget når jeg skal lave gruppearbejde med mine venner fra skolen. Jeg er også blevet bedre til skriftlig dansk, hvor jeg nu kan skrive opgaver næsten selvstændig. :) "

" Man behøver bare høre fra en anden menneske at det hele giver en mening, fx. tage en ny uddannelse igen - selv om hvis man allerede har en fin uddannelse fra sit hjemland. Så jeg vil sige at sosial/ psykologisk støtte betyder meget. "

Figur 6.7. Brugernes oplevelse ift. uddannelse og arbejde

Det er imidlertid lidt overraskende, at relativt få brugere oplever at have fået bedre muligheder for at få et job med løn efter at have fået en mentor fra KVINFOs mentornetværk. Knap 10 % af respondenterne i surveyen vurderer, at de i høj grad har fået bedre muligheder for at få et arbejde med løn efter at være startet hos KVINFO. 20 % mener i nogen grad at have fået bedre muligheder, mens ca. hver tredje vurderer, at deres muligheder for at få et lønnet arbejde slet ikke er forbedrede.

Mentorerne er langt mere positive i deres vurdering af det arbejdsrelaterede spørgsmål. I alt 63 % af respondenterne i surveyen blandt frivillige vurderer, at brugerne i høj eller i nogen grad har fået bedre muligheder for et lønnet arbejde. Dette står noget i kontrast til brugernes egen vurdering.

En tredje kilde - KVINFOs egne undersøgelser - viser, at 29 % af dem, som ønsker et arbejde, har fået et arbejde. Af disse undersøgelser fremgår det endvidere, at 19 % svarer, at "Jeg har fundet et job svarende til mine kvalifikationer" og 24 % svarer "Jeg har fundet en praktikplads".

Det skal bemærkes, at der er forskelle de to datakilder baseret på brugernes vurderinger – hhv. KVINFOs egne undersøgelser og brugersurveyen i evalueringen:

- KVINFOs egne opgørelser er baseret på spørgeskemaundersøgelser blandt mentees efter afslutning af deres forløb, og spørgsmålsformuleringen lyder "Jeg har fået et job", hvilket gælder for 29%.
- Oxford Researchs evaluering er baseret på svar fra mentees, hvoraf 11% har været i netværket i under 6 måneder, 32% i 6-12 måneder, 33% i 1-2 år og 23% i mere end 2 år – og spørgsmålet er ikke om, mentee har fået et job, men om mentee har fået bedre muligheder for at få et lønnet arbejde. Her svarer 29% som vist i figur 6.7 i høj eller i nogen grad, mens 29% svarer slet ikke.

Nærmere analyser af data viser imidlertid ingen signifikante forskelle på respondenternes svar ud fra, hvor længe mentee har været tilknyttet mentornetværket. Der er således

ikke afgørende forskel på brugernes svar ud fra, hvorvidt de har været med i kortere eller længere tid i netværket.

Ligeledes er der heller ikke signifikante forskelle for brugere som angiver, at de er arbejdssøgende set i forhold til brugere, som ikke er det. Spørgsmålet vedrørende mulighederne for et arbejde med løn er stillet alle respondenter (n=238). Ikke alle mentees forventes dog nødvendigvis at ønske øget tilknytning til arbejdsmarkedet, fx grundet personlige og sociale problemer. Betragtes udelukkende besvarelser fra respondenter i arbejde eller som er arbejdssøgende (n = 194), er billedet dog det samme.

Til gengæld viser analyserne, at der kan være forskelle afhængig af, hvorvidt dét at få et arbejde er et centralt mål for brugeren. Respondenter med et specifikt mål for mentormentee-relationen om at få et job (n=82) oplever således, at de har fået lidt bedre muligheder for at få et lønnet arbejde, end gruppen af respondenter uden dette specifikke mål (n=156). Således mener hhv. 17% og 23% af førstnævnte respondenter, at de i høj og i nogen grad har fået bedre mulighed for at få et lønnet arbejde, mens tallene for gruppen uden specifikt mål om arbejde er hhv. 5% og 18%. Forskellene er statistisk signifikante. Knap en tredjedel (27%) mener imidlertid fortsat, at de slet ikke har fået bedre muligheder for at få et arbejde, hvilket er på linje med andelen for gruppen uden specifikt mål om et job.

At det er godt hver fjerde bruger, som enten *får et job* eller vurderer at *have fået bedre muligheder* for at få et job – og at hovedparten dermed ikke får et job/ikke oplever bedre muligheder for et job - kan virke overraskende, ikke mindst set i lyset af brugernes uddannelsesniveau. Imidlertid skal det her med i betragtningerne, at netop etniske minoriteter med eksisterende uddannelser taget i andre lande kan opleve, at de har svært ved at overføre og anvende deres eksisterende uddannelse i Danmark. Når disse brugere skal besvare spørgsmålet om, hvorvidt de har fået bedre muligheder for at få et arbejde med løn kan nogle måske være frustrerede over, at opleve at have løbet panden mod muren ift. deres ønskejob – og derfor kun i begrænset omfang vurdere, at mulighederne er forbedrede efter de har fået en mentor.

Det bør også tages med i betragtning, at det generelt er vanskeligt i disse år, præget af lavkonjunktur, at komme ind på arbejdsmarkedet. Det kan formentlig også forklare, at et flertal af respondenterne i surveyen ikke mener, at mulighederne for et job er blevet bedre via kontakten med KVINFOs mentornetværk.

Evaluator vurderer, at effekterne omkring arbejde og fortolkningen af disse data peger på, at det må være vigtigt for KVINFO fortsat at sætte fokus på at støtte mentees i at få vurderet deres eksisterende uddannelse i en dansk kontekst¹¹ samt at motivere mentees til at gå efter alternative/supplerende uddannelses- og jobmuligheder, hvis det er svært at komme ind på det danske arbejdsmarked.

7.3.4 Virkning – tilknytning til civilsamfundet

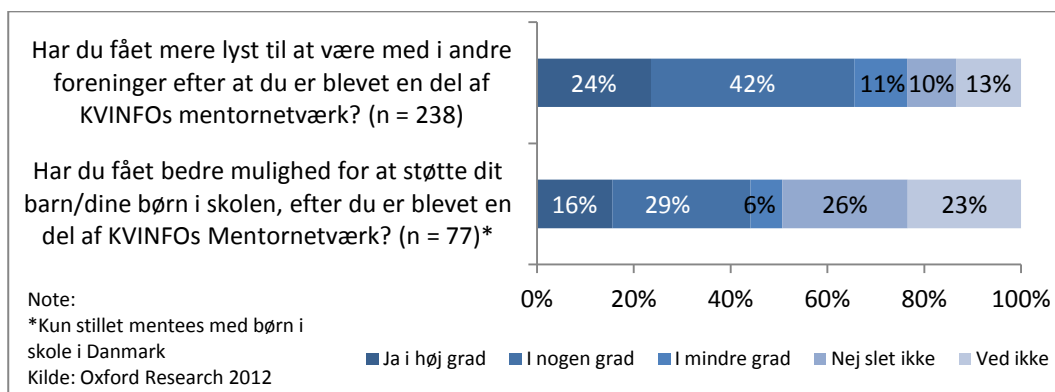
Foruden tilknytning til arbejde og uddannelse indgår større tilknytning til civilsamfundet som effektmål i puljeevalueringen.

I forbindelse med surveyen til mentees er dette operationaliseret i to spørgsmål vedr. mere lyst til deltagelse i andre foreninger og – for mentees med børn – bedre mulighed for at støtte børnene i skolen.

¹¹ Vurdering af udenlandske uddannelser (eksaminer, uddannelsesbeviser, grader) foretages af Styrelsen for Universiteter og Internationalisering.

Svarene på disse to spørgsmål fremgår af figur 6.8. Brugere af KVINFOs netværk synes således at være mere blevet motiverede til at deltage i andre foreninger, idet to tredjedele af respondenterne i surveyen her svarer i høj grad eller i nogen grad.

Figur 6.8 Brugernes oplevelse ift. tilknytning til civilsamfundet

Blandt brugere, som har et eller flere børn i skole i Danmark, svarer 45% af respondenterne, at de i høj eller nogen grad fået bedre mulighed for at støtte deres børn i skolen, mens 32% i mindre grad eller slet ikke har fået bedre mulighed. At en forholdsvis stor andel på 23% svarer "ved ikke", kan skyldes, at det er svært at forholde sig til spørgsmålet.

Endvidere viser KVINFOs egne undersøgelser, at 72% har fået en større viden om Danmark og det danske samfund, hvilket vurderes som den bedste af de nævnte indikatorer på den oplevede tilknytning til civilsamfundet.

Trods de generelle vanskeligheder ved at evaluere på dette mål i en puljeevaluering på tværs af ganske forskellige målgrupper, aktiviteter og organisationer vurderer evaluator, at det tyder på, at KVINFOs brugere – i tråd med puljens målsætning - oplever en øget tilknytning til civilsamfundet.

7.4 Opsamling og anbefalinger

KVINFOs mentornetværk har til formål at bidrage til integration af kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, herunder integration på arbejdsmarkedet. Endvidere er det ønsket, at mentorer og mentees får en gensidigt større forståelse for og viden om hinanden.

Hovedaktiviteten i mentornetværket er at matche mentorer og mentees, hvilket sker af professionelle medarbejdere i KVINFOs afdelinger. Det er afdelingerne i København og Odense, som er omfattet af midler fra puljen, mens der er droppet ned for øvrige afdelinger i Aarhus, Tingbjerg og Esbjerg.

I løbet af 2012 har der været 1893 brugere (mentees), der har været aktive i et mentorforløb og 1583 frivillige (mentorer), der har været aktive i et mentorforløb. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr.1.november yderligere 2121 tilknyttede brugere og frivillige, der tilbydes at deltage i arrangementer og lign., heraf 2058 brugere og 63 frivillige. Der er pr. 1. november i alt 402 aktive mentorpar, heraf er 279 blevet matchet i 2012.

Set i forhold til baselinemålingen er der generelt set ikke kommet flere brugere eller frivillige med i mentornetværket. Det skal dog samtidig bemærkes, at KVINFOs bevilling fra satspuljen er faldet fra 5 millioner kr. årligt i 2010 og 2011 til 4 millioner kr. årligt i årene 2012 og 2013. Dermed har KVINFO været i stand til at fastholde omtrent samme aktivitetsniveau med færre midler.

Der er sket en vis udvikling i antallet af samarbejdsrelationer, herunder er der kommet nye typer samarbejder inden for etniske minoritetsforeninger, hvilket vurderes som positivt og i tråd med puljens formål.

Evalueringen viser – i forhold til resultater og virkninger for brugerne – at brugerne i vid udstrækning opbygger en god relation til de frivillige og at tilknytningen til KVINFOs mentornetværk styrker brugernes tro på sig selv. Det fremgår også klart af det kvalitative datamateriale. I tråd med forandringsteorien er det også forventeligt, at netop en tæt relation baseret på tillid og anerkendelse kan styrke brugernes selvtillid. Den overvejende 1:1-baserede relation bidrager ikke i samme grad til at udvide brugernes netværk – ca. halvdelen af respondenterne i brugersurveyen vurderer, at de i høj eller nogen grad får nye venner/større netværk, mens den anden halvdel vurderer, at det kun er sket i mindre grad eller slet ikke.

I relation til forbedring af danskkundskaber viser evalueringen, at over halvdelen af respondenterne generelt set er blevet bedre til dansk. For de brugere, som har dansk som mål for mentor-mentee-relationen og hyppig kontakt med deres mentor er besvarelsene signifikant mere positive. Evaluator hæfter sig i den forbindelse ved, at kontakthypigheden mellem mentee og mentor er forholdsvis lav generelt set. Hovedparten af de frivillige anvender 1-5 timer om måneden på mentorarbejdet, og hver tredje respondent i brugersurveyen har kontakt med deres mentor mindre end én gang om måneden.

Den største andel af KVINFOs brugere har allerede en uddannelse (ca. 60 % har en mellem-lang eller lang videregående uddannelse og ca. 15% har maksimalt en folkeskoleuddannelse). Det er imidlertid et vigtigt udgangspunkt for KVINFOs indsats, at etniske minoritetskvinder kan have svært ved at bringe deres kompetencer i spil på det danske arbejdsmarked. I forhold til effekten i uddannelsessammenhæng viser evalueringen, at de brugere, der ikke har eller er i gang med en uddannelse vurderer, at de har fået bedre muligheder for at tage/færdiggøre uddannelsen. Blandt de 91 respondenter, som er under uddannelse, vurderer 55 % at de klare sig bedre på deres uddannelse efter at have fået en mentor. De frivillige vurderinger ligger på linje med brugernes vurderinger i dette tilfælde.

Spørgsmålet omkring tilknytning til arbejdsmarkedet er der mere delte meninger om hos hhv. brugere og frivillige. Set fra brugernes vinkel er der relativt begrænset effekt, når man ser på svarfordelingen til spørgsmålet om, hvorvidt brugerne har fået bedre mulighed for at få et arbejde med løn efter at være blevet en del af KVINFOs mentornetværk. Her svarer 9% i høj grad, 20% i nogen grad, 50% i mindre grad/slet ikke og 21 "ved ikke". De frivillige er mere positive: her vurderer 63% af mentorerne i surveyen, at brugerne i høj eller nogen grad har fået bedre muligheder på arbejdsmarkedet.

Datamaterialet er analyseret grundigt, herunder muligheden for forskelle blandt brugere der hhv. er i arbejde og som er arbejdssøgende og forskelle relateret til den tid, de har været i netværket. Der er ikke sådanne forskelle på tværs af brugerne i surveyen. Der er dog lidt mere positive vurderinger fra den gruppe af brugere (n=82) som angiver, at de har som mål for mentor-mentee-relationen at få et job, end den gruppe af brugere, som ikke angiver at have dette som specifikt mål (n=156). For begge grupper er der ca. en tredjedel, som vurderer, at de slet ikke har fået bedre muligheder for at få et job.

Ifølge KVINFOs egne opgørelser er der 23 % af brugerne, som får et arbejde og 24 % som får en praktikplads.

Hovedparten af brugerne af KVINFOs mentornetværk kommer således ikke umiddelbart ind på arbejdsmarkedet/oplever ikke at have fået bedre muligheder for det. Samtidig bemærkes, at direkte indtræden på arbejdsmarkedet selvsagt også afhænger af en lang række faktorer relateret til både de enkelte kvinder og mere strukturelle forhold i samfundet, herunder den aktuelle økonomiske lavkonjunktur. Set i det lys bliver det endnu mere interessant at følge op i slutevalueringen, hvor der måske/måske ikke vil være en bedring af de økonomiske konjunkturer og dermed beskæftigelsesmæssige muligheder i samfundet. Hertil kommer, at ikke alle kvinder umiddelbart har det som mål at få et arbejde, bl.a. pga. sociale og personlige problemstillinger.

Sidst men ikke mindst viser evalueringen, at KVINFOs brugere – i tråd med puljens målsætning - oplever en øget tilknytning til civilsamfundet. Konkret viser KVINFOs egne undersøgelser, at 72 % har fået en større viden om Danmark og det danske samfund.

7.4.1 Anbefalinger til KVINFOs mentornetværk

Fremadrettet vurderer evaluator, at KVINFO kan fokusere på følgende forhold:

- **At KVINFO fremadrettet følger op på effekterne af mentorforløbene for forskellige målgrupper.** KVINFO har, i modsætning til flere andre frivillige organisationer, gode muligheder for at indsamle viden om brugerne og betydningen af det frivillige integrationsarbejde. Alle brugere registreres i en database hos KVINFO, som dermed er i stand til at trække forskellige oplysninger ud af databasen og som allerede evaluerer hvert mentorforløb. Evaluator vurderer, at det vil være interessant at få dybere indsigt i effekterne af indsatsen, herunder for etniske kvinder med forskellig uddannelsesbaggrund. Netop qua den meget brede målgruppe af etniske minoritetskvinder vil det være relevant, at få så nuanceret viden som muligt om målgruppens forskellige behov, muligheder og mentoring som virkemiddel.
- **At fokusere på mulige synergier mellem den eksisterende mentoring-indsats og erfaringerne med udbredelse af netværket via elektroniske medier.** Evaluator vurderer, at det er positivt, at KVINFO arbejder med at udbrede mentor-tilbuddet til målgrupper bosat uden for de større byer. Derfor kan resultaterne af det aktuelle projekt, finansieret af Arbejdsmarkedsstyrelsen, med fordel følges tæt med henblik på at opnå synergier til den eksisterende indsats i mentornetværket, som er finansieret af puljemidlerne.
- **At have fokus på, hvor længe brugere står på venteliste før de matches med en mentor.** De aktuelle tal for antallet af aktive brugere/frivillige og matchede mentorpar indikerer, at der aktuelt står ca. 65 brugere på venteliste. I det kvalitative materiale er der nogle eksempler på, at brugerne venter relativt længe. Derfor vil det være naturligt, at holde løbende øje med brugere på venteliste, så brugerne ikke mister motivationen.
- **At KVINFO fortsat søger at udvide samarbejdet med kommunale jobcentre og er opmærksom på samarbejdsflader til aktører på expatområdet:** KVINFO har traditionelt forsøgt at komme i dialog med kommunernes beskæftigelsesafdelinger, men et frugtbart samarbejde er primært lykket i Esbjerg. Det er givet, at der skal to parter til et samarbejde – alligevel er det evaluators vurdering, at det fortsat

bør være relevant for KVINFO at få et konstruktivt samarbejde med de kommunale beskæftigelsesafdelinger om at få de målgrupper, som de er fælles om, tættere på og/eller ind på arbejdsmarkedet. For målgruppen af højtuddannede udenlandske kvinder uden andre problemer end ledighed – og som typisk ikke er omfattet af de kommunale jobcentres tilbud – bør KVINFO også være opmærksom på relevante samarbejdspartnere inden for "expatfeltet". Her er der mange steder er stærkt fokus på medfølgende ægtefæller til internationale vidensarbejdere i Danmark, fx Work-in-Denmark-centrene under Beskæftigelsesministeriet, hvor KVINFO allerede samarbejder med Work-in-Denmark South.

Kapitel 8. Team Succes

Team Succes er en frivillig forening, der har til formål at styrke unge mellem 15 og 25 år i forhold til gennemførelsen af en ungdomsuddannelse og/eller en videregående uddannelse. Projektet udspringer fra Vejle, hvor konceptet bag Team Succes er blevet udviklet. Foreningens medlemmer betaler et kontingent på 250 kr. om måneden, som går til afholdelsen af lektiecaféer, kurser i personlig udvikling og sociale aktiviteter. Konceptet henter tydelig inspiration fra erhvervslivet med vægt på målstyring, professionelle rammer og titler til de af foreningens unge, som hjælper til at opbygge og drive Team Succes.

Team Succes startede op i Vejle i 2007 og blev i 2010 en del af puljen. Midlerne fra puljen går til at etablere seks foreninger på landsplan. Siden 2010 har projektet haft fokus på at opbygge samarbejdsrelationer til bl.a. kommuner og at rekruttere samt uddanne ca. 20 såkaldte 'ildsjæle', som kan opstarte de lokale foreninger.

Kapitlet giver en status på Team Succes' aktiviteter samt organisering og etablering af samarbejdsrelationer. Endvidere gennemgås projektets foreløbige resultater for brugerne.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt Teams Succes's brugere
- En survey blandt frivillige
- Et fokusgruppeinterview med 6 medlemmer, hvoraf 4 er 'ildsjæle' fra de nyetablerede lokalforeninger og 2 er frivillige og ledere fra foreningen i Vejle
- Kvalitativt interview med den ansvarlige projektleder fra Team Succes
- Registreringsdata fra Team Succes

Foreningen anvender ikke selv betegnelserne frivillige og brugere, da alle er medlemmer. Betegnelsen 'frivillige' skal i forbindelse med Team Succes forstås som de af foreningens medlemmer, der står for gennemførelsen af foreningens aktiviteter og tager del i det organisatoriske arbejde. Team Succes' projektleder forklarer, at foreningens medlemmer typisk overgår fra at være brugere til med tiden at tage del i afholdelsen af lektiecaféer osv. Overgangen fra bruger til frivillig indebærer et overlappende element, hvor medlemmerne agerer som og føler sig som begge dele. I disse tilfælde er det relevant at stille medlemmerne spørgsmål som både bruger og som frivillig. I de to surveys er der mulighed for, at den samme person kan svare på spørgsmål fra både brugersurveyen og fra frivilligsurveyen.

8.1 Aktiviteter og målgrupper

Team Succes' aktiviteter for brugerne kan inddeles i to hovedgrupper, der henholdsvis sætter fokus på brugernes faglige og personlige udvikling.

Aktiviteter med fokus på brugernes faglige udvikling drejer sig om lektiecaféer og eksamenstræning, hvor de frivillige arrangerer prøveeksamener for foreningens brugere.

Aktiviteter med fokus på brugernes personlige udvikling omfatter undervisning og kurser, studieture samt sociale aktiviteter.

Team Succes' målgruppe er unge mellem 15 og 25 år. Lokalforeningerne, herunder foreningen i Vejle er opstartet med udgangspunkt i en gruppe ressourcestærke unge, som i projektet går under navnet 'ildsjæle'. Denne gruppe har til formål at danne forbilleder for øvrige medlemmer og skabe et solidt fundament for indsatsen.

" De brugere, som vælges til at starte med, er selekterede. Det er dog kun i den første generation, at man er så selektiv. Det er i bæredygtighedens perspektiv. Det gjorde vi også i Vejle. I Vejle sagde jeg, at vi skulle have 10 drenge og 10 piger. De første SKAL være ambitiøse, de næste GØR VI ambitiøse " (Projektleder Team Succes).

Siden baselinemålingen har målet for Team Succes, været at rekruttere samt uddanne ildsjæle, der kunne etablere seks foreninger på landsplan

I forhold til opstarten af lokalforeninger er status for projektet er, at det ved midtvejsevalueringen er lykkedes at rekruttere og uddanne ildsjæle i Odense, København, Århus, Holbæk og Fredensborg. På nuværende tidspunkt er der endvidere opstartet enkelte aktiviteter for brugere i bl.a. Odense, Århus og i København.

Ifølge Team Succes's projektleder er aktiviteterne i projektperioden 2010 til 2012 gennemført som planlagt.

8.1.1 Status på antallet af brugere og frivillige

Tabel 7.1 viser antallet af brugere og frivillige ved baseline- og midtvejsmålingen. Antallet af brugere og frivillige i foreningen i Vejle er ikke talt med ved baselinemålingen, idet foreningen i Vejle oprindeligt ikke indgik som en del af evalueringen. Det skyldes, at projektets fokus var opstarten af de seks nye lokalafdelinger.

Det er efterfølgende blevet besluttet med Social- og Integrationsministeriet, at foreningen i Vejle indgår i evalueringen, da konceptet for Vejle er det samme som i de nye lokalforeninger. De ca. 140 brugere og 60 frivillige, som er angivet ved midtvejsevalueringen afspejler således det samlede antal brugere i alle Team Succes' lokalafdelinger, herunder i Vejle. Surveyene blandt brugere og frivillige er ligeledes foretaget i alle Team Succes' afdelinger.

Tabel 7.1 Antal brugere og frivillige i Team Succes ved baselinemåling og midtvejs-evaluering			
Tidspunkt for måling	Antal brugere	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	0	2	2
Midtvejs (2012)	Ca. 140	Ca. 60	Ca. 59

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Team Succes

8.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde

Team Succes har, som nævnt, eksisteret siden 2007. I alt tildeles Team Succes over fire år fra 2010 til 2013 tre millioner kr. fra puljen.

Team Succes er på landsplan styret af én fuldtidsbetalt projektleder, som har det overordnede ansvar for foreningen og opstarten af de nye foreninger. Udover de seks lokalforeninger er der for nylig etableret en landsorganisation, som har til formål at formulere foreningens værdier, vedtægter og koncept samt det fremtidige virke for landsbestyrelsens arbejde. Projektlederen fortæller med formål og proces med en landsorganisation under projektlederinterviewet:

" Landsforeningen startede i april. Nu er den et formelt organ med en bestyrelse. De er i gang med at lægge rammer. Den langsigtede plan er, at de skal blive et sekretariat med ansatte, ligesom fx Dansk Flygtningehjælp. Der er ved at blive lavet en strategi for, hvad landsforeningen, og hvad lokalafdelingerne tager sig af "

I hver lokalforening er der nedsat en lokal bestyrelse bestående af foreningens stiftere og ildsjæle. Endvidere er foreningen i Vejle bygget op omkring seks afdelinger, med ansvaret for henholdsvis produktion af videomateriale, medlemmernes faglige udvikling, medlemmernes personlige udvikling, afdelingens økonomi, it og sekretariatsopgaver. Hver afdeling har sin egen afdelingsleder, souschef og områdeansvarlige.

Det er meningen, at de fem nye lokalforeninger på sigt skal bygges op efter samme organisering. Team Succes's projektleder anser det for en stor styrke for opstarten af de nye lokalafdelinger, at de kan bruge foreningen i Vejle som forbillede.

" Den største styrke er, at afdelingen i Vejle eksisterer. At unge selv har lavet en så stor og professionel forening er en øjenåbner. "

Samarbejde med Dansk Flygtningehjælp om opstart af lokalafdelinger

Team Succes's projektleder har som den eneste, der får løn i foreningen, båret et stort ansvar med et tilhørende stort arbejdspress i forhold til opstarten af de nye lokalafdelinger. Med henblik på at aflaste Team Succes's projektleder samt sætte skub i etableringen af de nye foreninger, har Social- og Integrationsministeriet finansieret timer til, at konsulent fra Dansk Flygtningehjælp har kunnet samarbejde med Team Succes om kapacitetsopbygningen i foreningens nye afdelinger.

Team Succes's projektleder giver udtryk for, at samarbejdet med konsulenten fra Dansk Flygtningehjælp har været særdeles udbytterigt.

" Han har været god til at sætte struktur på arbejdet. Jeg er god til at motivere de frivillige. Han er mere struktureret og lavpraktisk. Svagheden ved projektet er, at der kun er mig, der leder det. Vi vidste fra starten, at det var et underfinansieret projekt. Det er vigtigt, at jeg har fået taget lidt af mine skuldre. Han sætter min fart lidt ned. Han er så rolig og det gør, at jeg ikke mister overblikket."

De interviewede ildsjæle giver i fokusgruppen ligeledes udtryk for, at Team Succes projektleder og konsulenten fra Dansk Flygtningehjælp har suppleret hinanden godt. Konsulenten fra Dansk Flygtningehjælp roses for sin viden omkring kapacitetsopbygning samt brugen af redskaber såsom handleplaner, deadlines osv.

" De komplementerer hinanden godt. Konsulenten fra Dansk Flygtningehjælp har været med til at udvikle en handlingsplan for foreningen, fx en dato for hvornår

rummet skal være færdigt. Vi definerer indsatsområdet og ansvarsperson for opgaver. Så har han deadlines og holder kontakt med os."

" Han stiller også mange spørgsmål, fx hvordan vil I komme ud til målgruppen og hvem er målgruppen?"

Evaluators vurderer, at Team Succes samarbejde med Dansk Flygtningehjælp har været yderst gavnligt i forhold til opstarten af de nye lokalforeninger. Samarbejdet vurderes ikke mindst at have tilført foreningen redskaber til gavn for de nye foreningers fremdrift.

Det er endvidere evaluators vurdering, at det i et forankringsperspektiv er et væsentligt opmærksomhedspunkt for foreningen, hvordan det arbejdspress, der lige nu hviler på skuldrene af Team Succes's projektleder, fremadrettet deles ud på flere skuldre.

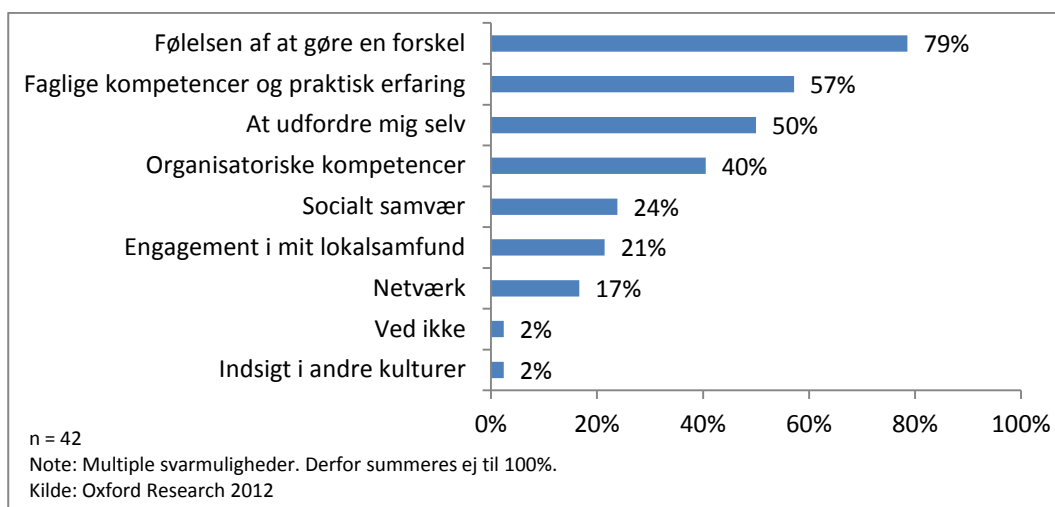
Det anses som positivt, at Social- og Integrationsministeriet har været opmærksomme på denne problemstilling og har taget initiativ til at tilføre foreningen ressourcer til det organisatoriske arbejde. Det anses desuden som et skridt i den rigtige, at foreningen er i gang med at få etableret en landsorganisation, som fremadrettet vil kunne aflaste projektlederen i forhold til administrative og praktiske opgaver.

8.2.1 De frivilliges udbytte af projektet

Profilen på Team Succes's frivillige er, at de fortrinsvis er studerende, som tidligere selv har været brugere af foreningens aktiviteter. 70 % af de frivillige surveyrespondenter angiver, at de tidligere har været brugere. Som det fremgår af afsnit 7.3 er et flertal på 82 % af respondenterne mellem 15 og 24 år og en overvægt på 58 % er mænd. En hovedpart af respondenterne på 65 %, bruger mellem 6 og 15 timer om måneden på frivilligt arbejde i Team Succes.

Som det fremgår af figur 7.1, er følelsen af at gøre en forskel ligesom i de øvrige organisationer et meget væsentligt udbytte for de frivillige i Team Succes. Der er dog sammenlignet med de øvrige organisationer en større andel af de frivillige, som i forhold til deres udbytte lægger vægt på faglige kompetencer og praktisk erfaring samt det at udfordre sig selv.

Figur 7.1 Hvad får du ud af at være frivillig?

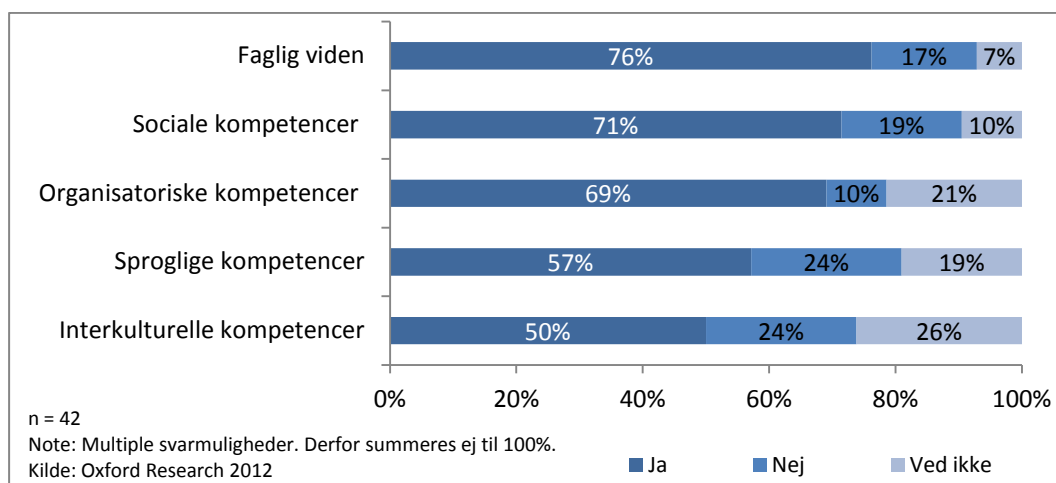

At de frivilliges vurdering af udbyttet i forhold til faglige kompetencer i Team Succes ligger relativt højt kan formentlig kædes sammen med Team Succes's fokus på kompetenceudvikling af deres medlemmer, herunder de frivillige. Således uddyber flere af de frivillige i de åbne besvarelser netop deres udbytte af foreningens kurser.

"Jeg har fået undervisning i områder som kommunikation, konflikthåndtering, mødeledelse, organisering og disciplin. Derudover har jeg via mit arbejde i foreningen fået en stor forståelse for, hvordan man arbejder sammen med andre mennesker, og hvordan man tager initiativ og ansvar. Dette er blot få eksempler på kompetencer, som jeg har opnået via Team Succes"

På spørgsmålet om inden for hvilke områder de frivillige ønsker at udvikle sig i fremtiden angiver en relativt høj andel af de frivillige, som vist i figur 7.2, et ønske om at udvikle deres faglige viden, sociale kompetencer og organisatoriske kompetencer. Ligeledes svarer halvdelen eller lidt over halvdelen af respondenterne, at de ønsker at udvikle deres sproglige og interkulturelle kompetencer.

Figur 7.2 Inden for hvilke områder vil du eventuelt gerne udvikle dig i forhold til dit arbejde som frivillig?

I de åbne besvarelser er der flere af de frivillige, som udtrykker tilfredshed med den støtte de modtager fra foreningen. Der er dog også nogle, som efterspørger mere rådgivning og flere kurser særligt med henblik på udvikling af deres lederkompetencer.

8.2.2 Samarbejdsrelationer i projektet

Det er et særskilt effektmål i puljevalueringen, at de frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer til relevante samarbejdspartnere.

Tabel 7.2 viser udviklingen i antallet af samarbejdsrelationer blandt de fem vigtigste typer af samarbejdspartnere for foreningen. Som det fremgår af tabellen, havde Team Succes i 2010 kun én samarbejdspartner, nemlig Egmontfonden. Antallet af samarbejdspartnere er således frem til 2012 steget betydeligt. Foreningen har særligt fået mange samarbejder med uddannelsesinstitutioner. Registreringsdatene fra Team Succes peger på, at

foreningen især har mange samarbejder med folkeskoler, som udgør 31 ud af de i alt 50 samarbejdspartnere på uddannelsesområdet.

Foreningen har desuden fået etableret et væsentligt antal samarbejder med andre frivillige foreninger, virksomheder og afdelinger i kommuner.

Der har siden baselinemålingen været en stor mediebevågenhed omkring Team Succes som følge af, at foreningen har modtaget en række integrationspriser. Team Succes's projektleder påpeger, at denne bevågenhed har været en vigtig døråbner i forhold til at skabe kontakt til diverse samarbejdspartnere.

Tabel 7.2 Team Succes' fem vigtigste samarbejdspartnere ved midtvejsevalueringen

Tidspunkt for måling	Uddannelsesinstitutioner	Andre frivillige foreninger	Virksomheder	Afdelinger i kommunen	Etniske minoritetsforeninger
Baseline (2010)*	0	0	0	0	0
Midtvejs (2012)	Ca. 50	Ca. 15	13	11	Ca. 7

* Én samarbejdspartner: Egmontfonden

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Team Succes

Team Succes har siden baselinemålingen gjort en ihærdig indsats for at etablere samarbejder med kommunerne. Dette arbejde har båret frugt og ført til, at der i hver af de fem kommuner, hvor foreningen har opstartet nye lokalafdelinger er nedsat en lokal styregruppe. Endvidere er det lykket at få medfinansiering fra fire ud af de i alt fem kommuner, hvor de nye foreninger er blevet etableret.

Team Succes's projektleder anser kommunerne som en vigtig samarbejdspartner. For afdelingen i Fredensborg har samarbejdet med kommunen bl.a. ført til, at kommunen har stillet lokaler til rådighed for foreningen.

" Det var et krav fra ministeriet, at man samarbejder med kommunen fra starten. Det har vist sig, at det var en styrke med kommunale samarbejde. Fredensborg Kommune har stillet 250 kvm. lokaler til rådighed for os"

Evaluatoren vurderer, at der sket en betydelig udvikling i antallet af samarbejdsrelationer, ikke mindst med uddannelsesinstitutioner. Endvidere vurderes det, at kommunerne har vist sig at være vigtig for den lokale forankring og rent praktisk i forhold til at få stillet lokaler til rådighed.

8.3 Resultater og virkninger for brugerne

I det følgende gennemgås resultater og virkninger for brugerne af Team Succes i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

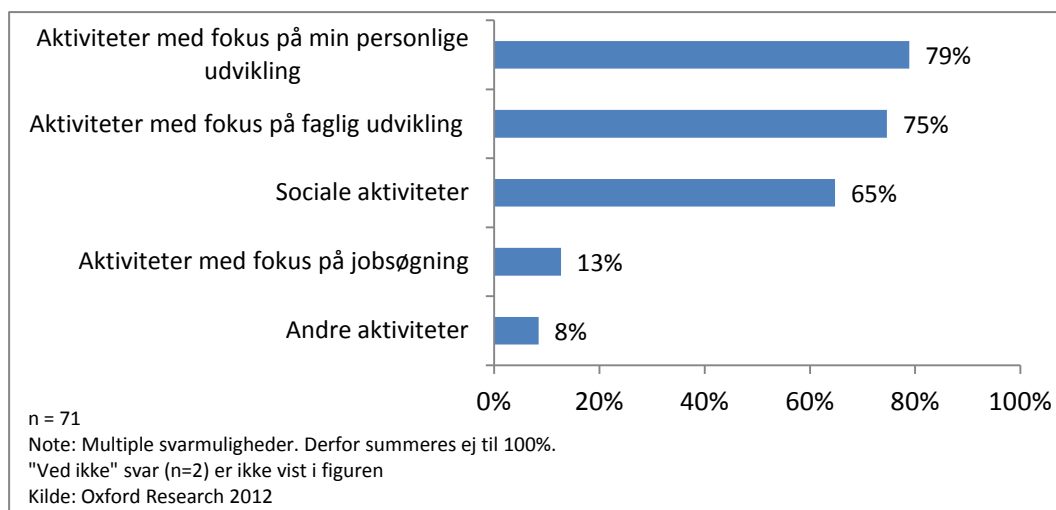
Afsnittene er baseret på surveyen blandt brugerne med i alt 71 besvarelser¹² og surveyen blandt de frivillige med i alt 42 besvarelser. Endvidere er afsnittene baseret på kvalitative data fra fokusgruppeinterview og åbne besvarelser fra surveys.

Profilen på brugerne i surveyen er, at hovedparten svarende til 74 % er mellem 14 og 16 år. Ud af de 71 respondenter er alle på nær to i gang med en uddannelse eller går i skole. Desuden taler størstedelen, ca. 70 % dansk og et andet sprog end dansk med deres forældre. I forhold til køn fordeler respondenterne sig nogenlunde ligeligt med et lille flertal af piger på 52 %. 24 % af brugerne er selv frivillige i Team Succes (se evt. note).

De frivillige respondenter er gennemsnitligt set lidt ældre end brugerne. Således svarer 40 % af de frivillige, at de er 20 år eller derover, hvilket kun 3 % af brugerne svarer. Et flertal på 82 % af de frivillige er mellem 15 og 24 år og en overvægt på 58 % er mænd.

Figurerne i afsnittene viser resultaterne af surveyen blandt brugerne. Disse resultater underbygges dog løbende af resultaterne af surveyen blandt de frivillige. Som det fremgår af figur 7.3, har ca. en lige stor andel af brugerne i surveyen deltaget i aktiviteter med fokus på deres faglige og personlige udvikling. Hovedparten af brugerne har deltaget i aktiviteter med fokus på brugernes henholdsvis faglige og personlighed samt i sociale aktiviteter.

Figur 7.3. Hvilke aktiviteter deltager du i hos Team Succes?

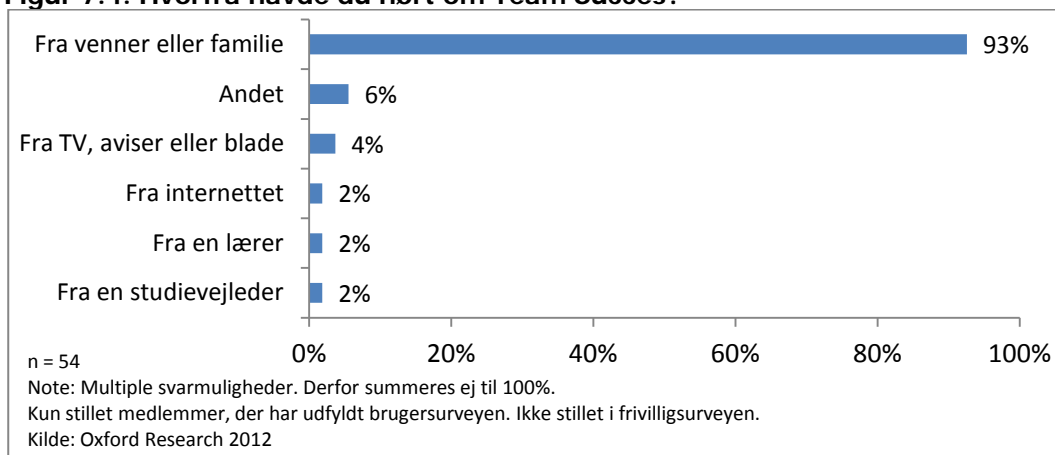

Langt de fleste af respondenterne i brugersurveyen har, som vist i figur 7.4, hørt om Team Succes fra venner og familie, hvilket tyder på en meget netværksorienteret rekruttering. I relation til det store antal samarbejder med uddannelsesinstitutioner, kan det umiddelbart undre, at ikke flere af brugerne har hørt om Team Succes igennem deres lærer eller en studievejleder.

¹² Det skal bemærkes, at disse 71 besvarelser inkluderer besvarelser fra frivillige i frivilligsurveyen, som angiver at være tidligere/nuværende brugere. Denne gruppe (n=17) er bl.a. stillet spørgsmål om effekt for medlemmerne, men er imidlertid ikke blevet stillet spørgsmål angående relationsopbygningen mellem medlemmer og frivillige. Derfor varierer antallet af besvarelser for spørgsmålene til brugerne mellem 54 og 71.

Team Succes's projektleder understreger imidlertid, at foreningen netop gør brug af sine samarbejder med uddannelsesinstitutioner i forhold til rekruttering af medlemmer. Med udgangspunkt i denne evalueringens resultater, vurderer evaluatoren, at foreningen med fordel forsat kan have fokus på dette.

Figur 7.4. Hvorfra havde du hørt om Team Succes?

8.3.1 Proces – opbygning af relationer

Et af de første trin på vejen i forandringsteorien, er relationsopbygning, henholdsvis mellem brugere og frivillige og på tværs i en gruppesammenhæng.

Team Succes er en af de organisationer, som har vægt på begge dele. Deres aktiviteter involverer med tilbud om fx lektiehjælp en til én til én-relationer mellem de frivillige og brugerne, mens sociale aktiviteter og studieture er mere fællesskabsorienterede og skaber grundlag for relationsopbygning i en gruppesammenhæng. Team Succes udgør således en hybrid imellem de sociale organisationer, der har fokus på at hjælpe brugerne igennem én til én-relationer og de folkeoplysende organisationer, der styrker individet igennem mere fællesskabsorienterede aktiviteter.

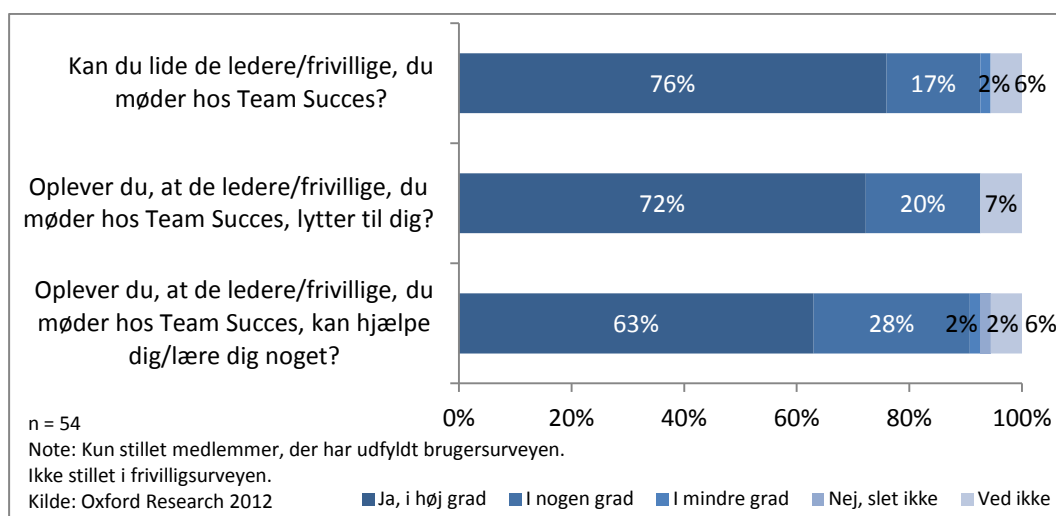
Team Succes's projektleder og frivillige påpeger især vigtigheden af det fællesskab, som foreningen inviterer brugerne ind i. De understreger, at det er et fællesskab, hvor der er vægt på at anerkende præstationer og på den måde motivere hinanden til at yde sit bedste. Endvidere påpeger de, at de gerne vil tilbyde et fællesskab, hvor det, at der er gjort noget ud af de fysiske rammer, at der er et genkendeligt logo, og at der stilles krav til medlemmernes påklædning og opførsel, skaber en værdi for de unge, som er på højde med den værdi, som fx Apples produkter udstråler. To deltagere i fokusgruppeinterviewet med 'ildsjæle' og frivillige forklarer om fællesskabet og anerkendelsen, som man får i Team Succes.

" Vi arbejder med unge mennesker, som har behov for at være med i et fællesskab. Kvalitet er noget, de unge søger. Det vil de gerne have. Det forsøger vi at give folk. Det gør vi igennem regelsættet. Det gør at folk gerne vil ind og bliver ved med at komme. Det er lidt ligesom et brand på en smartphone. Vi vil gerne tilbyde det nye og smarte og bedste inden for lektiehjælp."

" Hvis én får 12 i et fag, giver vi hinanden anerkendelse. Det bruger vi meget tid på. Når man får personlig succes, får man en indre gnist. "

Brugernes åbne besvarelser i surveyen siger ikke noget om, hvordan de oplever relationerne til de frivillige og/eller fællesskabet i Team Succes. Brugere er dog blevet spurgt ind til deres relation til de frivillige. Som det fremgår af figur 7.5, svarer langt størstedelen af respondenterne positivt på spørgsmålene angående om, hvorvidt de kan lide de ledere/frivillige, som de møder, om de oplever, at de frivillige lytter til dem, og om de frivillige kan hjælpe/lære dem noget.

Figur 7.5 Brugernes oplevelse ift. relationen til ledere/frivilligere

8.3.2 Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer

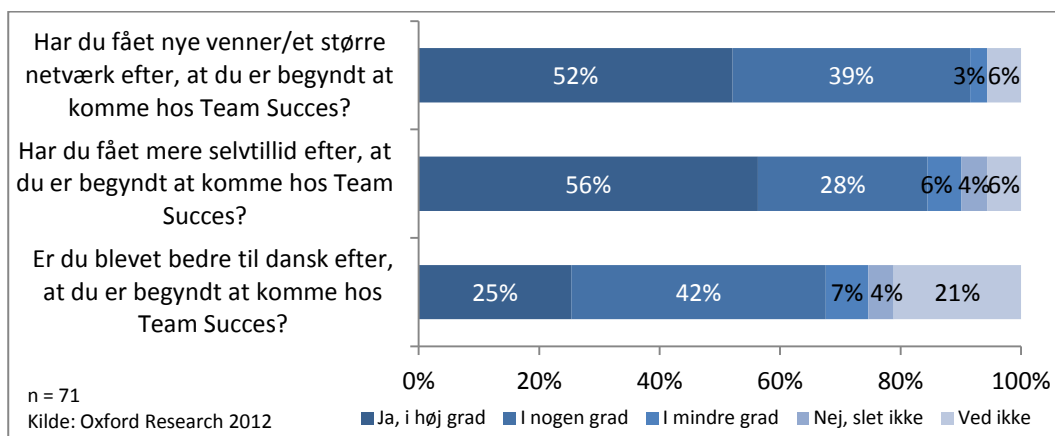
Evalueringens datakilder tyder på, at langt hovedparten af de unge brugere i Team Succes som følge af deres deltagelse i foreningens aktiviteter får nye venner/et større netværk. Figur 7.6 viser, at 91 % af respondenterne i surveyen angiver, at de i høj eller nogen grad har fået nye venner/ et større netværk.

Samme positive resultat gør sig gældende i forhold til spørgsmålet om Team Succes' betydning for brugernes selvtillid. Her svarer 84 %, at de i høj eller nogen grad har fået mere selvtillid efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes.

Et flertal på 67 % af brugerne mener desuden, at Team Succes i høj eller nogen grad har gjort dem bedre til dansk, mens 22 % svarer 'ved ikke' på spørgsmålet om betydningen for deres danskundskaber.

Team Succes er én af de få organisationer, som både opnår yderst positive resultater i forhold til brugernes udbytte, når det gælder venner/netværk, og når det gælder udvikling af danskundskaber. Evaluator vurderer, at dette er en afspejling af, at organisationen, som beskrevet i afsnit 7.3.1, udgør en hybrid imellem de sociale og de folkeoplysende organisationer og således både har vægt på aktiviteter såsom lektiehjælp, der egner sig til at styrke danskundskaber, og sociale arrangementer, som egner sig til at give brugerne nye venner/større netværk.

Figur 7.6 Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

Team Succes's betydning for brugerne personlige og sociale udvikling bekræftes i såvel fokusgruppeinterviewene med de frivillige som i brugernes åbne besvarelser i surveyen.

" De unge bliver stærkere socialt. Vi har fået tilbagemeldinger fra forældre, som har fortalt, at deres børn er blevet mere åbne ude og hjemme efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes. Da vi startede, var der nogle af de unge, der var meget lukkede. Nu er de mere åbne. De kan holde øjenkontakt, som vi lærer dem i. "

" Team Succes har styrket mig personligt, så jeg har fået mere selvtillid og er blevet mere social, så jeg godt kan samarbejde med andre "

Også surveyen blandt de frivillige peger på, at Team Succes har haft betydning for brugernes personlige kompetencer. Således vurderer 74 % af de frivillige respondenter, at Team Succes i høj grad har givet brugerne kompetencer/viden til at tro mere på sig selv.

8.3.3 Virkning - uddannelse og arbejde

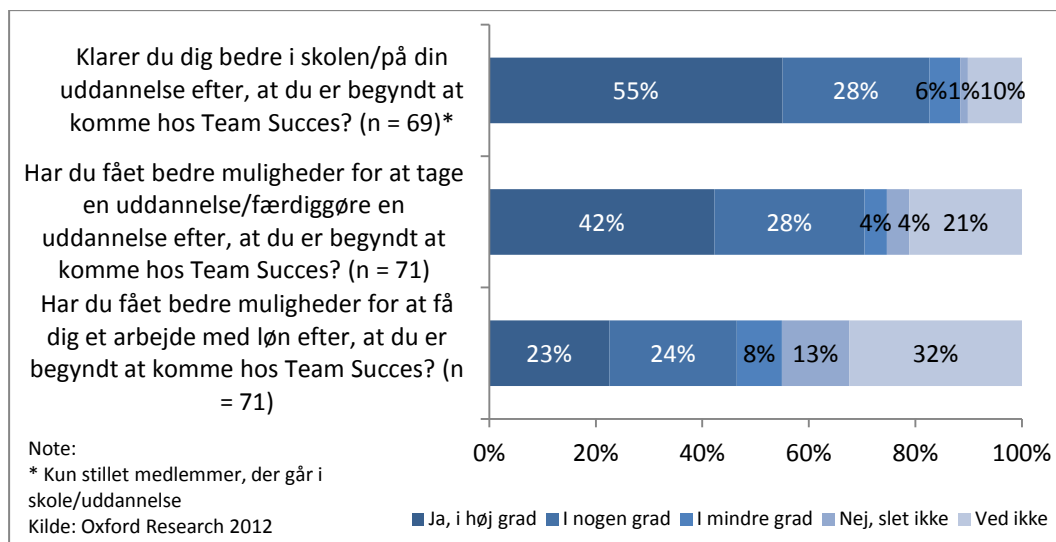
De ønskede langsigtede effekter af puljen relaterer sig til, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde på sigt forbedrer deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Evalueringsdata kilder peger på, at hovedparten af brugerne i tråd med både puljens og foreningens eget formål vurderer, at de via Team Succes har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse/færdiggøre en uddannelse. Som vist i figur 7.7 svarer 70 % af respondenterne i surveyen, at de efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse/færdiggøre deres uddannelse. I forlængelse heraf vurderer et markant flertal på 83 % af respondenterne, at de konkret klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes.

Lidt under halvdelen af respondenterne vurderer, at de i høj eller nogen grad har fået muligheder for at få sig et arbejde med løn. Hele 32 % angiver, at de ikke ved, hvilken betydning foreningen vil få for deres muligheder for at få et arbejde med løn. Det skal i denne sammenhæng huskes, at langt størstedelen af brugerne i surveyen er mellem 14 og 16 år, og derfor ikke konkret står for at skulle finde sig et fuldtidsarbejde. På denne

baggrund anser evaluatoren den store andel af 'ved ikke-svar' for forventelig. Endvidere er det heller ikke et direkte mål for Team Succes, at hjælpe brugerne i arbejde.

Figur 7.7 Brugernes oplevelse ift. uddannelse og arbejde

Som en del af surveyeen er Team Succes' brugere blevet bedt om, at give eksempler på, hvad foreningen har betydet for den måde, som de klarer sig i skolen på. Flere af respondenterne skriver, at Team Succes har haft betydning for deres motivation for at gå i skole, at de er kommet til at tro mere på sig selv og derfor deltager mere aktivt i timerne. Der er også nogen, der skriver, at de har fået højere karakterer samt ambitioner i forhold til uddannelse i fremtiden. Nedenstående citater viser en række illustrative eksempler på, hvad brugerne konkret har svaret.

" Skolen er ikke længere noget jeg SKAL, men det er gået hen og blevet noget, jeg VIL. Jeg har lært at finde det positive i lektioner, som jeg finder uinteressante, og jeg har mere mod på at spørge om noget, som jeg ikke forstår "

" Jeg har fået mere lyst til at gå i skole. Den støtte, som jeg har fået i foreningen, gør at jeg nu har et mål om at tage en videregående uddannelse "

" Jeg får den hjælp, som jeg måske ikke kan få andre steder, samtidig med at jeg bliver mere bevidst om, at uddannelse er et vigtigt i mit liv."

De positive resultater for Team Succes' betydning for brugernes forudsætninger i forhold til uddannelsessystemet, bekræftes af surveyeen blandt de frivillige. Her vurderer hele 79 % af respondenterne, at brugerne i høj grad har fået kompetencer/viden i forhold til at klare sig bedre i skolen eller på uddannelsen. Ligeledes svarer 83 % af de frivillige i surveyeen, at brugerne igennem Team Succes i høj grad har fået viden/kompetencer til at tage en uddannelse.

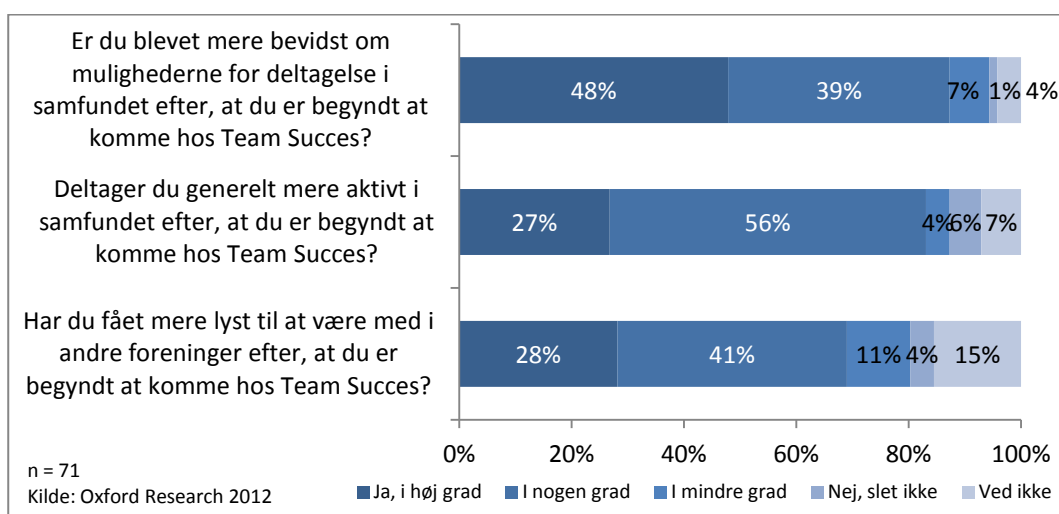
8.3.4 Virkning – Tilknytning til civilsamfundet

På lang sigt er det desuden en ønsket effekt af puljen, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde øger deres tilknytning civilsamfundet. Dette effektmål er i surveyeen til

brugerne i Team Succes indkredset igennem spørgsmål omkring brugernes bevidsthed om mulighederne for deltagelse i samfundet samt deres deltagelse i samfundet og i foreningslivet.

Som det fremgår af figur 7.8 svarer hele 87 % af brugerne i surveyen, at de i høj eller nogen grad er blevet mere bevidst om mulighederne for deltagelse i samfundet. 81 % af brugerne svarer desuden, at de enten i høj eller nogen grad deltager mere aktivt i samfundet. Samtidig vurderer et flertal på 69 % af respondenterne, at de i høj eller nogen grad har fået mere lyst til at være med i andre foreninger efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes.

Figur 7.8 Brugernes oplevelse ift. tilknytning til civilsamfundet

Team Succes betydning for brugernes motivation for deltagelse i samfundet bekræftes desuden af resultaterne fra surveyen blandt de frivillige. 90 % af de frivillige i surveyen mener, at Team Succes i høj grad eller nogen grad har givet brugerne motivation til at deltage aktivt i samfundet. På samme måde som brugerne, vurderer de frivillige Team Succes' betydning for brugernes motivation til at deltage i andre foreninger mindre positivt. 44 % af de frivillige i surveyen svarer, at brugernes motivation for at deltage i andre foreninger er blevet styrket i høj grad eller nogen grad, mens 24 % svarer i mindre grad eller slet ikke. 31 % af de frivillige svarer, at de ikke ved, hvorvidt Team Succes har givet brugerne motivation til at være med i andre foreninger.

Team Succes's projektleder forklarer, at det, at foreningens medlemmer opnår motivation til at deltage mere aktivt i foreningslivet, har været et vigtigt mål for ham. Han har dog forståelse for, at medlemmerne ikke har overskud til at melde sig ind i andre foreninger, mens de er en del af Team Succes. Projektlederen udtaler:

" Mange af vores tidligere medlemmer er blevet medlemmer af foreninger på universiteter. Det har også været et privat mål for mig, at vores medlemmer deltager i foreningslivet. Når man er en del af Team Succes, har man dog ikke overskud til at være med i andre foreninger. Det kræver for meget at være med i Team Succes til at være med i andre foreninger."

Evaluators vurderer, at ovenstående citat giver en forklaring på, at såvel brugere som frivillige svarer mindre positivt på brugernes udbytte i forhold til foreningslivet sammenlignet med de øvrige spørgsmål omkring tilknytningen til civilsamfundet.

I forhold til effekten på tilknytningen til civilsamfundet, er det dog evaluators generelle vurdering, at Team Succes er god til dels at øge brugernes bevidsthed om mulighederne for deltagelse i samfundet, dels at motivere brugerne til at deltage mere aktivt i samfundet.

8.4 Opsamling og anbefalinger

Team Succes er en frivillig forening, der har til formål at styrke unge mellem 15 og 25 år i forhold til gennemførelsen af en ungdomsuddannelse og/eller en videregående uddannelse.

Foreningens aktiviteter for brugerne kan inddeles i to hovedgrupper, der henholdsvis sætter fokus på brugernes faglige og personlige udvikling. Aktiviteter med fokus på den faglige udvikling omfatter lektiecaféer og eksamenstræning, mens aktiviteter med fokus på brugernes personlige udvikling involverer undervisning og kurser, studieture samt sociale aktiviteter.

Siden baselinemålingen har målet for Team Succes, været at rekruttere samt uddanne såkaldte ildsjæle, der kunne etablere seks foreninger på landsplan. I forhold til dette mål er status for projektet er, at det ved midtvejsevalueringen er lykkedes at rekruttere og uddanne ildsjæle i Odense, København, Århus, Holbæk og Fredensborg. Endvidere vurderer evaluator, at Team Succes er godt i gang med at etablere en landsorganisation. På landsplan viser evalueringen, at foreningen har ca. 140 brugere og ca. 60 frivillige.

Evaluator vurderer, at der siden baselinemålingen i 2010 er sket en betydelig udvikling i antallet af samarbejdsrelationer. Team Succes har ikke mindst fået etableret et væsentligt antal samarbejder med uddannelsesinstitutioner, andre frivillige foreninger, virksomheder og kommuner. Samarbejdet med kommunerne har bl.a. ført til, at der er i hver kommune er nedsat en lokal styregruppe, og at der er kommet en medfinansiering til projektet fra kommunerne.

I forhold til resultaterne for brugerne peger evalueringen på, at langt hovedparten af de unge brugere i Team Succes som følge af deres deltagelse i foreningens aktiviteter får nye venner/et større netværk samt øget selvtillid.

Team Succes er én af de få organisationer, som både opnår positive resultater i forhold til brugernes udbytte, når det gælder venner/netværk, og når det gælder udvikling af dansk kundskaber. Evaluator vurderer, at dette er en afspejling af, at organisationen udgør en hybrid imellem de sociale og de folkeoplysende organisationer og således både har vægt på aktiviteter såsom lektiehjælp, der egner sig til at styrke dansk kundskaber, og sociale arrangementer, som egner sig til at give brugerne nye venner/større netværk.

I relation til både puljens og foreningens eget formål om at give brugerne bedre muligheder i forhold til uddannelsessystemet, viser evalueringen af Team Succes desuden positive resultater. Et markant flertal på 83 % af brugerne i surveyen angiver, at de klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes. 70 % af respondenterne i surveyen svarer derudover bekræftende på, at Team Succes har givet dem bedre muligheder for at tage en uddannelse/færdiggøre deres uddannelse. Med brugernes egne ord, har Team Succes betydet, at deres motivation for at gå i skole er øget, at de er kommet til at tro mere på sig selv, og at de derfor deltager mere aktivt i timerne. Nogle brugere fortæller desuden, at de får højere karakterer.

Endelig tyder evalueringen på en positiv effekt på brugernes tilknytning til civilsamfundet. Hele 87 % af brugerne i surveyen, svarer at de i høj eller nogen grad er blevet mere

bevidst om mulighederne for deltagelse i samfundet, mens 81 % af brugerne angiver, at de enten i høj eller nogen grad deltager mere aktivt i samfundet.

8.4.1 **Anbefalinger til Team Succes**

Fremadrettet vurderer evaluator, at Team Succes kan fokusere på følgende forhold:

- **At fortsætte sit arbejde med at etablere en landsorganisation**, der bl.a. kan aflaste Team Succes's projektleder i forhold til de administrative opgaver. I takt med at foreningen vokser, bliver der også flere administrative opgaver, og det er derfor en nødvendighed, at ansvaret for disse formaliseres og bredes ud på flere. Opbygningen af en stærk landsorganisation vil desuden i et forankringsperspektiv være væsentlig for at sikre, at de visioner og de værdier, som ligger til grund for Team Succes bæres videre og ikke forsvinder med enkelte stærke personer i foreningen.
- **At samarbejdet med Dansk Flygtningehjælp om kapacitetsopbygning i de nye lokalafdelinger fortsættes**. Evaluator vurderer, at Team Succes's samarbejde med Dansk Flygtningehjælp har været yderst gavnligt i forhold til opstarten af de nye lokalforeninger. Samarbejdet vurderes ikke mindst at have tilført foreningen redskaber i form af fx handleplaner og deadlines til gavn for de nye foreningers fremdrift. Med henblik på at sikre, at foreningerne kommer godt i gang med rekrutteringen af brugere og frivillige, deres aktiviteter og får bygget videre på samarbejdsrelationer, vurderer evaluator, at Team Succes fortsat vil have stor gavn af Dansk Flygtningehjælps rådgivning og sparring.
- **Fortsat at aktivere samarbejdsrelationer i forhold til rekruttering af medlemmer**. Evalueringen peger på, at langt hovedparten af Team Succes's brugere har hørt om foreningen igennem familie og venner, mens kun en ganske lille andel har hørt om foreningen igennem fx en lærer. Med henblik på at rekruttere medlemmer, vurderer evaluator, at Team Succes fortsat skal have fokus på at aktivere samarbejder med ikke mindst skoler og boligforeninger.

Kapitel 9. Metode

I dette kapitel beskrives de metoder og dataindsamlingselementer, som ligger til grund for Oxford Researchs midtvejsevaluering af puljen for "Videreførelse af samarbejdet om det frivillige integrationsarbejde".

De enkelte dataindsamlingselementer, som Oxford Research har anvendt i forbindelse med midtvejsevalueringen, omfatter:

- Registreringsdata fra organisationerne
- Elektronisk survey blandt brugere
- Elektronisk survey blandt frivillige
- Kvalitative interview med projektledere i de seks organisationer
- Fokusgruppeinterview blandt brugere
- Fokusgruppeinterview blandt repræsentanter for etniske minoritetsforeninger
- Interview med eksterne samarbejdspartnere

9.1 Registreringsdata fra organisationerne

Der er i forbindelse med både baselinemålingen og midtvejsevalueringen indsamlet registreringsdata fra de seks organisationer. Formålet med registreringsdataene er at gøre det muligt i kvantitative mål at følge organisationernes udvikling i forhold til antal brugere, frivillige og samarbejdsrelationer. Indsamlingen gentages desuden ved slutevalueringen.

Oxford Research har ved såvel baseline som midtvejsmålingen bedt organisationerne om at registrere antallet af samarbejdsrelationer med følgende typer af aktører:

- Frivillige foreninger
- Uddannelsesinstitutioner
- Virksomheder
- Etniske minoritetsforeninger
- Afdelinger i kommuner
- Aktører på regionsniveau
- Aktører på statsniveau
- Boligforeninger
- Øvrige samarbejdspartnere

For de organisationer, der har lokalafdelinger, er registreringsdataene sammensat af opgørelser for antal brugere, frivillige og samarbejdsrelationer for hver af lokalafdelingerne. I DUF dækker registreringsdataene over opgørelser fra 8 ud af de i alt 10 partnerskabsorganisationer. Til trods for en ihærdig indsats fra projektlederen i DUF kunne det ikke lykkes at indsamle data fra de sidste to organisationer.

9.2 Elektronisk survey blandt brugere

I forbindelse med midtvejsevalueringen er der gennemført surveys blandt brugerne i de seks organisationer. Formålet med dette metodeelement er at skabe kvantitativ og generaliserbar viden om puljens opstillede resultat- og effektmål set fra brugernes synsvinkel.

Der er her tale om en survey, der træder nye stier rent metodisk, da der typisk ikke tidligere er gennemført kvantitative surveys med brugere/medlemmer i organisationer, der er involveret i det frivillige integrationsarbejde.

Spørgsmålsformulering

Spørgsmålene i surveyen blandt brugerne er formuleret med henblik på at opstille ensartede spørgsmål, som relaterer sig til forandringsteorien, og som samtidig virker relevante og genkendelige for de enkelte brugere. For at imødekomme dette er der ved flere spørgsmål angivet konkrete organisationsspecifikke eksempler i parentes, ligesom begreber og svarkategorier er tilpasset hver organisation.

Da midtvejsevalueringen tager sit udgangspunkt i integrationsarbejdet i 2012, er spørgsmålene i surveyen målrettet aktiviteter i 2012.

Spørgsmålene til brugerne falder inden for følgende overordnede temaer:

- Baggrundsoplysninger
- Deltagelse i aktiviteter hos organisationen
- Relationsopbygning
- Delresultater - Personlige kompetence og udvikling
- Virkning - Uddannelse og arbejde
- Virkning - Tilknytning til civilsamfundet

For at give mulighed for kvalitative input, der kan eksemplificere og uddybe de kvantitative resultater, har nogle spørgsmål været suppleret af åbne tekstfelter.

Praktisk gennemførelse af survey

Spørgeskemaundersøgelserne er blevet gennemført elektronisk over en fire ugers periode i oktober 2012. Respondenterne har fået adgang til spørgeskemaerne via unikke links, der er sendt direkte til brugernes mailadresser eller via et åbent link, der giver adgang til spørgeskemaet.

Idet ingen af organisationerne har haft mailadresser på samtlige brugere, har alle organisationer desuden modtaget et åbent link med henblik på at højne antallet af besvarelser. Det åbne link er blevet distribueret til brugerne via repræsentanter fra organisationerne og organisationernes hjemmesider.

Get2Sport og DFH har ikke mailadresser på deres brugere, og besvarelserne fra brugerne i disse organisationer er derfor udelukkende indhentet igennem åbne links, som er sendt til repræsentanter fra organisationen. For DFH er det åbne link til spørgeskemaet blevet sendt i en mail til frivillige, som så har skullet videresende linket til brugerne. Idet DGI Inklusion ikke konsekvent registrerer brugernes mailadresser, har antallet mailadresser på brugerne af IdrætPlus desuden været begrænset.

For at højne antallet af besvarelser har Oxford Research over de fire uger, hvor surveyen har været åben, udsendt to gange sendt en ekstra opfordring om at besvare spørgeskemaet.

Vurdering af datamateriale

Det har ikke været muligt at beregne en svarprocent for besvarelsen af spørgeskemaerne. Dette skyldes, at det er uvist, hvor mange brugere, som reelt har fået tilbudt at svare på undersøgelsen via de åbne links.

I vurderingen af datamaterialets kvalitet ses derfor i stedet på antallet af besvarelser, som desuden sammenholdes med den anslåede population hos organisationerne. Tabel 8.1 viser antallet af besvarelser og den estimerede population for hver af de seks organisationer i surveyen blandt brugerne.

Tabel 8.1 Antal besvarelser af brugersurvey og estimerede population		
Organisation	Antal besvarelser fra brugere (n)	Estimeret population (N)
DFH	96/107*	16.417
DGI (IdrætPlus)	43	272**
DUF	95	2.842***
Get2Sport	648	6.236****
KVINFO	238	661
Team Succes	71	140

* Tallet angiver antallet af besvarelser for hhv. børn/unge mellem 10-19 år og voksne (over 19 år), når de frivillige respondenter er frasorteret.

** Tallet dækker over unge, der har deltaget i kurser, uddannelser og øvrige kerneaktiviteter. Derudover har 2408 unge deltaget i endagevents, turneringer i boligområder o.l.

***Tallet dækker over det samlede antal medlemmer i DUFs partnerskabsforeninger, og der skelnes ikke mellem frivillige og brugere

****Tallet angiver antallet af brugere under 18 år ekskl. de nye foreninger

Datamaterialet fra surveyen blandt brugerne i Get2Sport, KVINFO og Team Succes anses for at være validt ud fra en række forskellige betragtninger. For alle tre organisationer gælder det, at det afgivne antal besvarelser anses for rimeligt set i forhold til den anslåede populations størrelse. I relation til Get2Sport tæller det høje antal besvarelser desuden med i vurderingen af datamaterialets kvalitet.

For KVINFO bliver stikprøven i surveyen yderligere valideret af, at respondenternes uddannelsesniveau, stemmer overens med uddannelsesniveaue for hele populationen, jf. populationsdata fra KVINFO.

Datamaterialet fra surveyen blandt brugerne i DGI (Idræt Plus) indgår i rapporten, men må tolkes med forbehold for eventuelle skævheder i stikprøven grundet det relativt lave antal besvarelser numerisk og set i forhold til populationen

Som det fremgår af tabel 8.1, er antallet af besvarelser fra brugerne i DUF og DFH yderst begrænset i forhold til den samlede population. Oxford Research har på denne baggrund vurderet, at de kvantitative surveysvar fra brugerne for disse to organisationer ikke er tilstrækkelig valide til at indgå som en del af evalueringens datagrundlag. I evalueringen af DUF og DFH anvendes derfor kun brugernes åbne besvarelser fra surveyen.

Databehandling

I databehandlingen af resultaterne er svarkategorien 'ved ikke' i reglen medtaget. Alle procentberegninger indeholder derved alle respondenters besvarelser, medmindre andet er angivet. Dette valg er truffet, fordi et stort antal respondenter svarer 'ved ikke', særligt på de spørgsmål, som relaterer sig til de mere langsigtede virkninger i forhold til uddannelse, arbejde og tilknytningen til civilsamfundet. Den høje andel af brugere, som har svaret 'ved ikke' på netop disse spørgsmål vurderes at udgøre en selvstændig information.

Med henblik på at undersøge mulige sammenhænge mellem bestemte karakteristika for brugerne og deres svar i forhold til evalueringens resultat- og effektmål, er enkelte spørgsmål fra surveyen blevet krydset med baggrundsvariablene for brugerne i KVINFO. De enkelte kryds, der nævnes i evalueringen, er statistisk signifikante i et 95 % konfidensinterval ved en χ^2 -test. Det betyder, at der rent statistisk kan argumenteres for, at forskellen mellem grupperne ikke er et udtryk for en tilfældig variation, men en reel forskel mellem gruppernes besvarelser på spørgsmålet.

9.3 Elektronisk survey blandt frivillige

I forbindelse med midtvejsevalueringen er der ligeledes gennemført surveys blandt de frivillige i de seks organisationer. Formålet med surveyene blandt de frivillige har primært været at afdække de trin i forandringsteorien, som relaterer sig til fastholdelse af de frivillige og til kapacitetsopbygning af organisationerne. Endvidere har surveyene haft fokus på at afdække de frivilliges vurderinger af resultater og virkninger for brugerne og dermed give mulighed for metodetriangulering i forhold til bl.a. brugersurveyen.

Spørgsmålsformulering

Spørgsmålene til de frivillige falder inden for følgende overordnede temaer:

- Baggrundsoplysninger
- Involvering i aktiviteter hos organisationen
- Vurdering af delresultater og virkninger for brugerne
- Organisering og udvikling af det frivillige integrationsarbejde
- Tilfredshed med og udbytte af det frivillige integrationsarbejde

I spørgsmålene vedrørende de frivilliges vurdering af delresultater og virkninger for brugerne har det været efterstræbt at formulere spørgsmål, der er umiddelbart sammenlignelige med brugernes delresultat- og virkningsspørgsmål. De frivillige har desuden haft mulighed for at uddybe nogle af svarene i åbne tekstfelter.

Praktisk gennemførelse af survey

Surveyen er blevet gennemført elektronisk over den samme fire ugers periode i oktober 2012 som brugersurveyen. Respondenterne har ligeledes fået adgang til spørgeskemaerne via unikke links sendt til de frivilliges mailadresser eller via åbne links sendt til repræsentanter fra organisationerne.

Organisationerne har i langt højere grad mailadresser på de frivillige end på brugere. Kun Get2Sport har ikke mailadresser på frivillige, og de frivillige i Get2Sport har derfor udelukkende kunnet besvare surveyen via et åbent link.

For at højne antallet af besvarelser har alle organisationer, på nær Team Succes, der har mailadresser på alle deres frivillige, ligeledes modtaget et åbent link til spørgeskemaundersøgelsen. For at højne antallet af besvarelser har Oxford Research over de fire uger, hvor surveyen har været åben, udsendt to gange sendt en ekstra opfordring om at besvare spørgeskemaet.

Vurdering af datamateriale

Ligesom i brugersurveyen har det i surveyen blandt de frivillige ikke været muligt at beregne en svarprocent. Dette skyldes, som i brugersurveyen, at det er uvist, hvor mange frivillige, som reelt har fået tilbudt at svare på surveyen via de åbne links. I vurderingen af datamaterialets kvalitet ses derfor i stedet på antallet af besvarelser, som desuden sammenholdes med den anslåede population hos organisationerne.

Tabel 8.2 viser antallet af besvarelser og den estimerede population for hver af de seks organisationer i surveyen blandt de frivillige.

Tabel 8.2 Antal besvarelser af frivilligsurvey og estimerede population		
Organisation	Antal besvarelser fra frivillige (n)	Estimeret population (N)
DFH	1252	6373
DGI (IdrætPlus)	8	65
DUF	122	2842*
Get2Sport	345	1139
KVINFO	295	683
Team Succes	42	60

**Tallet dækker over det samlede antal medlemmer i DUFs partnerskabsforeninger, og der skelnes ikke mellem frivillige og brugere*

Datamaterialet fra surveys blandt de frivillige i henholdsvis DFH, DUF, Get2sport, KVINFO og Team Succes anses for at være validt ud fra en række forskellige betragtninger. For alle fem organisationer anses det afgivne antal besvarelser for rimeligt set i forhold til den anslåede populations størrelse. Endvidere vurderes antallet af besvarelser fra frivillige i DFH, Get2Sport, KVINFO og DUF i sig selv at bidrage til datamaterialets validitet.

For KVINFO og DFH bliver datakvaliteten yderligere bekræftet af, at baggrundsoplysningerne på de frivillige i surveyene stemmer overens med organisationernes egne populationsdata. Stikprøverne anses derfor for at være repræsentative for de frivillige i henholdsvis KVINFO og DFH.

Som det fremgår af tabel 8.2 har kun 8 respondenter besvaret surveyen blandt de frivillige i DGI Inklusion. Det lave antal besvarelser skyldes formentlig flere faktorer. For det første er populationen med ca. 65 frivillige relativt lille. For det andet har DGI Inklusion kun mailadresser på et mindre antal af de frivillige. Idet størstedelen af de frivillige i DGI Inklusion kun er tilknyttet enkeltaktiviteter under IdrætPlus, har DGI Inklusion desuden ikke den samme kontinuerlige kontakt til de frivillige, som i de øvrige organisationer. Dette betyder, at det er sværere at uddele og få svar ind igennem et åbent link sammenlignet med i de øvrige organisationer.

Grundet det få antal besvarelser, indgår de kvantitative surveysvar fra de frivillige i DGI Inklusion ikke som en del datagrundlaget for evalueringen.

Databehandling

I tråd med brugersurveyen er svarkategorierne 'ved ikke' og 'ikke relevant' medtaget i databehandlingen af frivilligsurveyen. Dette valg er truffet, fordi et stort antal respondenter ligesom i brugersurveyen svarer 'ved ikke' og 'ikke relevant' på spørgsmål relateret til resultat- og effektmål for brugerne, hvilket vurderes at udgøre en selvstændig information.

Med henblik på at undersøge mulige sammenhænge mellem bestemte karakteristika for de frivillige og deres svar i forhold til evalueringens resultat- og effektmål, er enkelte spørgsmål fra surveyen blevet krydset med baggrundsvariablene for de frivillige. Der er lavet krydstabuleringer i datamaterialet fra DFH og KVINFO.

De enkelte kryds, der nævnes i evalueringen, er statistisk signifikante i et 95 % konfidensinterval ved en χ^2 -test. Det betyder, at der rent statistisk kan argumenteres for, at forskellen mellem grupperne ikke er et udtryk for en tilfældig variation, men en reel forskel mellem gruppernes besvarelser på spørgsmålet.

9.4 Kvalitative projektlederinterviews

Som et centralt metodeelement i midtvejsevalueringen er der gennemført kvalitative interviews med projektledere fra de seks organisationer ved såvel baseline-, som midtvejsmålingen.

Ved begge målinger har interviewet sat fokus på organisationernes tidsplan og status i forhold til aktiviteter, målgrupper, etablering af samarbejdsrelationer samt konkrete mål for organisationen. Der har desuden været fokus på at afdække eventuelle ændringer og barrierer i relation til organisationernes aktiviteter.

Til baselinemålingen blev der i forbindelse med interviewene endvidere sparet med organisationerne om deres rolle i forhold til det videre evalueringsforløb, herunder hvad de kunne gøre for at sikre flest mulige svar fra frivillige og brugere i surveyene. Herved har det været hensigten at forberede organisationerne bedst muligt på gennemførelsen af de to surveys.

Til midtvejsevalueringen blev interviewet med projektlederne gennemført ved slutningen af dataindsamlingen med henblik på at give organisationerne mulighed for medfortolkning i forhold til resultaterne af registerdata, surveys og interviews. Desuden har interviewet ved midtvejsevalueringen haft fokus på projektledernes vurdering af resultater og virkninger for brugerne samt at skabe rum for refleksion i forhold til organisationens frivillige integrationsindsats fremadrettet.

9.5 Fokusgruppeinterview blandt brugere

Der er i forbindelse med midtvejsevalueringen gennemført fokusgruppeinterview med brugere fra DGI, DFH, KVINFO og Get2Spport. I Team Succes og DUF's partnerskabsprojekt, hvor der ikke sondres imellem frivillige og brugere, er der gennemført et interview med medlemmer, der udover at deltage i foreningernes aktiviteter (som brugere) selv er aktive i forhold til det organisatoriske arbejde i foreningen (som frivillige).

Formålet med fokusgruppelinterviewene blandt brugerne har været at gå i dybden med brugernes eget perspektiv på resultaterne af organisationernes aktiviteter. Med henblik på at metodetriangulere i forhold til surveyen, har fokusgruppelinterviewet ligeledes forsøgt at afdække resultaterne i relation til de mål, som er opsat i forandringsteorien. Der er i interviewene således spurgt ind til relationerne til de frivillige, resultater i forhold til selvtillid, venner/netværk, dansk kundskaber, uddannelse, arbejde og deltagelse i samfundet generelt.

Deltagerantallet til fokusgruppelinterviewene varierer mellem 5-11 deltagere.

9.6 Fokusgruppelinterview blandt repræsentanter for etniske minoritetsforeninger

For DUF og DFH, der som de eneste organisationer i puljeevalueringen har etniske minoritetsforeninger som en del af deres målgruppe, er der ved midtvejsevalueringen gennemført et fokusgruppelinterview med repræsentanter for de etniske minoritetsforeninger.

Formålet med fokusgruppelinterviewene har været at afdække resultaterne af DFH's og DUF's kapacitetsopbygning af de etniske minoritetsforeninger, jf. målene i forandringsteorien for puljen.

Fokusgruppelinterviewet i DUF er gennemført med personer, der alle er aktive i partnerskabsorganisationernes landsbestyrelser. I evalueringen betegnes denne gruppe også som de nationale frivillige, mens de medlemmer, som er omtalt i afsnit 8.5 betegnes de lokale frivillige.

Fokusgruppelinterviewet i DFH er gennemført med personer fra samtlige, der er aktive i de etniske minoritetsforeninger i Vollsmose, som er en del af målgruppen for DFH's kapacitetsopbyggende aktiviteter.

Interviewene har sat fokus på resultaterne af organisationernes arbejde i forhold til såvel den interne som den eksterne kapacitetsopbygning.

I DUF har fokusgruppelinterviewet med de nationale frivillige desuden kunne bruges til at få uddybet de frivilliges perspektiv på de vigtigste resultater for foreningernes ikke aktive medlemmer (brugere).

Deltagerantallet i fokusgruppelinterviewene varierer mellem 5-6 deltagere.

9.7 Interview med eksterne samarbejdspartnere

På baggrund af en særaftale med Get2Sport, er der ved midtvejsevalueringen gennemført interview med Get2Sports eksterne samarbejdspartnere.

Der er i alt gennemført 15 interview blandt aktører fra kommuner, fritidsklubber og boligforeninger. Der er gennemført interview med aktører i alle kommuner, hvor Get2Sport har samarbejdspartnere. Interviewene, der er gennemført over telefon, har sat fokus på omfanget og karakteren af aktørernes samarbejde med Get2Sport og på en vurdering af målgruppens udbytte af foreningernes aktiviteter.

